

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any IX N.º 436

Setmana del 31 de gener
al 6 de febrer del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"El veritable místic és
present a Déu, unit a
ell, vivint d'ell; i
ahora, és el "germà
universal". Ho és no
malgrat a la seva unió
amb Déu, sinó gràcies
a ella."

Charles Moeller

AFINANT

Donatius... i sant Francesc de Sales

JOAN E. JARQUE i
JUTGLAR

Sóc dels que ens agradaria abans de morir veure acabada la Sagrada Família. Així doncs la notícia de l'altre dia, que onze persones havien aportat set milions cada una per fer un donatiu de setanta-set milions, em va semblar d'antuvi una bona notícia. I dic d'antuvi, perquè immediatament varen assaltar-me una sèrie de preguntes inquietants. De cap manera no vull, ni puc, posar en dubte la generositat, l'honestedat, i la bona fe d'aquests donants anònims, almenys per a mi, i voldria que aquestes consideracions restessin en el terreny impersonal, objectiu, del fet tal com l'ha reportat la premsa, i de cap manera com una desqualificació dels donatius a la Sagrada Família que considero, repeteixo, necessaris.

Sempre costa, i té un cert mèrit donar diners, ni que se'n tinguin molts; però donatius d'aquesta mena i d'aquest volum representen un veritable sacrifici, és a dir que hom es priva de quelcom en fer-los, o es dona d'allò que sobra... o que ha vingut inesperadament? ¿Són motivats per una intenció religiosa —construir un temple en aquest cas—, o més aviat artística i monumental —aquest temple?— ¿Els que es proposen fer un donatiu important s'aconsellen abans de decidir quina destinació li donaran per saber quina és la millor, ateses les necessitats i les urgències?

Penso i escric això el dia de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes i de la premsa catòlica en la qual no es pensa gaire a l'hora dels mecenatges, i li ho he encomanat!

LA TORTURA? NO, MAI!

Celebrada la I Assemblea dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

BARCELONA.— El dia 23 de gener s'ha celebrat a Barcelona la I Assemblea de l'ACCIÓ DELS CRISTIANS PER A L'ABOLICIÓ DE LA TORTURA (A.C.A.T.), associació aprovada pel Ministeri de l'Interior el juliol del 1987.

Es tracta de la primera assemblea general, aquí a casa nostra, d'una associació molt reconeguda a l'estranger, principalment a França.

L'Assemblea s'ha pronunciat unànimement en contra de l'actual campanya pel restabliment de la pena de mort

al nostre país. Els objectius de l'associació són:

—**Sensibilitzar** especialment els cristians sobre l'escàndol de la tortura y de les execucions capitals.

—**Pregar pels torturats i pels torturadors.**

—**Participar**, lluitant al costat de tots els qui defensen els drets de l'home i trametent cartes de petició a favor de presos víctimes de la tortura.

El domicili social és al carrer d'Angli, 55, 08017 BARCELONA. (Tel. 203 91 15).

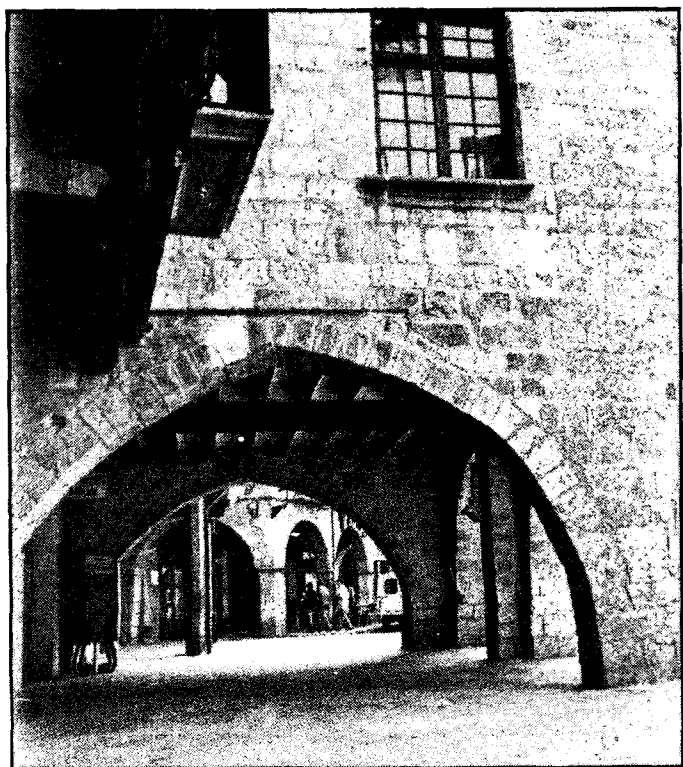

LI VIATGE CULTURAL

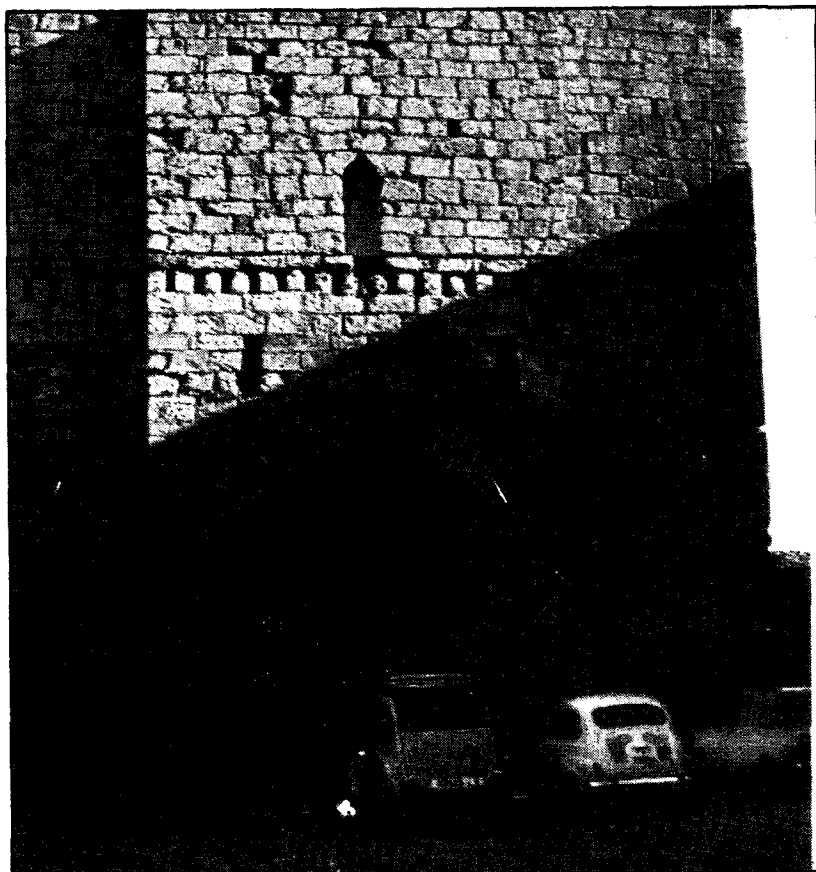
Dia 28 de febrer

VISITAREM MONTBLANC

Muralles - Església de Sant Miquel - Barri Jueu - Antic Hospital Museu - Església de Santa Maria la Major - i Santuari de la Mare de Déu de la Serra.

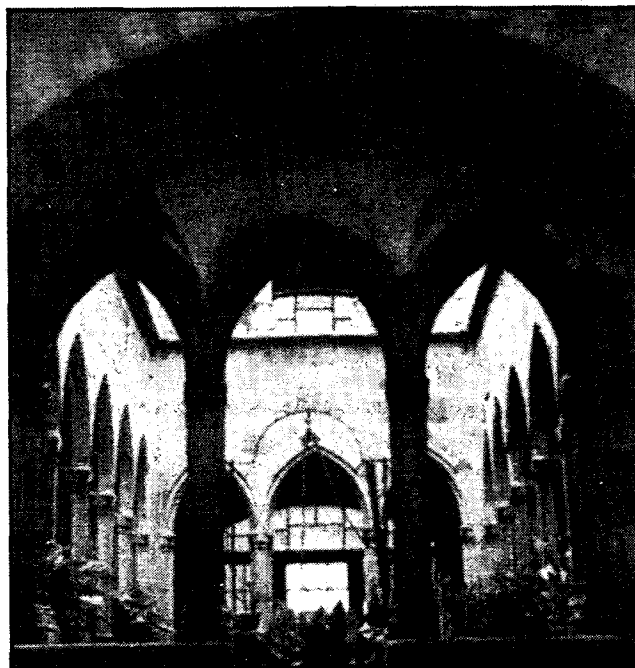
Montblanc.

Façana romànica de l'església de Sant Miquel.

Porta de l'Església de Santa Maria la Major.

Pati de l'Hospital de Santa Magdalena.

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM

A l'Hostal Ducal
Diputació, 11
Montblanc

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assistixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

EDITORIAL

Les famílies salesianes, i tota l'Església amb elles, celebrem enguany el centenari de la mort de Don Bosco, el sant simpàtic amb el qual Catalunya, i sobretot Barcelona, té lligams i records importants. La joventut i els marginats, els pobres i desheretats, són un sector pel qual tot cristià ha de fer una "opció preferent" —segons la fórmula consagrada—; opció que, d'una manera o altra, s'ha de traduir en una pedagogia. Sant Joan Bosco ens és un model excepcional i ben modern en aquesta tasca. Ell que va consagrar tota la seva vida als infants i als adolescents més pobres i abandonats, els cèlebres "birichini", no es cansava de repetir: "la pràctica pedagògica reposa tota ella en la caritat i l'amor". Home eminentment pràctic no ens ha deixat gaires teories. El seu manual és la seva vida. Aviat va descobrir per l'experiència allò que era decisiu per ajudar els seus pobres a alliberar-se: més que unes tècniques, la qualitat personal, l'amor que "fa costat", segons una expressió ben italiana. I sobretot tenir les arrels ben plantades en una fe sòlida, en la meditació de l'Evangeli.

D'origen molt modest, Don Bosco, va començar la vida dura dels camperols del seu temps. Va haver de fer molts oficis per pagar-se els estudis de capellà. La trobada, als vint-i-sis anys, amb un jove obrer orfe el va decidir a posar-se al servei dels joves abandonats. El 1841 va obrir a Torí una primera estructura per acollir

El de Don Bosco, un centenari exemplar

adolescents que, més tard, esdevindrà la "casa de l'Oratori de Sant Francesc de Sales".

El 1853, preocupat per l'esdevenidor dels seus joves, obrers no qualificats en el mercat del treball, Don Bosco obre uns tallers professionals. Fou un veritable pioner en el terreny de l'ocupació i de la qualificació obrera, avui tan candent. Per fomentar la fe i amb una intenció i una traça educativa innegable es llença a escriure i a editar. El 1859, funda la "Societat Salesiana" dedicada a "la joventut abandonada i en perill". Avui són 17.618, repartits en 95 països, sobretot en les missions. Sense ni proposar-s'ho, el 1862, "inventa" un nou tipus de religiosos seglars per dirigir els seus tallers: els coadjutors, encarregats de l'ensenyament professional. El 1870, va trobar una camperola que acceptà de consagrar-se a l'acolliment, a la formació i a l'evangelització de les noies orfes. Amb Maria-Dominica Mazzarello va fundar les Filles de Maria Auxiliadora, el 1872. Va morir ara fa cent anys, el 1888, després d'haver recorregut

molts països, entre ells el nostre, per recollir fons pels seus missioners i els seus joves. Va ser beatificat el 1929 i canonitzat el 1934.

Com sant Francesc de Sales va ser un home molt humà, un gran optimista. El desànim, malgrat tenir-ne mil motius, no el va dominar mai. Estava al servei de Déu que és Pare provident i tenia confiança en els homes; creia en llurs capacitats naturals i espirituals: sabia fer de seguida un col·laborador de tot aquell que se li apropiava fossin quines fossin les seves qualitats. Amb els adolescents adoptava un capteniment inhabitual en la seva època: els donava confiança, els animava, els invitava al diàleg, els feia una broma... ja que sabia que l'adolescència és l'edat del dubte, de la malenconia, a voltes de la desesperació. Sabia que per un jove allò que és essencial és "fer-li costat". Tolerava les errades. Es feia seves "les angoixes, les joies, les il·lusions" dels joves, avançant-se a la cèlebre frase del Vaticà II.

Don Bosco fou un home tan "fora de la norma" del seu temps que, com a Jesús al començament del seu ministeri a Galilea, els seus amics el volgueren portar a un hospital psiquiàtric... La figura i la lliçó magistral de sant Joan Bosco té avui innegablement una actualitat rabiosa. En època de centenaris, aquest és mereix ser celebrat amb un esclat especial.

Una remarca sorprenent de Jean-Marie Lustiger en el seu llibre *Le Choix de Dieu* (L'opció de Déu): "L'elecció de Joan Pau II és com una victòria de Gregori VII" (p. 457). Gregori VII, aquest Papa del segle onzè el qual, inaugurant la querella del sacerdoti i de l'imperi va ser l'adversari intractable del Cèsar germànic, i que figura, en la història, com un dels protagonistes de la idea del poder teocràtic. L'arquebisbe de París, ¿haurà volgut significar amb aquesta comparació insòlita que el Papa dels drets de l'home és també el deixeble més intransigent dels pontífexs medievals?

D'altra banda, en la seva darrera declaració, els bisbes francesos que, pensant col·legialment, no poden permetre's trets tan contundents, no s'estant de reivindicar no solament pels creients, que són ciutadans com els altres, sinó per a l'Església com a tal, el dret d'aportar a la nostra "precisa i fràgil democràcia" un "concurs" i una "contribució" per ajudar-la a resoldre els problemes socials, que estan en el centre de la vida pública.

Aquests raonaments, tant el d'un bisbe com el del col·lectiu, ressonen malament a algunes oïdes laiques. Apellant, a través dels segles, a un gran Papa que va forçar un poder temporal prestigiós a "anar a Canossa", o sigui, a humiliar-se davant el poder espiritual, ¿no és una afectació o provocació d'arcaisme? Que els bisbes posin el pes de la seva autoritat moral a la balança dels debats seculars i dels conflictes polítics, ¿no és una pressió abusiva que atemptaria contra la llibertat de les consciències? S'esdevindrà, doncs, conclourien els comentaristes malvolents, com si, sota l'actual pontificat, l'Església, que mai no havia acceptat realment la modernitat, manifestés una certa nostàlgia d'aquella cristiandat medieval que, no sense resistències temporals, donava eminència i preeminència al poder espiritual.

Que s'apaivaguin les inquietuds; el document episcopal i els

ÉTIENNE BORNE

textos de l'arquebisbe de París no deixen de referir-se plenament a una laïcitat d'obertura i de concòrdia, i no es trobarà, en aquest final del segle vintè, un Papa, un cardenal que esperi baixar un àngel des d'alguna cúpula bizantina per "reanimar els miralls entelats i les flames mortes" de la cristiandat medieval.

Manca dir que aquesta civilització a la qual se li fan els retrets contradictoris d'haver menystingut l'autonomia i la dignitat del poder civil, i d'haver-se fet servidors de prínceps i de reis, ha tingut els seus moments de grandesa i ha contribuït fortament a la formació de l'home occidental. Gregori VII, tan admirat pel positivista Auguste Comte, donava a l'emperador Enric IV, igual que més tard Pius VII a Napoleó, una gran lliçó de moral política, rebutjant inclinar l'esperit davant la for-

ça. Més concretament, com ha dit el cardenal Lustiger, l'elecció d'un Papa eslau, mostrant amb esclat la independència de l'Església enfront els poders de l'Europa de l'Oest, ha reiterat i confirmat la fugitiva victòria de Gregori VII defensant la llibertat d'una Església amenaçada d'ofegament pel Sacre Imperi.

D'altra banda, el moviment de secularització característic de la modernitat, si bé ha alliberat les Esglésies i les confessions cristianes de les responsabilitats governamentals i si, paral·lelament, ha alliberat els poders polítics de tota funció doctrinal, metafísica, que el clericalitzaven, ha de reconèixer que la secularització retroba els seus límits en la seva pròpia lògica. Si per deliri ideològic, la secularització pretengués anar a parar a una desacralització radical de l'existència individual i col·lectiva, tallaria les arrels i assecaria les fonts de la vida, tant personal com

comunitària. Una democràcia laica que fos enemiga del sagrat se suïcidaria ella mateixa. Els cristians de qualsevol nació, de qualsevol cultura, de qualsevol continent, tenen en conjunt i en comú una certa idea del sagrat, algunes mirant més enllà de la terra, però que tenen molt per aportar a aquesta terra, on saben que ha esdevingut inhumana des que el sentit del sagrat ha desertat les consciències. I en tant que tots a l'hora no poden deixar de retre testimoni al sagrat, en el seu compromís en aquest món, els cristians formen una cristiandat.

La cristiandat medieval ha perjudicat la idea de cristiandat ja que semblava que era la forma màxima i per tant òptima, quan era només una realització imperfecta i malmesa, fins i tot en els seus moments de grandesa per les pretensions absolutistes. Per això hi ha hagut una crisi de la idea de cristiandat i una falsa alternativa que ha dividit i divideix encara els cristians, clergues i laics. Uns, enci-

(Passa a la pàgina 5)

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director: Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224, Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

RESPIR

UN NEOLOGISME

¿No us heu adonat que a tothom ens agrada que ens tusti amicalment l'esquena un que estigui situat més amunt que nosaltres? ¿No heu notat que a tothom ens fa goig de ser aixecats a un nivell més alt, mentre els altres es queden a peu pla? Tustar l'esquena, aixecar, són tàctiques d'allò que anomenem paternisme. Ser prompte a deixar-te tustar l'esquena, a deixar-te aixecar més amunt, és propi d'aquells que pateixen d'allò que diríem filialisme. Tots en tenim alguna dosi. El filialista s'assembla a un renegat: és el burgès que renega la seva burgesia per fer-se noble; és l'obrer quan renega de ser-ho per moure's en un ambient patronal; podria ser-ho el laic, si renegues el seu laicat per entrar en una mena de complex clerical sense ordres.

MIQUEL ESTRADÉ

Quan, als que existim, ens van engendrar, gairebé amb tota seguretat algú ens esperava; esperaven un nen, una nena. Potser fins i tot el desitjaven.

Però, de cap manera podien esperar precisament a nosaltres. Pels nostres pares, ni per cap altre ésser humà, no és possible ni tan sols imaginar qui serà aquell o aquella, a qui engendren amb el seu acte d'amor.

En un Departament francès, actualment, el 60% dels nens que assisteixen a les escoles no són nens de francesos nadius, sinó d'emigrats d'altres bandes, amb una altra cultura, i molts d'ells amb una altra religió —segons ha manifestat recentment una alta autoritat d'aquell Departament—. A Espanya, la disminució de la natalitat repercuteix ja en una apreciable escassetat de nens en edat escolar, "que obligarà a programar una reconversió de col·legis d'EGB i de BUP".

Aquest descens, afirmen alguns psicòlegs, es deu en gran part a la por recòndita i al desconcert dels adults davant el misteri que, per a ells, cada generació, i cada nen!, comporta per l'agudització de la lluita i la incomprensió mútua generacional.

Quan fa uns anys vam néixer, els adults que ens envoltaven van haver de fer un forat en les seves ocupacions, en les seves diversions, en el seu món organitzat, per ocupar-se de nosaltres.

Però, ¿quan es van adonar realment que érem precisament nosaltres? ¿Quan ens van començar a tractar, no com a un nen, sinó com a aquest nen? ¿En

Trobada amb els nens

JOAN-MIQUEL GONZÁLEZ FERIA

De l'Àmbit Maria Corral

quin moment van entreveure l'originalitat i la irrepetibilitat que som com a persona?

Que n'és d'agradable i beneficiós, quan un ingressa en un ambient nou i desconegut per a ell, i en què a ell tampoc ningú no el deu conèixer, que algú surti al seu encontre i li ofereixi, a ell tal com és, una ajuda i una possible amistat! Que trist que és, en cas contrari, si els qui estan en un lloc recelen del desconegut que arriba, o també si el reben efusivament per pensar que serà com ells desitgen, sense saber realment qui és ni com és!

Els adults que es proposen engendrar noves persones han de tenir present:

—que són milions de milions les possibilitats de combinacions genètiques diferents que podrien ser base biològica de nous éssers humans concrets.

—que d'aquestes possibilitats, només algunes existiran. L'existència concreta és, per als éssers contingents, l'única —diguem-ne— "oportunitat" d'existir; si no haguessin estat engendrats en aquell precís moment en què ho van ser, no existirien mai ja que d'unes altres unions —amb altres espermato-

zous, amb altres òvuls— naixeran unes altres persones, però no pas ells.

—que les parelles poden planificar quants fills desitgen tenir. Però de cap manera poden saber qui seran aquests fills.

—que els éssers engendrats no han demanat existir. Els fem ser els que ja existim i els engendrem. Quina responsabilitat més gran i bonica!

—que el fet que es pugui planificar l'engendrament o no de noves persones, no pot fer pensar que s'és totalment amo d'elles; ni que se sap per endavant amb certesa com i qui seran; ni que es pot determinar quina "persona" serà, per molta enginyeria genètica que s'utilitzi.

El sociòlegs diuen que, després del "desencantament" de la societat racional occidental, en els últims anys s'està produint un esperançat "reencantament". Assenyalen, per exemple, com a fenomen expressiu d'això, el desenvolupament de l'esperit ecologista, admirador i respectuós de la natura i del seu "misteri".

¿No és, d'alguna manera, cada nen, precisament, el més admirable epifenomen de l'ecologia? I per tant, la seva originalitat i la seva incipient identitat ¿no han de ser delicadament esbrinades i cultivades amb tot respecte?

Els adults, realment, hem d'enfocar la paternitat i l'educació com un servei abnegat i anar, així, a l'encontre dels nous nens, ben oberts els ulls i el cor, per captar amb goig "qui són".

Els sociòlegs diuen que sobre el Japó s'ha estès una "onada de malenconia". Una onada l'origen de la qual situen en aquests 20 milions d'avortaments legals que anyalment es produeixen en el país. El Japó té actualment una de les lleis més permissives de l'avortament, una llei que permet la interrupció de la maternitat fins els sis mesos i amb un simple consentiment dels cònjuges. Una llei que ja preocupa a les mateixes autoritats japoneses que —l'any 1949— cregueren ingènua-ment (com tants mal informats repeteixen avui a Espanya)

que l'avortament es combatia amb informació i amb el repartiment a mansalva d'anticonceptius. El resultat estadístic és aquí: només amb dos anys d'aquesta campanya suposadament informativa el nombre d'avortaments s'havia multiplicat per cinc, ja que és perfectament sabut que l'anomenada "formació", en aquest aspecte, resulta sempre contraproductiu i que les millors clients de les clíniques avortives són, precisament, les mares que habitualment usen

J.L. MARTIN DESCALZO

anticonceptius.

Quina és la causa? Els especialistes donen fe que és per culpa d'una organització del treball que destrueix la vida familiar (les estadístiques demostren que el temps dedicat per un pare a atendre els seus fills no sobrepasa una mitjana de quinze minuts), a la reduïda dimensió dels habitatges (de 40 a 50 metres quadrats per

terme mitjà) i al famós "miracle japonès" al qual tot és subordinat. ¡Un curiós, dramàtic miracle!

Les conseqüències? Em limito a transcriure la notícia d'agència: "Recentment, una onada de malenconia o de remordiment sembla que ha envaït les mares que impedi- ren néixer els seus fills. En el jardí del temple budista Zojoji (de la secta "amidista": el corrent més popular dins el budisme) funciona un estrany cementiri,

compost d'estatuetes de pedra —ullets primers, nas aixafat, amb un casquet vermell al cap i sota el mentó un bavasall— a les quals se les anomena "jizus" (imatge del nen no nat). Les mares i familiars van al cementiri i hi dipositen peücs de llana, carrets mecànics, contes infantils, gossos de peluix, pomes, etc."

I tot d'una, no sé per què, em sembla que aquest cementiri és la imatge perfecta del món que estem construint: ens inflamem de tendresa al costat de la mort, oferim peücs a aquells que destruïm.

Un cementeri estrany

ARA MATEIX

Mossèn Pere Ribot

J. CARRERA PLANAS

Mossèn Pere Ribot és a punt de fer vuitanta anys i ha estat homenatjat. L'hem vist amb el seu posat de sempre, gens convencional, i la pell colrada, també de sempre, que li ve d'anys i panys a sol i serena, lluny dels salons i les tertúlies vidents. L'hem vist voltat de bisbes, ell a qui els bisbes més aviat miraren una mica de lluny i qui sap si amb una punta de neguit. No puc recordar —la meua memòria no és massa bona— gaires escrits de mossèn Pere als fulls diocesans de la seva època de joventut i maduresa, ni gaires comentaris a la seva obra en els que aleshores es començaren a anomenar, tan sonorament, els mitjans de comunicació social de l'Església. Tant se val! A l'hora dels homenatges, la vida d'un home vell és com un ramat de pobles albirats des d'un cim: sembla un pessebre, diem. Però tots sabem que, de prop, les coses són o han estat força diferents. Ara es parla, fins i tot, d'un homenatge nacional. Serà just que li sigui tributat, no cal dir-ho, ja que no vam poder, o no vam saber, bastir-li aquella abadia que ell somià molts anys com un fogar de cultura. Des de la seva esglesiola i la seva rectoria pagesa l'ha fet igualment aquell fogar, amb el cor i la intel·ligència que valen més que les pedres. I guarda intacta aquella netedat de cor que

li surt als ulls quan ens diu gràcies, com sorprès que l'homenatgem...

En unir-me, modestament, a l'homenatge a mossèn Pere Ribot, m'agrada de fer-ho des- triant els tres vessants que en ell conver- geixen.

Primerament, el sacerdot. El de mossèn Pe- re ha estat un sacerdoti colgat, com ho són els bons. Colgat, en el seu cas, en el silenci del seu poble, en la vida dels seus feligresos, en el tre- ball de la seva ploma. Amagat, amb Crist, en Déu, per dir-ho com sant Pau. Cal no oblidar-ho: com en tants preveres que han fet després obres positives en camps diversos, al comença- ment de tot hi trobem la vocació. Ell no n'és de Riells del Montseny, per la carn ni la sang... Aquesta és la grandesa i la pobresa del capellà: hi ha estat enviat. I hi ha arrelat amb aquell amor que estima sense apoderar-se. La seva feligre-

sia, a més, no ha tingut fronteres: és literalment impressionant la quantitat de persones que, en un moment o altre, s'han aixoplogat a la Rectoria de Riells... La pleua d'aquest pastor ha estat Catalunya...

Després, el poeta, que vol dir l'home espe- cialment capaç de percepció, d'expressió per mitjà del llenguatge i de creació de bellesa. No m'agrada del tot dir "sacerdot poeta" com si es tractés d'una poesia especial. Bé cal dir, però, que en mossèn Ribot la poesia és comunicació d'allò que com a sacerdot porta dins i que la se- va llengua s'ha nodrit de Bíblia i de litúrgia. En general, el problema del poeta, quan és capellà, és que la seva personalitat i allò que realment és queda celat per la seva predicació i per allò que cal ser... Però en el cas de mossèn Pere hi ha una síntesi vital que deixa enrera qualsevol dis- tinció.

Finalment hi ha el ciutadà, el patriota. Ell també, mossèn Ribot, pot dir com Espriu que ha viscut per salvar-nos els mots. I més que els mots. Riells ha estat refugi, far i incentiu. La se- va claror és ara també en la llum del nostre dia, per bé que no crida tant l'atenció com quan era nit.

Per molts anys, mossèn Pere!

CATALUNYA

Els universitaris de l'Autònoma podran doctorar-se en altres centres d'Europa

Els estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) podran doctorar-se en altres universitats europees, a través d'una xarxa d'intercanvi d'estudiants de tercer cicle (doctorat) establerta entre la UAB i les universitats de Lovaina la Nova (Bèlgica), Lió III (França), Tilburg (Holanda), l'Escola de Ciències Polítiques Panteios (Grècia) i el ICADE (Madrid).

Aquest projecte està aprovat en el marc del programa universitari de la Comunitat Econòmica Europea "Erasmus" d'intercanvi d'estudiants i professors entre les universitats dels països membres —i subvencionat amb 16.000 equs (1,7 milions de pessetes) i l'import de dues beques per país.

Aquesta xarxa agrupa universitats que disposen d'un tercer cicle d'estudis europeus. El seu objectiu per al futur es desenvolupar un programa comú.

Segons UGT s'encarirà el servei telefònic bàsic

La UGT de Catalunya ha iniciat una campanya d'informació per exposar les repercussions que tindrà l'aplicació de la Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions (LOT) en les tarifes telefòniques dels usuaris. Segons UGT, la LOT comportarà un servei telefònic "de pitjor qualitat i més car".

El sindicat socialista contempla la LOT com "un pretext per facilitar l'entrada a Espanya de les grans multinacionals disposades a obtenir grans beneficis sense crear llocs de treball.

La Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions manté el monopoli de Telefònica per a la xarxa bàsica, encara que introdueix la lliure competència en els terminals i en els serveis complementaris. Aquest fet, segons la UGT farà encarir el servei telefònic bàsic que afecta el 95 per cent dels usuaris, ja que els serveix complemen-

taris baixaran de preu en estar sotmesos a la lliure competència i haurà de compensar aquesta pèrdua de rentabilitat.

ESPANYA

El ministre de Defensa es va negar a rebre els alcaldes d'una comarca

El ministre de Defensa, Narcís Serra, es va negar a rebre els alcaldes de la comarca de El Ferrol, els quals s'havien reunit a la ciutat i li havien sol·licitat una reunió per exposar-li els problemes laborals que es registren a la zona. Serra havia acudit a El Ferrol per presidir el lliurament a l'Armada, de la fragata Victoria construïda per l'Empresa Nacional Bazán.

Narcís Serra envià un telegrama als batlles per comunicar-los la seva negativa a rebre'ls. Durant la jornada, treballadors de les drassanes d'Astano i de Bazán protagonitzaren diversos actes en demanda de les seves reivindicacions. Els de Bazán realitzaren tallades de trànsit als accessos a la ciutat.

Gairebé 7.000 militars han abandonat voluntàriament l'Exèrcit

Un total de 6.436 militars dels tres exèrcits, segons fonts del Ministeri de Defensa, han abandonat voluntàriament les Forces Armades des del 1985 després d'acollir-se a la denominada reserva transitòria, fórmula que permet els qui se'n beneficien, continuar cobrant les seves mensualitats íntegres i ascendir un grau en el moment en què ho haurien fet si haguessin continuat en actiu.

Les diferències globals entre les plantilles existents en els exèrcits l'any 1985 i les que Defensa desitja tenir l'any 1991 són les següents: a Terra, 41.000 davant a 35.000; a l'Armada, 11.900 davant 10.900 i a l'Exèrcit de l'Aire 13.100 davant 12.100. La xifra màxima de militars als quals des del 1985 se'ls permetrà acollir-se a aquesta fórmula, puja a 8.761.

Cada any són convocades a cada exèrcit les places disponibles en cada lloc de treball o grau, per a acollir-se a la reserva transitòria. La llista és enviada als caps de cada exèrcit els quals fan informes sobre la conveniència o no que es beneficiïn de la fórmula els sol·licitants. Finalment, és el titular de Defensa qui concedeix o no el pas a la reserva transitòria.

Aquest filtre es va establir perquè no poguessin passar a la reserva aquells militars que suposadament poden tenir un bon futur professional per a la seva preparació i experiència i per evitar que persones d'aquestes característiques aprofitessin les seves qualitats per trobar un treball en el sector civil i, a més a més, rebre els seus salaris com a militars.

25.000 escolars necessiten programes educatius especials

Un 3% (25.000) dels nois i noies en edat escolar tenen algun tipus de disminució psíquica o física com deficiències visuals, auditives, els diferents tipus de paràlisi cerebral o la síndrome de Dawn. Aquests alumnes necessiten programes especialitzats, els uns com a reforç per a poder seguir els programes ordinaris —16.000 (2%) i els altres— 8.300 (1%) com a base

de treball en grups reduïts.

Del total dels 830.000 alumnes escolaritzats en aquesta etapa de l'ensenyament n'hi ha també un 20% —166.000— que en un moment o altre d'aquesta etapa necessita un suport temporal per poder seguir amb èxit els seus estudis.

MÓN

Més de 500.000 nicaragüencs viuen exiliats

Amb una població de tres milions d'habitants de la república centroamericana de Nicaragua, més de mig milió es troben refugiats a d'altres països. Això significa un 16 per cent de la població. A més a més hi ha 7.000 presos polítics i 400 "desapareguts" des que manen els sandinistes.

Però el problema que denuncia José Esteban González, nicaragüenc demòcrata cristià perseguit durant la dictadura de Somoza, i avui exiliat pel president Ortega, és que Amnistia Internacional no mencioni aquests temes en el seu informe anual. O que en lloc de parlar de tortura s'utilitzin expressions com "duresa" o "mals tractaments". J.E. González és membre d'Amnistia Internacio-

nal i fundador dels temps de Somoza de la Comissió Permanent dels Drets Humans de Nicaragua.

Alliberament de la vídua i el fill de Séku Touré

La muller de l'antic dictador de Guinea-Konakry, Séku-Touré i el seu fill, detinguts d'ençà del canvi de règim de l'abril de 1984, han estat alliberats i conduïts a la comisaria de policia en la qual foren detinguts originàriament. Juntament amb ells han estat posats en llibertat una seixentena de persones, la majoria de les quals havien estat implicades en l'intent de cop d'estat produït el 4 de juliol de 1985 i dirigit per l'antic ministre Diarra Traore.

Els membres del Pacte de Varsòvia han venut armes a l'Iran

Els importants subministres militars per un valor de mil milions de dòlars foren lliurats a l'Iran l'any 1987, pels països del Pacte de Varsòvia, Corea del Nord i Xina, segons anuncià el diari de l'Alemanya Federal "Die Welt". Entre el material rebut per l'Iran figuren mines flotants venudes pel Govern Nord-coreà.

Llegir les homilies

He llegit en el núm. 425 de CATALUNYA CRISTIANA una carta signada per Maria Teresa amb qui estic plenament d'acord pel que fa a la seva opinió sobre la llargada de les homilies.

Hi voldria afegir alguna cosa. Fins en el cas que el celebrant ho faci molt bé, si vol donar moltes idees i s'allarga massa, ens és difícil assimilar-ho tot, ens cansem i se'ns fa pesat. D'altra banda, he sentit homilies de cinc minuts en les quals el celebrant ha sabut expressar una idea amb claredat que se m'ha fixat perfectament en la memòria i m'ha fet bé. Crec que els predicadors podrien seguir l'exemple dels monjos del monestir de Montserrat que fan unes homilies molt concretes que porten escrites i tenen la gràcia de saber-les llegir molt bé. També hi ha parròquies en la nostra diòcesi que ho fan d'aquesta manera, amb satisfacció dels fidels. Voldria afegir, no més, que caldria evitar un excés d'exhortacions i d'avisos, en altres moments de la celebració litúrgica.

JOSEFINA

Cada cosa al seu lloc

Crec que tinc el deure de rectificar l'admirat amic Picas, que la setmana passada ens recorda que pel Congrés Eucarístic es va estrenar la versió catalana de l'Annonce fait a Marie de Paul Claudel, a Barcelona, segons la traducció de Joan Oliver, a l'aire lliure, sota la direcció d'Esteve Polls.

No és així. Es tracta d'una traducció feta per mossèn Pere Ribot i Ferran Canyameres, dirigida l'escenificació per Jaume Picas i representada en el Teatre Comèdia, amb assistència de l'autor o sigui el mateix Paul Claudel que n'estigué molt complagut.

En català va fer-se després al Palau de la Música la companyia de l'A.D.B. dirigida per la Montserrat Julió, que interpretà magníficament la protagonista.

Abans l'havien feta en castellà a l'Institut del Teatre un grup d'alumnes, dirigits per en Jordi Grau, que llavors te-

nia 16 anys i amb la protagonista interpretada per una noia que es deia Aldea (no recordo bé, si Mercedes de la Aldea) que tenia també quinze o setze anys i ho feren molt bé.

Esteve Polls tenia, certament, ja llavors un gran nom i va intervenir en un grandios muntatge a la plaça de la Sagrada Família. La traducció de l'Oliver fou posterior i va ser utilitzada per la Montserrat Julió.

En el mateix número de Catalunya Cristiana, en un article il·lustrat amb una foto del Castell de Subirats, respecte a les comtesses d'Urgell, Elvira de Subirats i Aurembiaix, es repeteixen errors, el més greu dels quals és un que va fer el nostre gran historiador Ferran Soldevila, seguint el criteri d'un investigador anglès, qualificant de conveni de concubinatge, un document de circumstàncies que amb Aurembiaix i el rei Jaume, signen el bisbe de Lleida i un notari lleidatà (Berenguer d'Erill i Guillel Sassala) que no s'hi haurien prestat pas. La gent aleshores eren més pundo-rosos que no ara.

ESTEVE ALBERT i CORP

Sobre un possible cantoral popular religiós

Acabo de llegir a "Catalunya Cristiana" l'article de Manuel Mola titulat "A Catalunya cal un nou cantoral de música religiosa popular". Volia posar-me en contacte amb ell, particularment, per a demanar-li un favor, però després he pensat que era millor fer una carta oberta a través del setmanari a fi que també d'altres puguin opinar sobre el que ell va dir i el que jo ara diré.

Jo m'he sentit directament al·ludit per les seves crítiques ja que dec ser un

dels "culpables" de la divulgació dels espirituals negres i moltes altres músiques de pessima qualitat (segons ell). Tothom qui apareix en públic està exposat a les crítiques dels altres.

El que li vull demanar és que, pel bé del poble de Déu, al qual servim, si ell o el seu "Instituto Interamericano de Música Sacra" tenen músiques de valor, ens les facin arribar perquè les divulguem o ells mateixos les divulguin o facin aquest nou cantoral que diuen que cal fer. És una llàstima que el poble fidel es vegi privat de coses bones que, no sé per què, queden inèdites.

I, dit això, vull referir-me un moment a l'altre article de Mn. Miserachs. Jo també sóc un admirador incondicional de Mn. Romeu. Sense haver-lo conegut, el considero el meu mestre i model. El problema dels cants de Mn. Romeu, com en tots els cants populars dels primers 50 anys d'aquest segle, no està en la música sinó en la lletra. El lèxic religiós canvia cada deu anys. Això fa que els cants —també els que estem fent ara— s'envelleixin ràpidament. Però la culpa no és de la música (que es manté viva al llarg dels segles, com per exemple, el cant gregorià i la polifonia) sinó el text. I jo em pregunto: ¿no hi ha poetes o versificadors, ara, capaços d'infondre en els motlles preciosos de les melodies de Mn. Romeu, Millet, Mas i Serracant, Sancho Marraco, textos nous inspirats en la litúrgia, la sagrada escriptura o l'espiritualitat que ara viuen els joves de la nostra generació? No pot ser que en aquest país siguem tots "aprenents de paleta".

Mn. ALBERT TAULÉ i VINAS
Responsable del "Cantoral de Missa Dominical"

(Ve de la pàgina 3)

Demà, la cristiandat

sats per la memòria idealitzada del passat, sospiren almenys com a tesi ideal, per una cristiandat en la qual serien cristians els poders i els costums. Altres, partint en el fons del mateix postulat que fa de la cristiandat medieval la norma de tota cristiandat, rebutgen com a incompatible amb la laïcitat i el principi de llibertat de consciència, la mateixa idea de cristiandat i veuen en algunes institucions que no són d'Església però que s'inspiren en el patrimoni cristià, com, per exemple, el sindicalisme cristià o l'escola cristiana, les seqüeles retardades d'una cristiandat condemnada pel moviment de la història. La tradició dels tradicionalistes i la laïcitat dels progressistes esdevenen idols ideològics adversos que, pel seu enfrontament bloquegen la reflexió i paralitzen l'acció.

La jerarquia catòlica, en els seus més alts nivells, ha semblat vacil·lant durant molt de temps,

incapaç d'arbitrar i depassar aquest antagonisme. Les coses són ara en camí de canviar. La cristiandat no té la unitat d'una cultura única, però existeix, en la seva rica dispersió i en l'esclat d'una diàspora, on sobretot ella se cerca en les situacions més diverses i més dures. En nom de la mateixa idea de l'home i del sagrat, l'Església "entra en economia" com diu Emile Poulat, en les societats industrialitzades, entra en política per lluitar contra totes les formes de tirania, des de l'Amèrica llatina fins a Polònia, o per ajudar, com a les Filipines, una democràcia agredida des de la dreta i des de l'esquerra. Els textos eclesials prenen, cada vegada més, acta del que podria ser un tomb capital de la història contemporània. Si la cristiandat se cerca, encara incipient, és que és a punt de trobar-se. El temps és sempre nou. Demà, la cristiandat.

(de "la Croix")

Roma: reunió en la Congregació per a l'Educació Catòlica

Les universitats catòliques no poden practicar la fecundació "in vitro"

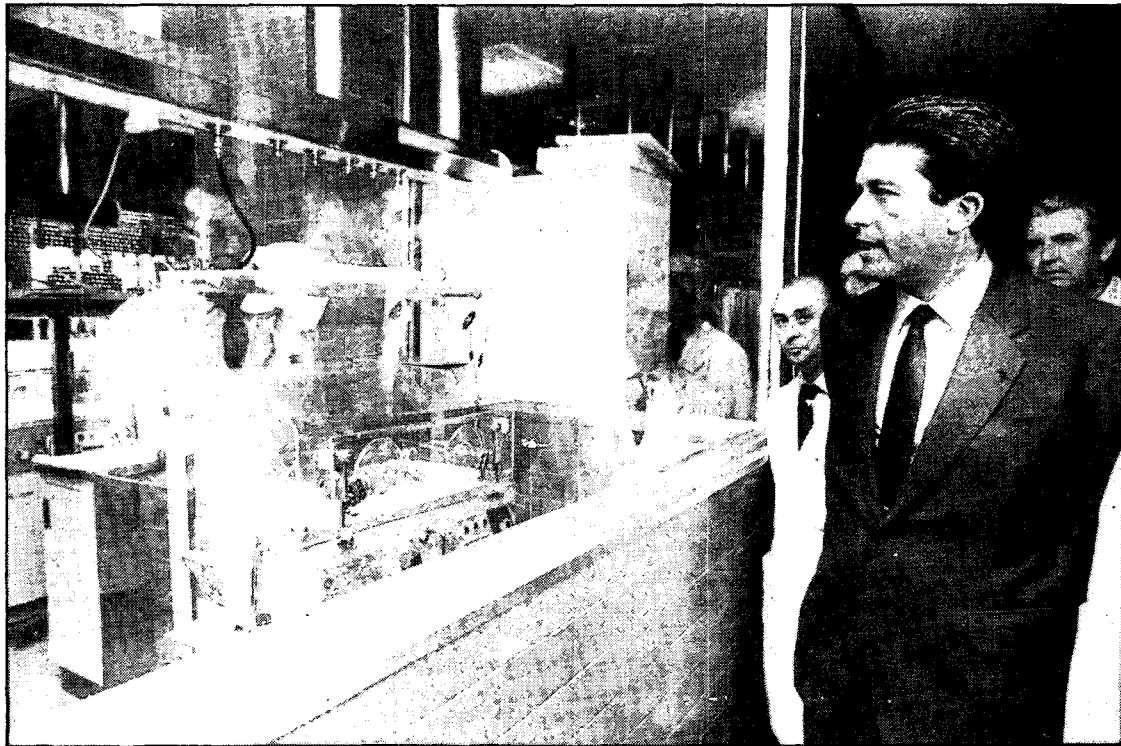
Després de la publicació de la instrucció "Donum Vitae" de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, el 22 de febrer del 1987, sorgiren judicis crítics en cercles d'investigadors catòlics i de metges que portaven ja diversos anys practicant la fecundació "in vitro". A les universitats de Lille (França), Nimega (Països Baixos) i a les dues Lovaines es continuà practicant la inseminació artificial homòloga i alguns professors mostraren el seu desacord amb la postura romana. Mesos després resultava evident la contradicció entre una pràctica que seguia endavant i una doctrina afirmada públicament i reiterada pel Papa en diversos dels seus discursos.

Els grans cancellers de les citades universitats catòliques, monsenyor Vilnet, arquebisbe de Lille, i els cardenals Danneels, de Brussel·les, i Simonis, d'Utrecht, feren veure als rectors la incongruència manifesta en la seva actitud de seguir endavant amb l'experimentació. Sorgí aleshores la iniciativa d'una reunió a Roma. Els quatre rectors —Michel Falise (Lille), Bernard van Iersel (Nimega), Pierre Macq (Lovaina francòfona) i monsenyor Martens en nom de la Lovaina flamenca— demanaren ser rebuts en la Congregació per a la Doctrina de la Fe, tenint sens dubte l'esperança d'una "correcció" de la postura romana com —deien— havia succeït amb la Teologia de l'Alliberament. El cardinal Ratzinger va fer saber que no existia per part de la Santa Seu cap intenció de revisar tot el que havia estat escrit en la instrucció i els va adreçar cap a la Congregació per a l'Educació Catòlica, de la qual depenen les universitats catòliques.

Sota la presidència del cardinal Baum

La reunió, de fet, va tenir

lloc sota la presidència del cardinal Baum, amb assistència de monsenyor Javierre, secretari de la Congregació per a l'Educació Catòlica i de tots els ja citats. Ratzinger, amb la seva habitual fermesa, confirmà que mancava de fonament la hipòtesi d'una flexió en el tema de la fecundació *in vitro* homòloga; entre altres arguments, esgrimí que només una de les conferències episcopals consultades havia expressat un parer gairebé favorable. El cardinal Baum subratllà, per la seva part, que no es tractava de coartar la llibertat d'investigació dels universitaris catòlics, sinó d'orientar-la cap a altres camps. "La fecundació 'in vitro' —es digué, per exemple— no ataca a fons el problema de l'esterilitat, sinó que li dóna una solució moralment inacceptable. Un científic catòlic hauria de preferir investigar les causes i els possibles remeis al drama de l'esterilitat, en comptes de consagrar els seus esforços a una tècnica que presenta inconvenients morals". Això no vol dir, subratlla també algun especialista, que Roma s'hagi encasellat definitivament en un no categò-

La incubadora és el resultat de l'avenç de la ciència i del respecte a la vida.

ric, pero mentre les dades científiques no es modifiquin, la posició doctrinal no canviarà. Un científic catòlic no pot ignorar-ho i ha de respectar-ho.

El mètode Gift, autoritzat

En el terreny de les conseqüències, els hospitals i laboratoris científics depenents de les universitats catòliques no poden continuar practicant la fecundació *in vitro* en cap de les seves modalitats: la heteròloga, naturalment, i tampoc l'homòloga, és a dir, la inseminació artificial entre esposos. A la pràctica només queda autoritzat l'anomenat mètode Gift (aquest consisteix a retirar el semen masculí després

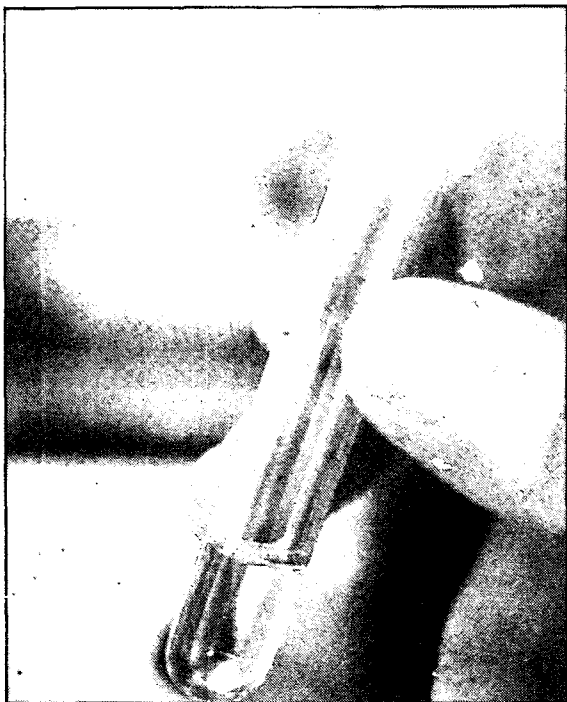
d'una normal relació sexual entre esposos i reintroduir-lo en l'úter, mitjançant un impuls neumàtic, de manera que abasti l'òvul femení). Els metges i professors d'aquests centres universitaris han d'acatar "religiosament" la posició oficial de l'Església i, per tant, no ensenyar ni actuar en contradicció amb elles. En la seva

esfera privada podran continuar sostenint les seves idees i aportar les informacions i elements de judici que considerin oportuns per a una visió més completa del problema. Se'ls imposa un deure de prudència, havent d'utilitzar per a l'expressió dels seus punts de vista camins discrets.

Importància de la investigació

"S'ha tractat —deia una nota redactada pels quatre rectors— d'una reflexió sobre els problemes que planteja a les universitats catòliques l'aplicació de la instrucció "Donum vitae", de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. En el curs d'un intercanvi profund i clar, els rectors han exposat les preocupacions de les seves universitats... Els participants han subratllat de forma convergent la importància de la investigació en les universitats catòliques, així com la importància per a la humanitat dels principis i valors ressaltats per la instrucció".

El comunicat sintetitza el desenvolupament de la reunió, però no n'al·ludeix per res les conclusions. Durant dues hores i mitja els interlocutors exposaren les seves opinions, però no s'arribà a cap compromís ni a cap cessió per part del cardinal Ratzinger, responsable dels aspectes doctrinals, ni per part del cardinal Baum, amb jurisdicció competent en matèria disciplinària. Continua doncs, vigent la invitació de la instrucció sobre el respecte a la vida que representa el magisteri oficial de l'Església en aquesta delicada qüestió.

Fecundació "in vitro".

El cardinal Baum presidí la reunió dels quatre grans cancellers de les quatre universitats catòliques de Lille, Nimega i les dues de Brussel·les per tractar sobre l'aplicació de la instrucció "Donum vitae", i més concretament sobre la fecundació "in vitro". Com a Prefecte de la Sagrada Congregació per a l'Educació Catòlica, Baum té jurisdicció competent en matèria disciplinària sobre tots els centres docents catòlics del món.

Més de cent pobres soparen amb el Papa al Vaticà

"El Senyor em preguntarà si he tractat amb els pobres"

Un centenar llarg de necessitats, homes i dones de la més variada edat, s'assegueren, el dissabte dia 9 de gener a la tarda, a la mateixa taula que Joan Pau II i compartiren un senzill menú. L'Hospici de Santa Marta, dins l'Estat de la Ciutat del Vaticà, va rebre aquest grup de desheretats de la fortuna.

La selecció la féu el Cercle de Sant Pere, una institució de beneficència fundada el 1869. És la primera vegada que un papa rep dins dels històrics murs de casa seva una representació tan nombrosa de necessitats. Mentre els òrgans informatius vaticans han mantingut una evident discreció per no convertir en espectacle un gest de sincera fraternitat, la premsa italiana llançà un gran desplegament informatiu, amb faltes de rigor i de veritat informativa.

La idea va néixer en el cor del Papa fa ja algunes setmanes —volia compartir durant el perí-

L'Església i la societat han de resoldre el problema de l'atur i de la misèria.

de nadalenc un àpat amb tots els que a Roma sofreixen misèria i abandó.

"En aquest període —els digué el Papa— l'Església es recorda del Nadal. El mateix fill de Déu va néixer sense casa. En un estable. Jesús es trobà en la situació dels qui no tenen mitjans de subsistència. Jo he volgut informar-me sobre vosaltres. Vertaderament he pogut com-

prendre les coses més fonamentals de la vida... Jo no puc oferir solucions a cadascú de vosaltres tot seguit. Les solucions globals són impossibles, perquè cada persona té dificultats i problemes diferents."

Es va recórrer al Cercle de Sant Pere que disposa ja d'un asil nocturn —on dormen els qui no tenen sostre ni casa— i distribueix cada dia centenars d'àpats a diversos

punts de la ciutat. Entre els habituals se seleccionà a poc més de cent persones. A partir de les cinc de la tarda començaren a arribar a les fronteres de l'Estat Vaticà els comensals.

Necessitats

Les germanes de la caritat, que dirigeixen la casa de Santa Maria, ajudades per voluntaris seglars del cercle, els anaren instal·lant

en el refectori. El reduït espai va haver de sofrir alguns canvis per adaptar-se a un nombre inusual d'hostes.

El Papa arribà a dos quarts de sis de la tarda des dels seus apartaments, situats gairebé a quatre-cents metres de distància. Anava acompanyat del seu secretari particular, monsenyor Estanislau Dziwisz. Després d'una breu pregària i d'una salutació començà el sopar, servit per les religioses i els membres del cercle. El menú era uns entremesos, un plat de pasta, dos tipus diferents de carn, fruita i dolços nadalencs, amb vi, aigua, cafè, i un vas de spumante per als qui ho desitjaven.

Hi havia més homes que dones, provats per una existència difícil, feta de soledat i d'urgències vitals no resoltes, però sobretot de soledat. Aquesta invitació del Papa està destinada a perpetuar-se en anys propers.

"Espero veure-us un altre cop —digué Joan Pau II en deixar Santa Marta—, les obligacions de cap de l'Església són nombroses, però jo crec que el Senyor no em preguntarà, algun dia, quin ministre, ambaixador o cardenal he rebut, sinó si he ofert hospitalitat i si he tractat amb els pobres."

VATICÀ DIA A DIA

El Papa batejà 40 infants, dos d'ells espanyols

En la festivitat litúrgica del baptisme del Senyor, 10 de gener, diumenge, el papa Joan Pau II batejà 40 infants de diverses nacionalitats. Entre ells dues nenes espanyoles, M.ª Jesús Maldonado Blanes, cordovesa, i Flavia Donado Vera, nascuda a Roma en el si d'una família espanyola. Un any més el Papa ha volgut administrar personalment el sagrament de la iniciació cristiana. Durant l'any el Sant Pare administra de forma pública tots els sagraments a fi de subratllar la seva funció sacerdotal.

La Cerimònia fou senzilla i al mateix temps emocionant: en dues fileres d'ambdós costats al peu de l'altar, hi havia els pares i padrins de les criatures. A la resta del recinte, les famílies i els amics.

El Papa pronuncià unes paraules d'introducció a la litúrgia baptismal. Després impartí l'aigua baptismal a vint-i-dos nens i divuit nenes.

Un sacerdot vietnamita secretari de Joan Pau II

Un sacerdot de Vietnam del Nord, Vicent Tran Ngoc Tdu, és el nou secretari particular del papa Joan Pau II. El nou secretari particular del Sant Pare, que té seixanta-nou anys, substitueix monsenyor Emery Kabongo, de Zaire. Vicent Tran Ngoc Tdu va néixer a Phatdiem, una petita ciutat de Vietnam del Nord, de la qual va haver de fugir quan començà l'avanç de les forces comunistes, per refugiar-se a la Nunciatura Apostòlica de Saigon (Vietnam del Sud), on hi residí fins a la rendició de la ciutat, el 1975. És llicenciat en Dret Canònic per la Universitat Catòlica de Lovaina, i en Teologia, per la Pontificia de Roma. En el Vaticà ha servit a la Secretaria de l'Estat.

Les sectes comencen a constituir un nou problema ecumènic

El fenomen de les sectes, que tenia un caràcter marginal i interessava només els sociòlegs de la religió, actualment comença a preocupar a la mateixa societat, alarmada per la creixent difusió d'aquests nous moviments religiosos que comporta un nou problema ecumènic. Aquesta afirmació fou formulada pel reverent Daniel Montoya,

membre de l'Institut Ecumènic del Consell Mundial de les Esglésies, en la inauguració de les IV Jornades Interconfessionals de Teologia i Pastoral de l'Ecumenisme, que s'han celebrat a Madrid.

Daniel Montoya agregà que l'entrada en escena de les sectes, denominades "totalitàries" per alguns teòlegs, ha incidit en les relacions d'unes esglésies amb altres, de manera que comencen a ser considerades com un nou problema ecumènic.

El Papa assistí a la projecció d'una pel·lícula de la "perestroika"

La pel·lícula que Joan Pau II i els seus més directes col·laboradors tingueren ocasió de veure a començaments d'any fou "Penediment", del realitzador Tengiz Abuladze, presentada en l'últim festival de Cannes. Fou allí acollida com un exponent del nou cinema de la perestroika, ja que, després d'haver romàs dos anys segrestada administrativament, només amb l'arribada de Gorbatxev ha pogut sortir a la llum pública.

"Penediment" és una pel·lícula significativa per dos motius: per la seva crítica a la dictadura (el personatge central és Varlan, un dictador de províncies, el físic del qual recorda el també georgià Stalin), però a més conté nombroses i interessants al·lusions a temes religiosos. L'última escena es tanca amb una frase pronunciada per

una anciana: "¿Per què serveix un carer que no condueix a l'Església?"

No és la primera vegada que el Papa assisteix a sessions de cinema dins del Vaticà, fins i tot en més d'una ocasió s'han conegut els títols d'aquestes sessions privades. La selecció, precisament, la fa un monsenyor català, Enric Planas, director de la Filmoteca Vaticana. Les projeccions acostumen a tenir lloc els diumenges o dies festius a la tarda.

Casaldàliga, premi Justícia i Pau 1987

La Comissió Justícia i Pau ha concedit el premi que porta el seu nom, corresponent a l'any 1987, a monsenyor Pere Casaldàliga, bisbe de São Félix (Brasil), per la seva fidelitat a l'Evangeli de la pau i de la justícia al servei dels més necessitats", segons deia l'acta del jurat, reunit a Oviedo el passat mes de desembre, sota la presidència de Alberto Rodríguez García.

El Vaticà contra la cursa

De "cursa cap a la bogeria" i "inacceptable ultratge a la dignitat de l'home" defineix el diari del Vaticà "L'Osservatore Romano" el rally París-Dakar.

En un entrefilet sense firma, l'òrgan oficial de la Santa Seu assenyalà que en un balanç encara provisional, la cursa ha causat 20 morts en deu edicions i que en les seves deu darreres etapes "ha sobrepassat ja la seva tràgi-

ca mitjana: altres dues víctimes humanes que fan encara més pesada la ja greu càrrega de responsabilitat", afegeix el rotatiu.

"La cursa exporta al desert els pitjors residus dels falsos mites d'una pressumpta civilització del benestar i fa concret i visible la perversa submissió que la indústria dels patrocinadors ha imposat a tot el món sportiu."

Joan Pau II pot visitar Portugal

El Papa podria visitar Portugal el proper estiu, possiblement per tancar a Fátima, el 15 d'agost, l'Any Sant Marià i beatificar Fancesc i Jacinta, dos dels tres nens als quals s'aparegué la Verge, assegura el setmanari "Expresso". Encara que el calendari de viatges del Papa per 1988 no faci cap referència a Portugal, "Expresso" indica que el viatge del Papa és encara possible.

Clausura de la trobada sobre conferències episcopals

El secretari general de l'Episcopat, monsenyor Fernando Sebastián, ha clausurat les jornades de debat que s'han celebrat a Salamanca com a intermedieres entre el Vaticà i les pròpies bases de l'Església. Amb aquesta reunió, que ha aconseguit reunir un

important i elevat nombre d'experts, s'ha pretès portar a terme un estudi detallat de quines podrien ser les competències de les Conferències.

Fita bàsica d'aquestes jornades ha estat l'intent d'apropament entre les diverses confessions properes a l'Església catòlica, dins d'un extens programa de reunificació a llarg termini. En aquest sentit s'ha comptat amb la presència dels principals representants de les Esglésies ortodoxa, anglicana i luterana dins d'aquest clima d'entesa, encara que certament és que no tots els representants d'aquestes confessions s'han mostrat conformes amb el tractament donat a cada un d'aquests representants.

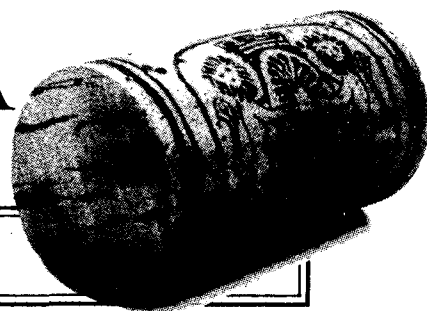
Tercera dona ambaixadora davant el Vaticà

"No puc deixar de dir que cal una més gran reducció de les armes nuclears", va dir el Papa a la nova ambaixadora de Nova Zelanda quan li presentava les seves cartes credentials. La senyora Trotter és la tercera dona que desenvolupa el càrrec d'ambaixadora davant la Santa Seu, després de Bernardette Olovwo, que representà Uganda durant el règim d'Amin Dada i de Therese Stringer Cott, actual ambaixadora de Ghana. La senyora Judith Catherine Trotter, de cinquanta-quatre anys, en el seu discurs, destacà que el seu Govern acollí "favorablement" el recent acord entre els Estats Units i Rússia sobre la reducció de míssils de curt abast.

Des de 1864
PERE ROVIRA
La solera d'una família

Cellers a "Ribera d'Ebre" i "Terra Alta"

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Centre d'Estudis CRISTIANISME I JUSTÍCIA.— Amb col·laboració dels COMITÈS OSCAR ROMERO, organitza una Taula Rodona sobre: "MORT I VIDA A EL SALVADOR", amb Joan Cortina i un grup dels comitès Oscar Romero de Barcelona. Modera: Xavier Alegre. Dia: **dijous, 4 de febrer**. Lloc: R. de Llúria, 13. Hora: de 8 a 10 vespre.

Moviment Cristià de Mesures.— La propera Trobada serà el dia 6 de febrer, a 2/4 d'11 del matí al c/ Llúria, 7, 1er. El tema de reflexió, serà: "La nostra resposta al Sínodo". Per més informació: Montserrat Sardà, tel. 253 44 99.

Centre d'Estudis Pastoral.— "El compromís del cristià en la societat". Mossèn Joan-Enric Vives, consiliari diocesà de Justícia i Pau, farà tres sessions sobre aquest tema: "quins camins s'obren al cristià que vol comprometre's en la transformació de la societat en una línia evangèlica?". Seran els **dimecres 10, 17 i 24 de febrer**, de 2/4 de 8 a les 9 del vespre al Centre d'Estudis Pastoral. Informacions i inscripcions: a Secretaria, tel. 317 48 58, c/ Rivadeneyra, 6, 3er. 08002 Barcelona. - **L'oració al Nou Testament.** Cinc sessions a càrrec del P. Pere Franquesa, claretià, al Centre d'Estudis Pastoral, els **dimecres, del 10 de febrer al 9 de març**, de 7'30 a 9 del vespre. El Nou Testament ha de ser el punt de referència de la nostra pregària

personal i comunitària. Aquest curs set farà un breu recorregut pels Evangelis, el llibre dels Fets, les cartes de Pau i l'Apocalipsi, i en resseguirà les pregàries. Més informació: 317 48 58.

Institut de Teologia.— Comunica que el proper dia 15 de febrer s'iniciaran les classes del segon quadrimestre. Assabenta també les persones interessades en l'estudi de la Teologia, laics —joves, homes i dones—, religiosos i religioses, la possibilitat que tenen ara d'ingressar en aquesta Institució que imparteix l'ensenyament en horari vespertí. Informació: de dilluns a dijous, a les 18'30 a les 20'30. Domicili: C/ Diputació, 231 (edifici del Seminari). Tel. 254 19 63.

Tallers de Pregària.— Segons el desig del P. Ignasi Larrañaga, i per a unir-nos amb tots els talleristes d'arreu del món, ens reunirem per pregar plegats, **cada primer di-vendres de mes**, a la cripta de la Sagrada Família, c/ Provença, 450, Barcelona, a les 7'30 de la tarda per a l'Adoració. A continuació, a les 8'15, hi haurà l'Eucaristia participada. Reserveu-vos les dates!

Centre Cristià dels Universitaris.— Dijous, **dia 4 de febrer**, a les 8 del vespre, se celebrarà una conferència sobre: "RESPOSTES ALTERNATIVES A LA MARGINACIÓ", compromís comunitari amb el crit del pobre. A càrrec de Jean Vernier.

Parròquia de Ntra. Sra.

de Lourdes.— Celebrarà solemnement la seva FESTA MAJOR, en honor de la seva Patrona i titular. Dies laborables: **8, 9, 10, 11, 12 i 13 de febrer**, tarda, a les 7'50, Sant Rosari i Visita Espiritual a la Verge de Lourdes. A les 8'30, celebració de l'Eucaristia, amb homilia pel Rvd. Francesc d'A. Camps, rector de la parròquia de Ntra. Sra. de Núria, de Barcelona. **Diumenge, dia 14 de febrer.** Matí: Misses amb cants i homilia segons l'horari dels diumenges, 8'30, 10, 11'30 i 12'30 h. Tarda: A les 7'40 h., SOLEMNE PROCESSÓ d'amor i homenatge a la nostra Patrona i titular, la Verge de Lourdes, portant a coll la seva imatge. Es cantarà el Sant Rosari amb aclamacions intercalades. De retorn, en el temple, MISSA VESPERTINA, presidida per Mn. Joan Carrera i Planas, President del Col·legi de rectors de Barcelona. Al final, veneració de la imatge de la Verge. Curs de la Processó: carrers, Font-honrada, la França, les Pedreres, de l'Olivera, Plaça de "Las Navas", Bòvila, Mare de Déu del Remei, Grases, Plaça Sta. Madrona, c/ Font-honrada i temple parroquial. Per a més informació: 424 86 55, i a la mateixa parròquia de Ntra. Sra. de Lourdes, c/ Font-honrada, 33. Mitjans de transport: Autobusos 55 i 57. Metro Línia III.

Triduum a honor de la Mare de Déu de Lourdes a la Catedral, organitzat per l'Hospitalitat de Malalts de

Barcelona.— Tindrà lloc durant els dies 9, 10 i 11, a les 18'30 de la tarda, amb rosari, exercicis marians i missa amb homilia que celebraran respectivament Mn. Jordi García-Die, Mn. Jaume Armengol i el Sr. Cardenal-Arquebisbe, Dr. Narcís Jubany. L'Eucaristia del dia de la festa serà concelebrada, i hi prendran part, juntament amb els membres de l'Hospitalitat i Malalts, els joves de "l'Escola d'Oració de la Catedral". Finalitzada l'Eucaristia es farà la tradicional processó de les torxes pels claustres. Com de costum, les misses de les 9'30, i 11'30 del matí del dia de la festa, se celebraran a la capella de la Mare de Déu de Lourdes, del claustre.

Triduum de la Mare de Déu de Lourdes a l'església del Sm. Sagrament.— c/ Passatge dels Camps Elisis, 8. Tindrà lloc els dies 9, 10 i 11, a les 12 del matí, amb els exercicis de devoció mariana i missa amb homilia que presidirà i predicarà Mn. Jaume Armengol, pvre. Les almoines d'aquests dies són dedicades als malalts dels pelegrinatges a Lourdes.

Recés per a religiosos i religioses.— Casa d'Espiritualitat Marista, Llar "Marista-Champagnat", Avgda. Catalunya, 35-47. Sant Andreu de Llavaneres. — Amb motiu de l'Any Marià, els Germans Maristes de Catalunya, convoquen a un "Cap de setmana de Pregària" aquells religiosos i

religioses que ho desitgin. Té com a finalitat: pregar personalment i comunitàriament, compartir la joia de ser consagrats a Déu, demanar al Senyor noves vocacions sacerdotals i religioses, i pregar per la fidelitat de tots els consagrats a Déu. Maria serà el nostre model. Dies: **4 de març, a les 20 hores fins el 6** havent dinat. Inscripcions per telèfon, abans del 26 de febrer, al 792 75 51.

Pregar amb la música.— Casa d'Espiritualitat "Marista-Champagnat". Trobada sobre l'animació musical de les celebracions litúrgiques, i sobre l'animació musical de grups de vida cristiana, especialment grups juvenils. El grup KAIROI, animarà aquesta trobada. Dies: del 12 de març, a les 10'30 fins el 13 havent dinat. Tel. 792 75 51.

Parròquia de la Sagrada Família, de Barcelona, c/ Provença, 450.— Dijous, **dia 4 de febrer**, a les 9 del vespre, al Casal Parroquial, Ponència a càrrec de Francesc Vergés i Vives pvre. sobre el tema: "Perdó i reconciliació". Hi haurà col·loqui. Organitzen: Grups de Reflexió i Diàleg de la parròquia.

Grups d'Oració i d'Amistat.— Diumenge, **dia 7 de febrer**, a les 5 de la tarda i al col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/ de Les Carolines, 18, Barcelona, RECÉS dirigit per Mn. Albert Torrens. Hi haurà, al final, la celebració de l'Eucaristia.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

SRTA. MESTRA busca habitació silenciosa i cèntrica zona eixample o pis lloguer antic, preferible últimes plantes, mateixa zona. Tel. 300 87 27.

S'OFEREIX tècnic aux. puericultura amb exp. Trucar matins a Montserrat. Tel. 340 88 78.

SRA. 58 anys ofereix hab. grat. a Sra. mitja edat a canvi comp. Tel. 256 99 75 de 7 a 10. Pepita Vives.

SOLTER 43 anys desitja conèixer senyoreta. Fins matrimonials. Tel. 422 48 48.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

INTERESSATS formar grup Vida Creixent Bisbat Girona comuniquin amb Joan Martí Savalls. C/ Pompeu Fabra, 16 - 17411 Vidreres. Girona.

SOLTER 46 anys, decorador desitjaria conèixer soltera o vídua fins matrimonials. Tel. 386 24 99. 10 nit.

CERCO universitari dinàmic amb sensibilitat artística, de 40 anys per casarme. Apartat Correus 94.117. Barcelona.

BONIC pis es ven a Castelldefels. Tel. 219 28 84.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i es'tora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

VENDA DE XALET'S I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANIER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

organitza:

CURSET D'INTRODUCCIÓ TEOLÒGICA pel Dr. Joan E. Jarque i Jutglar

"ELS GRANS DE LA FE CRISTIANA, AVUI"

Lloc: Església de les Monges Agustines Carrer Vallmajor, 29. Barcelona 08021

Dies 15-16-18-22-23-25 i 29 de febrer, 1-3 de març de 1988, a les 8 h. del vespre.

TEMA

Qui és Déu per a l'home d'avui? / L'home, un somniador de l'impossible o la imatge de Déu? / Per què hi ha el mal en el món? / Què és el mal i què és el pecat? Tenen remei? / Què vol dir la salvació? / La redempció? / Què vol dir creure en Jesucrist? / L'acceptació dels misteris cristians no és alienant? / No en tenim prou amb la ciència per a viure i morir? / Per què un Home-Déu? / L'escàndol de la Creu? / La resurrecció de Jesucrist, és un fet històric? / Què en fem de l'Esperit Sant? / Per què una Església per anar a Déu?

Aquestes i altres preguntes que es formula l'home d'avui poden trobar una resposta coherent i satisfactòria. Ajudar-hi és el que es proposa aquest curs set...

— Atés el caràcter d'exposició sistemàtica i el mètode d'aquestes conferències quaresmals, és molt convenient l'assistència a la seva totalitat. —

Plaça Urquinaona, 11. 3er. 3a.-A. 08010 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a:

CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 244, 2on. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

PREU LÍNEA

TEL

SEMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que hauréu d'abonar multiplicant el preu de la línia pel nombre d'insercions

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València 244, 2on. 08007 - BARCELONA

GIRONA

Monsenyó Camprodon, als 200 pessebristes d'arreu de Catalunya reunits a Girona

“Fer pessebres és també una catequesi”

GIRONA.— Prop de dos-cents pessebristes de totes les comarques catalanes es reuniren a Girona el passat dia 10 de gener per tal de celebrar la segona mostra del Pessebre Català i l'assemblea anual de la Federació. La trobada va començar a dos quarts d'onze del matí amb una missa concelebrada a la parròquia de Sant Feliu on es guarden les relíquies de sant Narcís, que va ser presidida pel bisbe de la diòcesi, monsenyor Jaume Camprodon.

Aquest va pronunciar l'homilia afirmant que “fer pessebres és també una forma de catequesi ja que a través de les figures i el muntatge artístic es pot donar una lliçó de fe cristiana”. Monsenyó Camprodon va afegir que si el pessebre es fa amb fe deixa de ser una obra purament folklòrica, per convertir-se en una obra religiosa.

El senyor Bisbe de Girona va lloar, en principi, el pluralisme que practica l'associació de pessebristes en acceptar diferents maneres de representar plàsticament les escenes del Naixement, tot recomanant que es mantinguin sempre oberts a l'esperit de Déu.

Monsenyó Camprodon va aca-

bar l'homilia desitjant a tots els presents que tinguessin una felicitosa estada a Girona. La coral “Saba nova” va interpretar diferents motets espirituals durant la cerimònia.

Assemblea i concert

Acabada la santa Missa els assistents es traslladaren a la Casa de Cultura on es trobava muntada l'exposició de pessebres que recollia més d'un centenar de treballs especialment diorames, construïts per pessebristes de tot Catalunya, alguns dels quals eren autèntiques obres d'art. Al mateix edifici tingué lloc un concert nadalenc, a càrrec de l'esmentada coral “Saba Nova”, dirigida pel mestre Viader.

La coral està formada per una cinquantena de nois i noies que varen ser molt aplaudits en acabar cadascuna de les peces. Al mateix temps, els socis de la Federació Catalana de Pessebristes es reuniren en un local a part per celebrar la seva assemblea en la qual s'aprova l'acta de la reunió anterior i l'estat de comptes.

Tots aquests actes estaven pa-

trocinats pel departament de Cultura de la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Girona, la Cambra de Comerç, la Caixa Provincial i la de Pensions.

La placa col·locada per un gironí a Ein Karem ja té cinc companyes més

La placa de dos metres d'altura per dos d'alçada amb el text del càntic de Zacaries, el “Benedictus”, en català que el 27 d'abril de l'any passat es va col·locar a la façana de l'església palestina de Ein Karem per iniciativa del veí de l'Escala, Isidre Pons, ja té cinc companyes més. Des d'aquella data s'hi han afegit altres plaques en hebreu, àrab, grec, llatí i castellà, i s'espera que en els propers mesos continuï la col·locació de plaques en altres idiomes.

El senyor Isidre Pons ha manifestat el seu agraïment a “Catalunya Cristiana” pel suport que va trobar des d'un principi en el seu director per a posar en pràctica la seva idea.

M. CABALLÉ

Les tradicions nadalenques es viuen intensament a la Garrotxa

OLOT.— Les tradicions nadalenques són viscudes amb molta intensitat a la nostra ciutat d'Olot i Comarca. Existeix a Olot una “Associació de Pessebristes” que desenvolupa, any rera any, una incansable activitat que l'ha situada en un lloc davant en el món pessebrístic. A l'acte de la inauguració de l'exposició de pessebres artístics, que, en vigílies de Nadal, tingué lloc a la sala dita “La Carbonera” de l'edifici del Teatre Principal d'Olot va assistir-hi monsenyor Renzo Franna, Nunci de Sa Santedat el Papa davant la UNESCO, que, acompanyat de l'alcalde de la ciutat, senyor Pere Macias, va manifestar la importància internacional que havia assolit el pessebrisme olotí i que Olot, amb aquesta mostra de pessebres artístics, havia donat un pas més vers la consecució de l'Exposició i Congrés Internacional de Pessebristes de l'any 1992. L'alcalde senyor Pere Macias va manifestar també que ja s'havien fet gestions per tal d'aconseguir per a Olot aquests esdeveniments internacionals i que això no hauria pogut ser possible sense l'ajut moral de monsenyor Renzo Franna.

No podem silenciar les representacions dels tradicionals “Pastorets d'Olot”, a càrrec del quadre escènic de l'Orfeó Popular Olotí, que compten en el seu repartiment, entre d'altres, amb els personatges de Luzbel, Sant Miguel, Sant Gabriel, Uriel, el Bato i el Borrego, personificats pels actors Joaquim de Trincheria, Pilar Coll, Montserrat Soler, Joan Pey, Joan Casulà i Francesc Gelada —sense que l'omissió dels altres personatges i actors vulgui significar ni oblit, ni menyspreu, sinó, simplement, abreviar aquesta crònica.

Així mateix cal fer esment de la cantada de Nadal, a l'església dels PP. Escolapis, a càrrec de les corals Infantil Blauet, Amalgama, Croscat, i la de la llar dels Avis.

Com és natural tampoc no podia faltar-hi la il·lusionada cavalcada dels Reis amb el seu concurs de fanalets, que com cada any, organitza el Centre Catòlic, amb el patrocini de l'Ajuntament.

Com a cloenda de les festes nadalenques, va tenir lloc al centre parroquial del Casal Marià, el repartiment de premis als guanyadors dels concursos de Pessebres, en cada una de les seves classes, modalitats i categories. Presidí l'acte el senyor Macias, alcalde d'Olot, amb la Directiva de l'Associació de Pessebristes, que lliuraren els premis i trofeus:

Els tres primers premis als pessebres artístics, s'adjudicaren als expositors Amadeu Anglada, Joan Espuña i Joan i Gemma Gómez, així com dos accèssits per a Lluís Badosa i Miquel Fluvià.

Els tres primers premis a la categoria de “Pessebres Familiars” correspongueren a Jesús Planagumà, Àngels Navarro i Religioses de la Divina Providència.

En la categoria de “Pessebres Infantils”, els tres primers premis foren per a Xavier Badosa, Carles Fernández i Joaquim Font.

S'acabà l'acte amb unes paraules del senyor Macias, alcalde d'Olot, agraïnt la col·laboració de tothom i felicitant els expositors per l'alt nivell i qualitat dels pessebres, cosa que ha fet possible la projecció internacional del pessebrisme olotí; tant és així que, com ja hem dit abans, Olot podria aconseguir l'Exposició i el Congrés Internacional de les Associacions Internacionals dels Pessebristes de l'any 1992.

Ara el millor pessebre del concurs, passarà a enriquir el Museu Pessebrístic d'Olot, que guarda el millor pessebre de cada any, desde la seva fundació.

J. CLIMENT

SIMON LOPEZ DE LETONA

Intermediari Financer.
Alta renda. Pagarés. Bons.
Lletres del Tresor, al 14% net anual

Adreça C/. Folgueroles 12, 4.º 1.ª

08022 BARCELONA Tel.: 212 82 82 - 211 46 46

PASTORAL RURAL

Josep Pla i mossèn Gil

En “ELS PAGESOS” de J. Pla hi llegíreu en la pàgina 15: “Els pobles rurals viuen en un estat d'abandó i d'incúria inenarrable, espantós, indescriptible. Sobre d'ells passen els anys, els decennis i els segles: els pobles resten incommovibles. No hi arriba el més lleu interès, ni la més vaga iniciativa ni la més mínima aportació del diner col·lectiu. Hi impera la insolidaritat més profunda. En el curs dels últims anys aquesta insolidaritat ha augmentat considerablement. És absolutament impossible que pugui sorgir del seu fons la més petita iniciativa de caràcter col·lectiu, de l'ordre que sigui”. (J. PLA, O.C. VIII, 1975).

En el Projecte de Pastoral de mossèn Pau Gil de Corbera d'Ebre, Bisbat de Tortosa, presentat al Departament del CEP, s'hi respira a Pla, per les condicions ni fàcils ni planeres. En els objectius de la “VIVÈNCIA DE LA FE CONEGUDA” es constata: “Cal un esforç de mentalització constant, pacient i molt didàctic. I és urgent. Normalment no hi ha consciència que la participació activa dels laics sigui un deure del cristià; més aviat hom creu fer un servei al Rector en allò que refereix a les activitats de la parròquia: acompanyament dels qui sofreixen, els més pobres, ancians, malalts disminuïts físics i psíquics, activitats socials, culturals o polítiques.

Josep Pla, que ens dedica tants elogis als capellans del terròs, que ens coneix i ens estima en tant pàgines del Quadern Gris (Pàg. 336,506; Edicions Destino 1983), si pogués analitzar aquest

Projecte de pastoral de mossèn Gil tornaria a repetir: “Penso ens tants i tants altres capellans... quina força té l'Església”.

Força en la cultura i en l'àmbit rural. Allí on hi ha un capellà de pagès, allí on els pobles resten psicològicament incommovibles, allí hi ha la força del Sant Esperit, nervi i braó de capellà per fugir d'una pastoral de conservació i d'immobilisme, pastoral que no requereix cap projecte per fer coses, fonamentar-se ens els preceptes i rutina, perquè sempre s'ha fet així, reduint el capellà de pagès a una relació client-servei: s'han batejat, s'han sacramentat i ja hem acabat. Amén.

L'autèntica pastoral d'evangelització és d'iniciativa, de polvorització del tarròs humà amb l'ajut del “Pagès Santíssim” com diu Cesari d'Arles; una evangelització fonamentada en la Paraula que crida, aplega i educa en la fe: fer cristians en el si de la comunitat vol dir crear un ferment capaç d'esbotzar l'ensopiment, l'abandó i la incúria espiritual humana.

Mossèn Josep Pau Gil és una sorpresa, no per la barba de rei negre, sinó per la ironia inclosa en el projecte. Els fidels no haurien d'actuar per la cara del mossèn. No és tan pla el fer intuir que la Comunitat és el Rostre de Crist. Però tan sí és pla com costerut, Josep Pla es faria creus del projecte de mossèn Gil.

MN. JOAN MARQUILLES i LLORENS
Departament del Centre de Pastoral Rural

El seu provincial, pare Jordi Pijoan, els ha visitat i en parla per a Catalunya Cristiana

9 claretians catalans en un territori brasiler tres vegades més gran que Catalunya

Actualment són nou els claretians de la província de Catalunya que treballen al Brasil. El pare Jordi Pijoan, superior provincial dels missioners claretians, els visità el gener del 1985, i ara hi ha tornat. La finalitat de la seva anada al Brasil, a més dels aspectes canònics, ha estat, compartir durant uns dies la vida dels missioners i promoure i coordinar l'organització d'aquella extensa àrea missional: unes tres vegades més gran que Catalunya.

El pare Jordi Pijoan resumeix per a C.C. algunes de les seves vivències, prou interessants pels nostres lectors.

—Els claretians catalans treballen, bàsicament, a la banda oest de la gran i allargassada diòcesi de Guajará-Mirim, dins l'estat de la nova creació de Rondônia, al Brasil. Aquest estat és al sud del grandios Amazonia i participa de les seves condicions climàtiques. Els grans rius Guaporé i Mamoré-Madeira, separen la diòcesi de Bolívia, on també efectuen alguna activitat missionera els Claretians. La fauna i la flora del sector, molt plujós, humit, calorós i amb abundants aigües flotants, és molt variada. Destacaria l'abundància i bellesa de les aus i de les papallones. Per tot el que dic ja es pot suposar que manquen carreteres i camins. La comunicació es fa pels rius, en canoa motora (boadeira), o petits vaixells, pels escassos camins de terra sovint molt fangosos o en èpoques seques plenes de pols. Excepcionalment es fa ser-

vir l'avioneta. Pels llocs clau de la missió hi ha un servei de "fonia" o "ràdio d'abast curt". Diàriament i a hora convinguda s'intercomuniqueu els missioners.

En tot el Brasil s'ha fet famós el bisbe català i també claretia, monsenyor Pere Casaldàliga, si bé la Prelazia de São Félix do Araguaia que ell regenta està molt lluny de la diòcesi de Guajará-Mirim on treballa el grup esmentat de claretians catalans. Aquesta vegada el pare Pijoan no ha pogut trobar-se amb el bisbe Casaldàliga, o amb "en Pere", com li diuen familiarment.

—Amb tot hem pogut parlar llargament per telèfon. Casaldàliga, que ara complirà 60 anys, prossegueix en la seva línia de testimoniatge, denúncia valenta, defensa dels indis i dels petits "poseiros" davant dels sovintejats abusos dels grans "fazendeiros". Ara fa poc li han premiat un film, promogut i d'alguna manera dirigit per ell, per mitjà del guió, sobre aquests temes, defensa dels drets hu-

mans i la lluita per la justícia. També em digué que està esperant que l'avisin des de Roma per entrevistar-se amb el Papa. Sembla que el seu propòsit —manifestat diferents vegades— de no deturar-se a Catalunya, ni a cap lloc d'Espanya, quan vagi a Roma, és ferm.

El pare Pijoan parla dels grans i greus problemes del Brasil. La gent és senzilla, pobre, força desarrelada, si bé hi ha grups d'indígenes que no sempre han estat respectats i per això la seva integració social i fins l'evangelització és molt difícil.

—Com ja he insinuat abans, són els problemes de la terra els que més preocupen. En un país immens com el Brasil això sembla un contrasentit i fins i tot una sarcàstica ironia. I no obstant és així. El grans plans de reforma i de parcelació agrària, teòricament ben pensats a Brasília —la capital federal—, a l'hora d'aplicar-se troben els prepotents "fazendeiros", que sovint fan i desfan com els sembla. Llavors els més dèbils són oprimits, bandejats i sovint han d'empredre nous exòdes, noves migracions, cercant terrenys per cultivar o per a la ramaderia. Enmig d'aquesta problemàtica social, econòmica i sobretot humana, els missioners treballen —tant a São Félix com a Guajará— en la promoció humana integral, la defensa dels drets de les persones i en una

elemental evangelització i l'aprofundiment catequètic. De semblant manera són comuns els problemes sanitaris, d'escolarització i de manca de comunicacions a São Félix i a Guajará-Mirim. Són freqüents en aquests llocs les malàries, disenteries, infeccions cutànies, irritacions de la pell. Els perills més sovintejats no provenen dels animals grossos —que també n'hi ha— com són ara les "onças", (una mena de panteres), els caimans als rius, les serps de tota mena, sinó els petits i fins invisibles, mosquits, formigues, i altres insectes. I sempre el clima calorós, xafagós, enganxós.

—Al cap de tres anys quines millores, canvis o innovacions heu trobat en la missió dels vostres claretians i al seu entorn?

—Lentament s'hi observen algunes millores. Per exemple en els camins, ja que les rutes més transitades ja es van asfaltant. També en això hi han fet bones campanyes els missioners, escrivint als governants, publicant articles als diaris, sensibilitzant el poble. De semblant manera pel que fa a les millores sanitàries, a les escoles i als serveis públics. En el pla pastoral s'han fet nous llocs de trobada i de culte als barris de la població i a les finques d'exploració agro-pequàries on hi ha grups de famílies. He constatat una major assistència i millor participació i s'han constituït

moltes altres comunitats cristianes de base ben corresponsables. El més remarcable, però, és l'opció feta pels missioners, de reforçar els nous llocs missionals, als poblats de recent creació, com són ara a São Miguel de Guaporé i Bom Princípio, al sector de Costa Marques, a uns 600 quilòmetres de Guajará-Mirim, que és el centre de la missió.

El pare provincial dels claretians continua exposant altres impressions del seu últim viatge al Brasil. Concretament, per exemple, la gran difusió de la Bíblia que fa l'Editorial Claretiana de "l'Ave Maria", radicada a São Paulo. N'editen entre 25.000 i 30.000 cada mes. També el record de la gran assistència a la "novena" preparatòria del Nadal, i el mal regust d'uns dies passats a Cuba, durant les diades nadalenques: el mateix dia 25 de desembre fou laboral, i per fora no es mostrava cap signe o símbol nadalenc, ni religiós, ni civil ni tan sols publicitari. Per contrapès, a les esglésies i cases religioses celebren el Nadal amb força alegria i esperit germànic. Tornant al Brasil, el pare Jordi destaca el sentit festiu, jove, participatiu de l'Església brasilera i diu que cal estimular els cristians de la vella Europa, i per tant també a Catalunya, a sentir-nos més solidaris —fins i tot econòmicament— de les Esglésies en formació, o sigui, de les missions.

FRANCESC GAMISSANS

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroseix la solitud i dona el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

MARISA I M. ^a ANGELES VALIOS BLANCO Apartado aereo 20012 CALI VALLE Colombia	9.750.- ptes.
EDUARDO GAGNON VIA RUSTIZUCCI 13 00192 - ITALIA ROMA	7.800.- Ptas.
RSAS. IGLESIA ESPAÑOLA Via Julia 151 ROMA - ITALIA	7.800.- Ptas.
P. FRANCISCO PEREZ Ap. 67 (Curia) 6001 -A- BARCELONA VENEZUELA	9.750.- Ptas.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms ..... Tel .....
 Direcció .....
 Població ..... D.P. .... Província .....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)
 L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització
Domiciliació: Banc/Caixa .....
 Sucursal n° .....
 N° compte corrent .....
 Població ..... Província .....
 Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població: ..... Data .....
 Signatura: .....
"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

VIC

Serà canonitzat per Joan Pau II el proper mes de juny

Pere Almató serà un nou sant de la diòcesi vigatana

VIC.— Sota la presidència del Rvdm. Sr. Bisbe s'ha reunit la Comissió organitzadora de les festes en homenatge al beat Pere Almató, que serà canonitzat pel Sant Pare Joan Pau II, el proper dia 19 de juny a la Plaça de Sant Pere.

Pere Almató nasqué a Sant Feliu Sasserra (el Lluçanès) l'any 1830, estudià al Seminari de Vic i rebé el sacerdoci a Manila, essent ja fratre dominic. Fou decapitat per la fe a Tonquín (actual Vietnam) el dia 1 de novembre de 1861. Fou beatificat pel papa sant Pius X l'any 1906.

Festa grossa a Sant Feliu Sasserra

Entre els actes programats destaquem la celebració en el seu poble natal, Sant Feliu Sasserra, el dia 28 d'agost, diumenge.

L'homenatge del bisbat al nou sant se celebrarà el dia 12 d'octubre, festa del Pilar, a la Santa Església Catedral.

El bisbat organitza una peregrinació a Roma,

que sortirà el dia 16 de juny i retornarà el dia 23. Els pelegrins assistiren a l'acte de la canonització i a l'audiència pontificia i visitaran Roma. En el trajecte es visitaran Assís i Pisa.

"Donar testimoni"

Amb motiu d'aquesta canonització monsenyor Josep M.ª Guix publica una pastoral titulada: "Donar testimoni". Es publicaran també dues noves biografies, a càrrec del P. Llorenç Galmés, O.P. i de la Gna. Rosa Font, O.P.

La Comissió General de la canonització dels màrtirs de Tonquín organitza també una peregrinació oficial.

Els qui vulguin inscriure's a la peregrinació diocesana han de fer-ho al més aviat possible, ja que les places són limitades. Les inscripcions poden fer-se al Rvdm. Mn. Jaume Reixach, rector de Sant Julià de Vilatorrada o a les oficines de la Secretaria General del bisbat.

La de Claret, casa d'espiritualitat que funciona

VIC.— La direcció d'aquesta casa, a cura dels Pares Claretians, ha anunciat el programa detallat de les activitats que durà a terme en el present curs. Tot remarcant que els qui tinguin interès a obtenir més informació, poden dirigir-se a l'adreça següent: Rambla de sant Domènec, 5, 08500 VIC, tel. (93) 885 05 44.

Trobades de renovació cristiana: Són dirigides a religiosos/es, laics, matrimonis i famílies; es fan els caps de setmana, i la temàtica gira a l'entorn de "Coneguem el Concili" i "Descobrim la Bíblia". En tenen cura els PP. Muñoz i Triadó. **Recessos:** També els caps de setmana i per a tothom, amb temes adients de revisió i plegària, a càrrec dels PP. Triadó i Joan Català. **Exercicis:** adreçats a diversos grups de sacerdots i seglars, per diversos Pares Claretians. **Convivències:** Per a adolescents i joves, d'octubre a maig, i es faran segons les conveniències, de cada grup. Excepte les convivències, totes les altres activitats començaran a les 6 del vespre del primer dia i acabaran després del dinar de l'últim. Cal inscriure's, com a més tard, deu dies abans. La casa també ofereix espai per a acollir trobades de revisió, de plegària, de reflexió.

Tothom hi col·labora a Valldaura-2

MANRESA.— Fa força temps que havíem esmentat com la parròquia de Santa Maria de Valldaura endegava una casa de colònies, trobades, esplai i altres objectius al municipi d'Olvan, al Bergadà. La feina d'endreçar la casa pairal, feta amb la col·laboració voluntària d'entusiastes parroquians, ha anat seguint el seu curs, afegint-s'hi noves estances ja acabades i útils. Ara ens arriba la nova que la capella adjunta a la pairalia, dedicada a Santa Maria de Valldaura —d'ací va precisament el nom de la parròquia manresana— ha quedat enllestida en la seva reconstrucció, tan de fora com de dins. Afegim-hi que és un bonic temple romànic del segle XIII i no ens estranyarà la joia amb què s'ha viscut el final de les obres. Per la propera primavera, dintre encara de l'Any Marià, la parròquia manresana farà una peregrinació a Santa Maria de Valldaura d'Olvan, com un retorn als orígens, per estrenar solemnement el temple i beneir la nova imatge de la Verge, una fidel reproducció de la del segle XIII. Dos pobles, dues comarques, es van agermanant més sota el patrocini de Maria. Bonica coincidència.

IMPROMPTU

Poc respecte

Des de l'ordenació del nou bisbe auxiliar de Barcelona, el doctor Martínez Sistach, s'ha produït una onada de comentaris i suposicions sobre la successió del cardenal Jubany, quan aquest, per la seva edat, presenti reglamentàriament la seva dimissió al Papa.

La qüestió també ha arribat a Madrid, on la cosa s'ha considerat fins i tot amb cert agrejament per allò que nosaltres diem que volem gent de casa per ocupar la direcció de les diòcesis de la nostra terra. I fins i tot comprenc que ells no ho entenguin.

Però el que no comprenc és que des d'aquí mateix es jugui amb el tema, i que algun diari es permeti cada diumenge, precisament, especular sobre si aquell si, o aquell no.

Crec que si algun diari vol mantenir l'aparença de no oblidar els seus possibles lectors catòlics, té molts temes, i apassionants alguns, que poden ser més útils per a la millor informació dels cristians.

I, a més, considero que és una manca de respecte per qui durant molts anys ha governat l'Arxidiòcesi, pensant per damunt de tot en el bé dels seus feligresos.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Sobre l'educació sexual

Des de fa força temps, l'Administració pública de l'Estat espanyol manifesta un interès notable per l'educació sexual dels adolescents, atès que darrerament s'ha detectat un augment d'embarassos no desitjats en noies joves. Aquest interès s'ha demostrat mitjançant diverses iniciatives. N'és una, l'organització de campanyes d'informació adreçades a nois i noies menors de vint anys. Una altra ha estat la publicació de fullets i de quaderns, editats per la mateixa autoritat pública, per a ús d'escoles i de centres de planificació familiar on s'exposa una pretesa educació sexual.

El fons d'aquesta educació és materialista i es mou a l'entorn del principi segons el qual el criteri normatiu suprem, en l'exercici de la sexualitat, és l'exclusiva satisfacció egoista del plaer a totes passades. Això és un exponent clar d'una cultura que, segons Joan Pau II, "banalitz", en gran part la sexualitat humana, perquè la interpreta i la viu d'una manera reductiva i empobrida, relacionant-la només amb el cos i el plaer. Ens trobem davant d'una clara concepció hedonista de la vida humana.

És lògic que els bisbes hàgim reaccionat davant d'aquests fets, per mitjà d'una nota de la Comissió Permanent de l'Episcopat, publicada el passat mes de novembre. La reacció contra aquesta nota ha estat molt forta, com era d'esperar. Perquè l'Església s'oposa fermament a un sistema d'informació sexual separat dels principis morals; aquest sistema és ni més ni menys com introduir i facilitar l'experiència del plaer i obrir el camí del vici des d'una tendra edat.

El Concili Vaticà II va ensenyar que cal que els infants i els adolescents, a mesura que es fan grans, siguin instruïts en "una positiva i prudent educació sexual". Això està molt lluny d'una mera informació biològica, que va acompanyada d'un permissivisme total i que prescindeix de tota nor-

ma ètica. El recurs als preservatius, a l'esterilització o a l'avortament és previst d'una manera positiva. La llibertat és considerada com un fi absolut.

L'esmentada nota de l'Episcopat recorda que, de conformitat amb una antropologia integradora, d'acord amb la visió cristiana de la vida, "la sexualitat està lligada a l'amor entre l'home i la dona, que s'expressa i es realitza adequadament en el matrimoni estable: és en l'amor matrimonial on la sexualitat humana assoleix tot el seu sentit i la seva plenitud". Una educació sexual, per tant, seriosa, sana i alliberadora s'ha d'ocupar "sobretot de la formació equilibrada i integral de la persona, que comprèn la iniciació en l'amor capaç de superar el propi egoisme i de sacrificar-se amb generositat pels altres".

Una educació d'aquesta mena és inseparable d'unes normes morals, clares i precises. I, ¿per què no es pot parlar d'una educació dels adolescents i dels joves "per a la castedat"? Tant si es vol com si no, aquesta virtut tan silenciada o menyspreada, desenrotlla l'autèntica maduresa de la persona i la fa capaç de respectar i de promoure el significat "esponsalici" del cos. Però no! Es prefereix, des de les altures de l'Estat, fer un pur i simple plaer de la vida sexual, com un joc i passa-temps: una cosa trivial i mancada de sentit humà.

Una observació final. Pau VI va fer aquest advertiment en un document de l'any 1971: que no pertany ni a l'Estat, ni tampoc als partits polítics tractar d'imposar una determinada ideologia sobre l'home i la moral, "mitjançant aquells mitjans que desembocarien en la dictadura dels esperits, que és la pitjor de totes".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

BARCELONA

El cardenal Jubany, als centenars de joves de la 24ª Sessió de l'Escola de Pregària:

"Doneu als pares l'entusiasme del compromís de nois i noies cristians"

BARCELONA.— "Déu es fa present en les vostres famílies i és aquí on comença ja l'obra de la salvació".

Amb aquestes paraules iniciava el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona el seu comentari en la primera Escola de Pregària del nou any 1988. I és perquè "he nascut en un poble que va néixer en un establen, en una festa, en plena nit, en un racó molt miserable, en una cova molt humil i que em fa caminar amb esperança", que "us anunciem també a vosaltres això que hem vist i hem sentit, perquè tingueu comunió amb nosaltres, que estem amb comunió amb el Pare i amb Jesucrist. Us escrivim això perquè el vostre goig sigui complet". Aquest fragment de la primera carta de sant Joan, 1, 1-4, i el de l'Evangeli de sant Lluc 2, 15b-19.41-52, i el Càntic de Maria, el Parenostre, amb música recitada i el cant de comiat "Noia del Poble", donaren contingut i forma a una pregària en la qual, a l'hora de les pregàries, no hi mancà un record emocionat per a la mare del Cardenal, (a.c.s.).

"Déu-amb-nosaltres"

A l'inici del seu comentari, el "vostre bisbe" tornava a repetir les paraules de l'evangeli: "Us anuncio una nova que portarà a tot el poble una gran alegria (...) perquè la humanitat pugui tenir accés al misteri de l'Emmanuel: del Déu-amb-nosaltres". Recordà als joves que a la família "és entre tots que cal mantenir la comunió". "¿Què heu de donar als vostres pa-

res?". "La vostra experiència de Jesucrist, la vostra fe viscuda, l'entusiasme del vostre compromís de nois i noies cristians".

Creure en l'amor autèntic

En un parèntesi es va adreçar als "nois i noies que heu tingut la temptació d'anar pels vostres camins" i els va dir: "alceu els ulls a la Mare de Déu del camí... del camí de retorn". Acabà animant a tots els joves dient: "sigueu valents; apunteu ben alt i creieu en l'amor autèntic. Estimeu els vostres pares. Ajudeu-los (i) enfortiu constantment la vostra personalitat", perquè "Jesús i tot el que es feia i es deia entorn d'ell, era per a Maria un llibre d'estudi i de pregària. Hi aprenia a conèixer Déu i a parlar-li en l'oració. Aquesta era la seva força. I encara, Maria podia fer això perquè abans havia fet l'experiència personal de Jesús".

En aquesta 24 sessió de l'Escola de Pregària que es va fer com l'anterior en el marc del cor de la catedral, que fa més íntima la pregària, hi assistiren uns 300 joves. La propera tindrà lloc l'onze de febrer en unió amb l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes amb motiu de la celebració ja habitual de la festa. Aquesta comunió en el sofriment i el testimoni joïós dels malalts, servirà per posar una vegada més de manifest la generositat dels joves.

JOAN D'ARQUER I
TERRASSA

LA MARE DE DÉU JA HONRA MOLTES LLARS DE CATALUNYA LA TENS TU?

CATALUNYA CRISTIANA TE L'OFEREIX COM A SIGNE DE L'ANY MARIÀ.

"Benaurada Tu que has cregut..."

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms .....

Domicili .....Població .....DP.....

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ Imatge de la Mare de Déu a 12.000 ptes.

☐ Estampes a 5 ptes. la unitat, 450 el centenar, català i castellà.

☐ Posters a 100 ptes. la unitat

☐ Imatge de sobretaula 195 Ptes

☐ Medalla magnètica pel cotxe 850 Ptes

Abonament per reemborsament ☐ , taló ☐ , o personalment ☐

☐ ptes.

☐ ptes.

☐ ptes.

☐ ptes.

☐ ptes.

☐ Total

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaonà, 11, 3r. 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

PENTACOSTA 1987

ANY MARIÀ

ASSUMPCIÓ 1988

LLEIDA

Llardecans i Torrebesses homenatgen mossèn Antoni Ballarín

LLARDECANS.— Nou anys ha estat mossèn Antoni Ballarín a les parròquies de Llardecans i de Torrebesses. Ara quan per jubiliació ja no és el senyor Rector, els dos pobles que sempre l'estimaran van fer-li una festa de comiat.

Recentment, finalitzada la Missa concelebrada per mossèn Antoni Ballarín i el nou rector mossèn Joan Miquel Martínez, el poble de Llardecans va fer ofrena a mossèn Antoni entre altres presents d'una imatge de Ntra. Sra. de Loreto. Amb la col·laboració de tot el poble l'any 1986 s'havia fet la restauració de l'ermita de Loreto.

Dies més tard a Torrebesses, el 5 de desembre, el senyor Bisbe conferí el sagrament de la Confirmació a un grup de joves que havien estat dos anys preparant-se. La missa fou presidida per monsenyor Ramon Malla i concelebrada per mossèn Antoni Ballarín i mossèn Joan Miquel. Acabada la celebració eucarística els vilatans obsequiaren mossèn Antoni. El senyor Bisbe tingué especials paraules d'encomi per mossèn Antoni Ballarín, i d'agraïment a tot-hom.

Torrebesses, que té per temple una joia del romànic, compta des de l'any passat amb una preciosa imatge del seu patró sant Salvador. La imatge fou benedida pel senyor Bisbe que presidí la solemne concelebració eucarística el dia de la reposició de la imatge a l'església parroquial. Era el 6 d'agost de 1987 en la festa de Sant Salvador.

La imatge es obra del reconegut artista-escultor Víctor Manuel Pallarés i sufragada per tot el poble.

G.

BARCELONA

Pelegrinatge extraordinari organitzat per l'Hospitalitat de Malalts de Barcelona

A Lourdes, amb motiu de l'Any Marià

BARCELONA.— L'Hospitalitat barcelonina, secundant el desig del Sr. Cardenal Arquebisbe, Dr. Jubany, vol donar al 104 Pelegrinatge diocesà a Lourdes d'enguany que, si a Déu plau, se celebrarà del 24 al 29 de juny, un especial relleu amb motiu de celebrar-se l'Any Marià. Amb aquest fi, presidirà dit pelegrinatge l'esmentat Dr. Jubany que celebrarà l'Eucaristia i predicarà l'homilia cada dia de l'estada al Santuari i donarà les conferències el Dr. Joan E. Jarque, president de la Comissió Diocesana de l'Any Marià, i sacerdot molt estimat de l'Hospitalitat, per a l'efecte que sempre li ha dedicat. La proposició pastoral que el Consell Pastoral de Lourdes proposa aquest any a tots els pelegrinatges és: "Fem camí amb Maria en la Vida de l'Església Peregrina". Sobre aquest tema es proposarà als pelegrins l'itinerari de Maria en el seguiment del Crist, l'itinerari de la

Bernadeta en la transmissió del missatge de la Mare de Déu i en la seva vida espiritual i l'itinerari que ens cal seguir a tots els cristians, si volem ésser fidels a Maria, al missatge de Lourdes i a la voluntat de l'Església, en aquest moment post sinodal. A aquest fi s'orientaran els actes de presentació del pelegrinatge al Prat, davant de la Gruta i la Celebració Eucarística en la mateixa Gruta; les processons del Santíssim i la pràctica del Camí de la Creu, i visita a la Mare de Déu de Montserrat de la Parròquia; la pregària davant les piscines i el comiat final, davant la capella de santa Bernadeta. És també el desig del nostre prelat, de la Comissió de l'Any Marià i de l'Hospitalitat, que a aquest pelegrinatge s'uneixin espiritualment totes les parròquies i comunitats del nostre arquebisbat, per tal de fer d'ell un homenatge comunitari diocesà a la Mare del nostre Redemptor, amb

unió dels nostres malalts, centre d'interès dels nostres pelegrinatges.

Dates coincidents en aquest Any Marià i que fan referència a l'itinerari del culte a la Verge de Lourdes. Aquest any es compleixen 130 anys de les divuit aparicions de Maria a santa Bernadeta, que començaren el dia 11 de febrer, acabaren el 16 de juliol de 1858. A part del missatge de penitència, culte eucarístic i marià que s'ha mantingut ferm a través dels anys, el record més sensible i permanent que encara avui actua com un dels principals atractius de Lourdes, és la font miraculosa que neix al fons de la santa gruta i que començà a brotar el dia 25 de febrer de 1858. **Aquest any es compleix, així mateix, els 80 anys del primer pelegrinatge diocesà a Lourdes,** organitzat pels devots congregants de la Immaculada, don Marià Montobio i Dr. Ramon Sala, amb la benedicció

del cardenal, Dr. Salvador Casañas. **També es compleix aquest any els 40 anys del restabliment dels pelegrinatges diocesans a Lourdes,** suspesos per causa de la guerra civil d'Espanya i per la guerra mundial. Foren els propulsors de la restauració els Drs. García-Die i Massià, amb la benedicció del Dr. Modrego.

El primer pelegrinatge restablert fou el n.º 31. **Finalment aquest any es compleixen els 30 anys de la inauguració de la basílica subterrània de Sant Pius X,** consagrada pel papa Joan XXIII, essent patriarca de Venècia, el dia 25 de març de 1958, any centenari de les aparicions de la Mare de Déu. Que el record d'aquestes dates lourdienses que s'escauen en aquest Any Marià, ens esperonin a tots els diocesans de Barcelona i lectors de Catalunya Cristiana a prendre part activa en l'esmentat pelegrinatge del mes de juny!

JAUME ARMENGOL

FETS I CRITERIS

El desvetllar de l'Islam

Des de fa uns deu anys que l'Islam és notíci a diversos països. El cop d'Estat del general Zia Ul-Hag al Pakistan l'any 1977 ha marcat aquest país amb les característiques de l'Islam. La revolució popular de l'ayatollah Khomeini ha establert una república islàmica a l'Iran, que està guiada per la llei islàmica, tal com la interpreta el seu cap i jurista suprem.

A d'altres països com Egipte, el Líban, l'Afganistan, Filipines, Malàsia i Indonèsia el desvetllar islàmic també s'ha manifestat en conflictes violents i en guerres.

El desvetllar islàmic té la seva arrel més profunda i més extensa en la renovació religiosa que es manifesta en la importància creixent de les pràctiques religioses, amb l'assistència freqüent a les mesquites i el dejuni del Ramadan. No hi manquen la multiplicació de les associacions islàmiques, un fort entusiasme per convertir els no musulmans i un pla per "islamitzar" les mateixes poblacions musulmanes.

Amb tot, és la dimensió política de la renovació religiosa de l'Islam la que té una repercussió més forta i més visible en la vida dels països afectats. En la pràctica, l'Islam és utilitzat tant pels governs com pels moviments d'oposició. Així hi ha moviments de resistència que actuen a l'Afganistan, a Síria, a Tailàndia, a Indonèsia i a d'altres indrets. D'altra banda, països com l'Iran, el Pakistan, Líbia, Sudan, Aràbia Saudita i el Marroc intenten legitimar el seu poder i la seva política en nom de l'Islam.

¿Quina és la reacció dels cristians davant

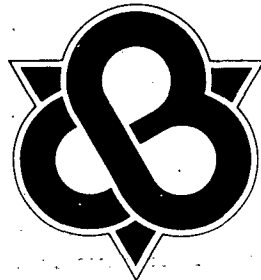
d'aquest desvetllar de l'Islam? Depèn de les experiències dels diferents països. Així, per exemple en alguns casos, com al Pakistan o a Egipte, l'aprensió dels cristians els porta a actituds negatives d'autodefensa per "sobreviure". En molts altres països els cristians adopten actituds de diàleg i de cooperació amb els musulmans, conscients que són ciutadans de la mateixa nació i que han de col·laborar en el bé comú per assolir una convivència pacífica i justa.

Actualment a l'Europa occidental hi ha sis milions de musulmans. França en compta un milió. A Espanya es parla de dos-cents mil. Són, en gran majoria, emigrats, per motius de treball, de Turquia, Marroc i altres països africans. Sofreixen greus discriminacions i provoquen no poques dificultats de convivència a l'Europa d'avui, que té un fort descens de natalitat.

L'Església mira amb estima els musulmans, els quals adoren el Déu únic, misericordiós i totpoderós, veneren Jesús com a profeta, honoren Maria, la seva Mare virginal. Aprecien la vida moral i donen culte a Déu amb la pregària, l'almoia i el dejuni.

Si en el passat hi hagueren no poques enemistats entre cristians i musulmans, el Concili Vaticà II exhorta a tots a la mútua comprensió i a promoure junts la justícia, els valors morals, la pau i la llibertat per a tots els homes.

RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Centre Béthanie

Maison familiale de vacances
Colonie de vacances
Classes de neige
Classes vertes

12, rue Joseph Sauvy
66000 PERPIGNAN Tél. 68.35.48.20

El nostre Centre de Vacances, d'inspiració catòlica, és obert a tots i està autoritzat pel Ministeri de la Joventut i del Esports per a rebre infants durant les vacances d'estiu.

Naturalment, preferim rebre infants que vénen d'escoles catòliques.

Pel fet de la nostra implantació a Catalunya Nord, el nostre desig seria rebre els Catalans del Sud.

Les nostres monitores són totes diplomades i tenen un irreprotxable comportament moral.

El nostre programa d'hivern, ja sigui pel gener, febrer, març o abril, està dedicat a la iniciació a la neu (esquí de fons o esquí de pendent).

El preu és de 115,00 francs francesos per dia i per persona.

El pagament podrà ser efectuat en qualsevol banca de Barcelona a través de la Banque Nationale de París, 19 quai Vauban-66000 Perpinyà, a favor del compte: Centre Béthanie - 00753-02809140-48.

Caldrà pagar 30% en el moment de la reserva, 30% el primer dia del sojorn en la colònia i el saldo final a la fi del sojorn.

Estem a la vostra disposició per a qualsevol mena d'informació.

L'ESGLÉSIA A LES ILLES BALEARS

L'església local de Mallorca recorda els glorificadors dels Sagrats Cors de Jesús i Maria

L'amor a viure en la construcció del Regne

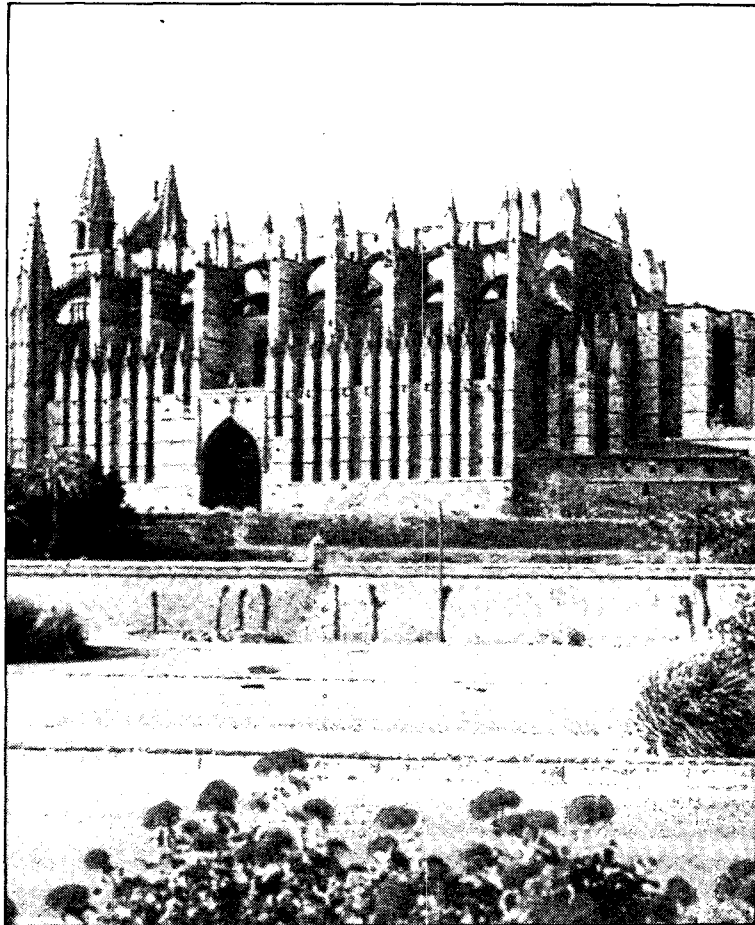
CIUTAT DE MALLORCA.- El passat 11 de juliol de 1987 el bisbe de Mallorca monsenyor Teodor Ubeda, acompanyat de nombrosos fidels va acompanyar el trasllat de les despulles del Servent de Déu P. Joaquim Rosselló a la capella de la Mare de Déu de Lluc de l'església dels Sagrats Cors de Palma, en ocasió del Capítol General de la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors fundada pel P. Rosselló en 1890, a St. Honorat de Randa (Mallorca), i que poc després va fer-se càrrec com encara ho fa, de la direcció pastoral i espiritual del santuari de la patrona de Mallorca, Ntra. Sra. de Lluc. La Congregació tenia una finalitat fonamental: donar a conèixer l'amor del Cor de Crist i del de la seva mare Maria, expressió de l'amor a viure construint el Regne. La Congregació està present a Europa, Amèrica i Àfrica.

Però ara, el 7 de febrer de 1988, el bisbe de Mallorca monsenyor Ubeda, novament amb fidels nombrosos acompanyarà el trasllat de les despulles de la Serventa de Déu Sebastiana Lladó, fundadora el 1891 de la Congregació de Missioneres dels Sagrats Cors de Jesús i de Maria al poble de Campos (Mallorca), per difondre dins la catequesi i l'animació dels exercicis espirituals l'amor del Cor de Jesús i del Cor de Maria. Les despulles de la fundadora seran dipositades a l'església de la Casa Mare de la seva Congregació que, està també per Europa, Amèrica i Àfrica.

Els dos Servents de Déu foren fundadors en la maduresa de la seva vida, quan compregueren que a final del segle XIX la societat necessitava un missatge de pregària, de trobada amb l'amor misericordiós de Déu manifestat en Jesucrist i viscut per la seva Mare plenament. El seu missatge és ben actual i per això la diòcesi de Mallorca, espera veure la seva beatificació i ara els recorda agraïda.

Centenari de la canonització de Sant Alonso Rodríguez

El diumenge dia 31 de gener el

bisbe de Mallorca monsenyor Teodor Ubeda ha convocat a totes les parròquies i comunitats cristianes de Mallorca, a celebrar a la Seu el primer centenari de la canonització del patró secundari de l'illa de Mallorca i fill adoptiu, perquè hi va viure durant 46 anys com a porter del Col·legi de Montsió dels PP. Jesuïtes, fundat el 1561. El papa Lleó XIII el 15 de gener de 1888 canonitzà al mateix temps sant Alonso Rodríguez, sant Pere Claver i sant Joan Berchmans (flamenc). Sant Pere Claver visqué vora sant Alonso a Montsió de Palma durant quatre tres anys com a estudiant religiós, participant en els cursos de filosofia donats a Montsió i allà va ser encoratjat pel sant porter per anar a Colòmbia. La seva amistat durà fins a la mort de sant Alonso.

Sant Alonso nasqué a Segòvia el 1530. Casat i vidu, moren tres

fills i deixant el taller de teixits als 38 anys entrà a la Companyia de Jesús com a germà coadjutor, admès pel provincial amb la condició "de ser sant" a València. Era 1571 i el mateix any fou enviat a Mallorca on viurà fins a la seva mort el 31 d'octubre de 1617, 46 anys seguits. Els tres volums dels seus escrits espirituals donen una visió fonda de l'anomenat "gran místic de la Companyia de Jesús". El seu sepulcre a l'església jesuítica de Montsió, es un lloc habitual de peregrinació. La capella al bosc de Bellver, on la Verge Maria se li va manifestar, es també santuari marí per a molts.

El 31 de gener fou la data de la seva entrada a la Companyia i el Bisbe de Mallorca aquest dia, amb el Poble de Déu, recordarà el qui fou acompanyant espiritual de moltes generacions de cristians mallorquins i sant del quotidià: porter i servidor dels pobres.

Maria, porta de l'educació vers l'Amor infinit

Seria absurd pensar que només els cristians podem educar. Tota persona, creient o no creient, pot ajudar una altra a avançar pel camí de la seva maduresa positiva. Es ben cert, tanmateix, que el fet d'educar presuposa i comporta el fet d'estimar.

L'educació es pot donar des de molts punts de vista i des de molts camps de l'activitat humana. Això, però, no enfosqueix l'exigència que, des de l'aspecte que sigui, cal adreçar-se a tota la persona. De tal manera, que només hi haurà educació en la mesura que, des de la parcialitat, hom es proposi l'atenció a la totalitat de la persona.

Ara bé, la persona com a tal només és cognoscible a través de l'amor. De fet, no té res a veure el significat del verb "conèixer" aplicat al món personal i aplicat al món no personal. Quan les persones, amb aquell to que sols es manifesta en el que surt del cor diem, "no em coneixen", de cap manera no volem dir que ens confonen amb un altre, o amb una cosa o un animal.

Volem dir que no han arribat a nosaltres, que no han descobert la nostra riquesa personal, el nostre interior; que no ens sentim valorats com a persones. En definitiva, vol dir que no ens sentim estimats.

Jo crec que, plantejant la qüestió a partir de l'experiència personal, podem dir que qui no se sent estimat no pot sentir-se conegut, en el sentit profund amb què diem "no em coneixen".

L'amor és l'acte lliure pel qual una persona es dona totalment a una altra cercant exclusivament el seu bé. Aquesta donació és concreta de diferent manera segons el tipus de relació —no exigeix el mateix la relació entre pares i fills, que entre esposos, que entre amics—. Sempre, però, l'amor comporta la disponibilitat de deixar-se enriquir per l'altre. Si una persona digués que estima una altra, i al mateix temps no estigués disposada a deixar-se enriquir per ella, estaria en contradicció amb si mateixa. Perquè el qui estima ha de voler el bé de l'altre; i el bé fonamental de la persona consisteix en la donació pròpia. Per això el qui estima no solament "s'ha de donar ell", sinó que ha de donar als altres la possibilitat que "els altres se li donin". Per molt que una persona doni, si no dona la possibilitat que l'altre se li doni, no estima.

Evidentment, qualsevol persona —creient o no creient— pot estimar, i per consegüent pot educar; perquè tots —ho acceptem o no ho acceptem— som imatge de Déu. I, com diu Sant Joan, "Déu és Amor".

Precisament perquè Déu és Amor, i l'amor, de si mateix, cerca sempre "donar-se", per això se'ns ha donat no solament creant-nos a imatge seva, sinó salvant-nos en el seu Fill Unigènit, fet home per obra de l'Esperit Sant en el si de Maria, al qual tots els homes som cridats a incorporar-nos en la seva Església.

Maria, doncs, és la porta, triada per Déu, que dona pas als homes vers la participació de la vida de Déu en Jesucrist per obra de l'amor infinit i personal. Per Maria, podem dir a Déu "Pare", perquè per Maria "ens ha nascut un salvador, que és el Crist Senyor", com l'àngel anuncià als pastors.

Seguint el camí, del qual Maria n'és la porta —no per mèrit seu, sinó per benevolença de Déu del qual n'ha esdevingut mare—, l'educació —necessàriament obra d'amor—, sense perdre cap mica del valor humà que té, assoleix una profunditat insospitada per a tota ment humana.

Si la veritable educació és una exigència d'amor, l'educació cristiana és una exigència d'Amor diví, d'Esperit Sant. I l'Esperit Sant és l'espòs diví de Maria, és el qui la va fer virginalment mare, sense faltar a la fidelitat del seu espòs humà Sant Josep.

Maria, doncs, és la porta per la qual Déu entrà en la humanitat, i la humanitat, en el fill de Maria, entrà en la família de Déu, en la Trinitat. Maria és la porta a través de la qual l'educació, obra de l'amor humà, esdevé obra de l'Amor diví que ens agermana tots en l'Església, Jesucrist vivent en els homes, Cos místic del fill de Maria.

Quin absurd seria oblidar-se de la Mare de Déu en l'acció educativa cristiana! Tots els educadors podem tenir consciència que educar és, en certa manera, tornar a parir com a persones els qui ja han estat parits com a individus de l'espècie humana. Educar és com "donar vida" espiritual, personal, a través de l'ajuda al desenvolupament integral de l'home. L'educador i l'educadora esdevenen, en certa manera; pare i mare en l'exercici de la seva nobilíssima tasca.

Si l'educador o l'educadora són cristians, no poden limitar la seva donació de vida, no poden "tancar-se" a la vida sobrenatural. Han de travessar la porta que duu a la plenitud de la vida. I aquesta porta és Maria. Maria no és l'Amor infinit, que ens ha enviat el Fill per fer-nos, en Ell, fills del Pare. Maria és la porta per la qual la misericòrdia divina va voler passar per arribar a tots els homes en un home, Jesucrist, home i Déu.

I, fixem-nos-hi bé, la porta per una banda dona a fora i per l'altra dona a dins. Quan, en les dificultats educatives, ens trobem descoratjats i l'ombra del desamor ens amenaci, acudim a Maria. Ella és una dona que pertany a la família humana com qualsevol dona; però ella pertany també, pel Do incommensurable de l'Esperit que la va fer mare del Fill, a la família divina. Demanem-li que ens condueixi a l'Amor infinit per tal que la nostra acció educativa contribueixi a preparar els nostres fills i alumnes per a la celebració dels 2.000 anys de la redempció, com desitja que fem Joan Pau II.

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Srta. Magda.

URSS

La "intel·ligència" no és pas el millor aliat de Gorbatxev

Els intel·lectuals i la "Perestroika"

MYRIAM DESERT

Encarregada de curs de civilització soviètica a les Universitats de Bordeus III i París IV.

La vida literària soviètica experimenta un nou "desgel", segons la paraula que ha servit per definir l'immediat "post-XX Congrés". Les obres dels grans antecessors, emigrats de l'exterior o de l'interior (Nabokov, Pasternak, Grossman, Boulgakov entre altres), es publiquen, arreu i amb èxit, les revistes literàries han emprès veritables curses de velocitat. Els manuscrits surten de calaixos i estanteries os esperaven des de fa deu o vint anys, i hom descobreix que el petit pecat d'escriure no és solament propi dels "dissidents" (l'economista Chmelev pot així començar tardanament la carrera d'escriptor).

Però el "desgel" no és pas solament una florida de publicacions, la corrua de lectors assedegats vers els quioscos de diaris. És també un debat entre els qui es defineixen com a "consciència de la societat" i es pregunten sobre el paper que han de representar en la mutació en curs.

Heus ací, espigolades en la *Gazeta literària*, publicació de la Unió d'escriptors, les preses de posició dels intel·lectuals que, puntualitzem-ho, no són tots els escriptors ni tampoc, potser, els més nombrosos.

Així, per exemple la Glasnost, ataca comportant la desaparició de la nota "autoritzat" i el xoc, sovint brutal, dels parers "particulars". Correspon aleshores als pràctics de la llengua recordar que aquesta paraula Glasnost que, a manca d'altra millor, hem pres per costum traduir per transparència i que de fet significa "el fet de dir en veu alta", té la mateixa arrel que la paraula desacord, que en rus es diu "diferència de veu". Què si es vol gaudir de l'un, cal fer lloc a l'altre, que no hi ha democràcia sense "discussió"; que no és el mateix que la guerra de clans. Fins aquí l'a, b, c.

Alguns van tot seguit més lluny, s'esforcen a justificar l'absència de consens, quan fins aleshores tan sols la unanimitat tenia curs legal. Compaieu "l'aparència de consens" que regnava abans de l'enconcinada que sufocava, els xocs, però també la vida del pensament. Per això els seus altercats contra els qui anomenen els "rossinyols" de la Perestroika, els quals s'han apoderat de la fraseologia del "nou pensament polític" i la maneigen de manera tan mecànica com manejava l'antiga, cosa que fa d'ells no solament uns oportunistes, sinó, sobretot, els enterradors d'aquest pensament.

Primera paradoxa: l'adhesió al nou corrent no passa per tant (sobretot) per un suport

clamorós de les seves tesis. Ni tampoc per una denúncia vehement dels errors passats perquè, diuen els més sardònics, quan tothom pot parlar lliurement, l'audàcia perd el seu encant i que les "il·luminacions col·lectives" no fan cap gràcia.

Una altra paradoxa: Quan entre els partidaris de la Perestroika es retroben els "venjadors", exigint anihilar sense judici tots els concussionaris de "l'antic règim", els qui invoquen l'humanisme de Tchekhov (un altre antecessor retrobat) són portats a atacar els acòlits que no han escollit. L'aliat sobre l'escaquer polític del moment és de fet un vell enemic ideològic i contra els qui branden el bisturí, reclamant l'amputació dels elements corromputs de la societat, s'aixequen, més d'un, sinó per demanar perdó, almenys suplicant que s'esforcin per comprendre el perquè i el com dels danys denunciats. I no deixen de subratllar de passada que aquests discursos venjadors, tant poc d'acord amb les tradicions de la intel·lectualitat russa..., tenen arrels que vénen dels anys 30, època en la qual s'encalçaven alegrament els pretesos "enemics del poble".

La reflexió sobre el passat més o menys recent ocupa, en efecte, un gran espai en les preocupacions dels intel·lectuals. Quan Gorbatxev parla de "necessària acceleració", inscrivint així la Perestroika en la línia de les "cadències bolxeviques" (contra el "pas de tortuga" de Boukharine), ells responen "alentiment", pausa per mirar enrera refer-se i comprendre. Allí on Gorbatxev pressiona per demostrar la validesa dels seus punts de vista, amb resultats econòmics ràpids, ells pressionen per aturar-se i reflexionar. Quan Gorbatxev continua preparant el futur, reclamant els instruments de gestió que permetran una millora en la productivitat assegurant la base material, ells canten el retorn a l'ideal de la revolució..., el retorn al "punt de partida", d'alguna manera. L'eix del temps, fins

si s'està d'acord sobre el seu destí, és visiblement recorregut en sentits contraris.

Ja que si Gorbatxev subratlla que les reformes econòmiques de la Perestroika no tenen probabilitats d'èxit si no van acompanyades d'una evolució de les actituds i relacions socials, si sens dubte no ignora el problema que planteja el desajustament entre la rapidesa d'evolució de les estructures econòmiques i la de les mentalitats, no es pot permetre l'espera, ni adherir-se al "reflexionar" al qual es lliura actualment una bona part de la intel·lectualitat.

I mentre ell clama per avançar, molts intel·lectuals passen l'estona lamentant-se de la culpa col·lectiva, tant concernint al passat del que consideren com a defectes "russos" —el gust per "la dolcesa de la submissió" i la tendència a provar "el petit encant de la sort"— dels quals veuen una il·lustració en la forma com fou practicada l'experiència nefasta de Txernobyl. Delectació morbosa d'un mea culpa del qual s'esforcen a arrencar-los altres intel·lectuals, conjurant-los a renunciar el passat per no mancar al present.

Aquesta no es pas la més petita de les paradoxes de la intel·ligència soviètica d'avui: única beneficiària immediata del renovament aportat per Gorbatxev, no és pas tanmateix la seva aliada més eficaç. D'altra banda la seva anàlisi política mescla una certa reserva en la glorificació del nou secretari general. Per altra part la seva curiositat del passat aixecant el vel sobre certs episodis poc gloriosos (tals com la col·lectivització, o la deportació de pobles sencers acusats de col·laboració durant la guerra), indisposa tota una petita part de població que no suporta veure enfosquir la seva història, i es decanta des d'aleshores vers els qui li han dissenyat un passat més gloriós, els mantenidors de l'antic ordre, els quals no són precisament els amics polítics de Gorbatxev. (De "La Croix")

TXECOSLOVÀQUIA

50.000 catòlics reclamen la llibertat religiosa

PRAGA.— Cinquanta mil catòlics txecoslovacs, per ara, han firmat un manifest adreçat a les autoritats polítiques reclamant el seu dret a la llibertat religiosa. L'arquebisbe de Praga, cardenal Frantisek Tomasek, que ha complert ja els vuitanta-vuit anys, sosté totalment la iniciativa i ha afirmat haver enviat al Govern de Praga les trenta-una peticions de què es compon el text sense haver obtingut de moment cap resposta.

De moment, tampoc no sembla que s'hagin produït represàlies contra els firmants. És la primera vegada que els fidels catòlics (66 per cent dels quinze milions d'habitants, segons estadístiques fiables) gosen desafiar obertament el règim comunista exigint el respecte a les seves conviccions religioses.

NOVEDAD

EDICIONES RIALP

SANTO ROSARIO en cassette

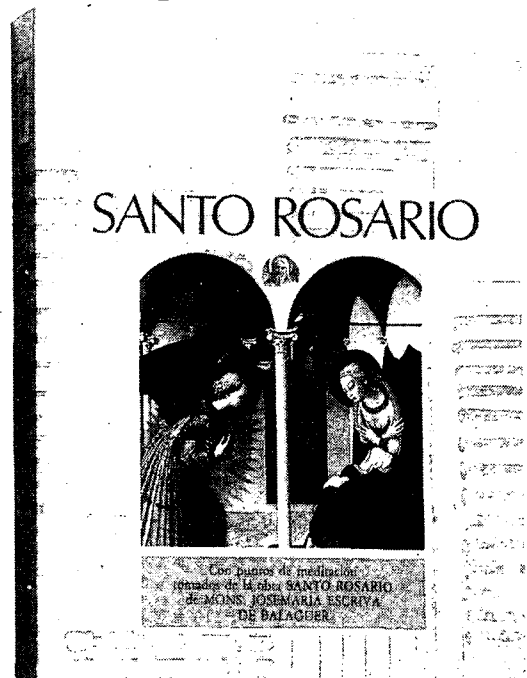
Al iniciarse el Año Mariano decretado por el Papa, Rialp tiene la alegría de ofrecer una grabación del Santo Rosario completo, con los puntos de meditación de la obra «Santo Rosario» de Monseñor Josemaría Escrivá de Balaguer y una homilía del mismo autor sobre la Virgen María:

Cassette 1. Cara A: Misterios gozosos y letanías.
Cara B: Misterios dolorosos y letanías.

Cassette 2. Cara A: Misterios gloriosos y letanías.
Cara B: Texto de la homilía titulada «LA VIRGEN SANTA, CAUSA DE NUESTRA ALEGRÍA», pronunciada el 15.VIII. 1961, fiesta de la Asunción.

Para rezar el Santo Rosario siempre en compañía, como en familia: para el coche, en los desplazamientos, y para el hogar; para las personas que desean sentirse acompañadas al rezar, y para un sinnúmero de situaciones individuales y colectivas. Para rezar mejor y para propagar el Santo Rosario por el mundo.

P.V.P.: 1.800 ptas.

Pedido a su librero habitual o a:
Ediciones RIALP, S.A.
C/ Claudio Coello, 16 - 23001 MADRID - Teléf.: 431 91 32

“La majoria dels immigrants tenen una gran il·lusió i una disposició excel·lent per inserir-se a la comunitat en la qual viuen. Malauradament no troben sempre els mitjans adients. Fallen els vincles humans. Només una minoria de castellanoparlants assisteix a les classes de català. Els percentatges que donen les institucions i d'altres entitats són triomfalistes”, assenyala, amb tota rotunditat, el president de “Flôjocant”, Josep Maria Rosell.

No sempre ho tenen fàcil per integrar-se al país.

Flôjocant vol integrar els in

“Flôjocant” és un moviment, confessional en els seus orígens, obeït a tots els qui s'encaminen a Déu sense saber-ho, a tots els qui senten una inquietud social. El seu objectiu primordial és integrar socialment, lingüísticament i culturalment els immigrants que viuen a Catalunya. L'acció d'aquest moviment es concentra, bàsicament, als barris perifèrics de les grans ciutats que és on viu un segment significatiu de la població procedent d'altres indrets de l'Estat espanyol. “Perseguim —ens diu Josep Maria Rosell— l'assoliment integral de la persona en el seu temps i en el seu món”.

El president de “Flôjocant” és un home que coneix molt bé la problemàtica de la immigració i des de fa anys treballa de valent i amb perseverència en aquest àmbit. Denuncia que s'organitzen po-

ques classes de català. “Les classes de català —comenta Rosell— no s'han de limitar només a l'aprenentatge de la llengua, sinó que han de permetre endinsar-se en el coneixement de la cultura, la civilització i la idiosincràsia del país. Molts immigrants volen integrar-se i no poder perquè no tenen els mitjans idonis a l'abast. Ni tan sols es poden refiar de TV3”.

No creu, d'altra banda, que el nombre de persones que es mostren intransigents i rebutgin la integració sigui excessivament significatiu. “Són sectors minoritaris —diu— però estridents. Normalment són persones que acaben d'arribar i no accepten la integració d'altres persones de la mateixa procedència a una nova realitat”.

Es mostra, fins a cert punt, crític amb els polítics. “Manquen polítics que surtin de

l'estrat social dels immigrants o que el coneguin bé. Sovint es dediquen massa a inaugurar i a il·lusionar-se amb els seus propis discursos. Jesús va dir que ningú a força de discursos no pot afegir un pam a la seva estatura. Aquesta frase l'entenc a nivell de país”. De tant en tant fa una pausa, reflexiona, i apunta noves idees. Ho té tot molt clar, però intenta exposar les coses d'una manera didàctica i prou clara per a l'interlocutor. Continua parlant dels polítics. “Crec que, en molts casos, tenen una visió massa idíl·lica de la realitat del país. Es creuen el país que somien. No estan al nivell dels apòstols de suburbi”.

La conversa deriva ara cap a la sensibilitat eclesial per aquest tema. El nostre interlocutor considera que l'església no fa distincions. “Els capellans i religiosos no catalans

han estat sempre els primers a integrar-se i assumir amb tota normalitat la realitat catalana”.

No es mostra excessivament optimista cara al futur, però confessa que és entusiasta i l'últim que es perd és l'esperança. “La crisi de l'associacionisme és fatal per al futur del país en tots els conceptes. La indiferència de la família i la negligència de l'escola, cèl·lules bàsiques de la societat, estan fent molt de mal no per acció sinó per omissió”.

“Flôjocant” impulsa, després d'experimentar-lo deu anys, el mètode “Endavant”, síntesi de totes les metodologies punta europees per a l'aprenentatge d'una segona llengua. El mètode està adaptat al català. Rosell lamenta no haver trobat l'ajut de cap institució per aplicar-lo. “Eminències de tot color polític de Catalunya —afegeix— no esta-

ven preparades per comprendre'l”.

Davant d'aquestes manifestacions no podem fer altra cosa que demanar al nostre interlocutor una valoració del conegut mètode “Digui-digui”. “És molt bo per als castellanoparlants de Sants o de Gràcia, però no per als de Ciutat Badia, la Mina o Bellvitge. El nostre mètode, en canvi, recull les situacions en què es mouen els habitants d'aquests indrets i enfatitza l'interès dels seus nuclis vivencials”. Aquest mètode ha estat editat per la iniciativa privada, sense cap ajut. S'ha hagut de comercialitzar i no s'ha pogut oferir a preu de cost.

El president de “Flôjocant” afirma que els professors de francès i anglès estan més preparats, metodològicament, que els professors de català i que cal treballar molt activament en aquest àmbit de l'en-

Jocs Florals, esports, classes de català

“Flôjocant” (anagrama dels jocs florals de la cançó) es va crear fa trenta anys per dedicar-se a la inserció integral dels catalans que han vingut de fora. Ha portat a terme una tasca silenciosa però efectiva als barris de les grans ciutats.

Per tirar endavant la seva tasca ha promogut l'esport i els jocs florals, i ha organitzat classes de català per a no castellanoparlants adults. D'ençà que l'Ajuntament de Barcelona va assumir els Jocs Florals l'entitat va deixar d'organitzar-los.

“Flôjocant” també ha fet campanyes en què ha regalat llibres en català als barris. Zones com el Casc Antic, Parc de la Ciutadella, Poble Nou, la Verneja, Besòs i Nou Barris n'han sortit beneficiades.

Els nens que participen en les activitats esportives tenen també la possibilitat de visitar museus i de llegir els llibres que “Flôjocant” els regala. Són activitats paral·leles a l'esport que permeten introduir els infants a una realitat que en molts casos desconeixen.

T.P.

Trenta anys d'hi

- 1956 - Mossèn Lluís Brossa funda el Patronat de Sant Fèlix-Marina-Parc.
- 1957 - Comencen els Homenatges a la Vellesa que arribarien a ser els millors de Catalunya i Balears i derivarien en un seguiment continu a la Tercera Edat.
- 1964 - Romiatge de vuitanta avis de més de setanta anys a Montserrat.
- 1966 - Eradicació de les barraques del Somorrostro. Nous habitatges per als seus veïns.
- 1967 - Primers Jocs Florals de la postguerra fets íntegrament en català a l'interior. Mantenedor, el Dr. Antoni Comas, Catedràtic de Llengua i Literatura de la Universitat de Barcelona. Reina, Conxita Sánchez i Vicente, aprenenta de laboratori.
- 1968 - Primers Jocs Florals de la història en versió moderna i popular, presentant la Gaia Festa com un espectacle de masses. Mantenedor, Francisco Candel, Reina, Rafaela Santiago i Fernández, gitana de l'antic Somorrostro.
- 1969 - Primera Mostra de Promeses de la Nova Cançó.

- 1974 - El Patronat canvia el nom pel de Flôjocant anagrama de “Jocs Florals de Cançó”. amb l'Ajuntament, TV2 i Banca Catalana per a organitzar-los a Barcelona.
- 1977 - Creació de l'Institut Valldemosa. Creació del Col·legi Nacional Esplai. Egonisme absolut de l'A.P.A. Fundació de l'Associació de Veïns del Parc.
- 1979 - S'inicia l'operació Sandaru.
- 1980 - Una donació a Flôjocant de trenta sintonies famosos s'exposa al Palau de la reina durant tres setmanes. L'èxit de tant imposa una pròrroga de tres setmanes més.
- 1981 - Fundació del Club de Patins del Palau. Inauguració dels nous terrenys de l'Estadi del Nord.
- 1982 - Reorganització dels Cursos de Català a Adults a l'Eixample.
- 1983 - Suport als Clubs de Curses de Patins i Femení per la seva marginació. Torneig de la Mercè de Curses de patins amb participació de tot Espanya.

Un segment significatiu de la immigració viu als barris perifèrics de les grans ciutats

Immigrants

enyament. Creu també que el professor no ha d'oblidar mai que ha d'introduir l'alumne en totes les vivències catalanes.

Considera Rosell que no és justa ni correcta la posició de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat quan posa l'accent en la deixadesa dels catalans a parlar la seva llengua als qui no la parlen. Cita alguns exemples d'anuncis televisius que tots tenim frescos a la memòria i justifica l'actuació dels ciutadans d'aquest país. "perquè no s'han trobat mai en un context català a tots els efectes". Això vol dir, lògicament, una normalització total en el camp dels mitjans de comunicació, de la cançó, dels costums, de les frases fetes.

La conversa, llarga i densa, arriba a la seva fi. No podem oblidar alguns projectes que "Flòjocant" vol tirar endavant. "Estem treballant per-

què una sèrie de projectes que elaborem des de fa 10 anys es materialitzin en el que nosaltres hem proposat com «anyada nacional de Catalunya» en l'emancipació del comtat de Barcelona dels francs. Volem que sigui una iniciativa total que aplegui, a més de les institucions, tot el teixit social de Catalunya.

Una altra iniciativa que mereix una acollida positiva és la col·lecció d'autors catalans que "Flòjocant" impulsa per habitar els ciutadans, tant castellanoparlants com catalanoparlants, a la lectura del català. També es vol fer una revista en la qual es potenciï la informació i la formació religiosa. "Volem posar l'accent —diu en Rosell— en els aspectes bíblics més perceptibles perquè el missatge cristià arribi als escolars i a través d'ells a les famílies".

TOMÀS PUNTI

stòria

ocant,
Acord
alana

Prota-
s del

s pin-
a Vir-
e visi-
etma-

rc.
stació

à per

utbol

atins

1984 - Comença el I Pla triennal de Normalització del Llibre.

Edició del nostre mètode punta "Endavant" de Gentil Puig per Baranova.

I Cursa Popular sobre Patins pels carrers de Barcelona.

Inauguració de l'Aula Pompeu Fabra al Barri de La Pau.

Xerrada-Col·loqui de la Campanya de Normalització Lingüística amb rècord d'assistència i caliu.

1985 - Fundació de l'Editorial sense lucre "Països Editors".

I Campionat d'Espanya de Futbol Femení amb Final al Nou Camp.

Acord tripartit Ajuntament de Barcelona-Districte de Sant Martí, INEM i Flòjocant per la remodelació del Sandaru com a Casal de Barri.

Totes les efemèrides han estat patrocinades per l'Ajuntament de Barcelona i a partir del 1982 també per la Generalitat de Catalunya. La Caixa de Pensions ha donat suport a algunes activitats.

Informe de la UNICEF

14 milions d'infants moriran enguany al Tercer Món

Catorze milions d'infants de menys de 5 anys moriran aquest any en els països del Tercer Món, revela la Unicef en el seu informe anual "La situació dels infants en el món el 1988". En la majoria dels casos, aquestes morts són evitables. Són fruit de malalties infantils considerades benignes en els països d'infraestructures sanitàries desenvolupades i amb un nivell de vida elevat. Les diarrees maten cada any cinc milions de nens. Tres milions i mig moren de deshidratació evitable amb les sals de rehidratació que els pares poden utilitzar directament.

Quasi tres milions de nens de menys de cinc anys moren d'infeccions respiratòries agudes. Dos milions estan massa febles per suportar la rubèola. El paludisme i el tètanos neonatal afecten un milió d'infants. "La deshidratació diarreica fa més víctimes en dos dies que la Sida en els dos darrers anys", observa la Unicef. Si aquestes malalties són mortals en aquestes proporcions, remarca l'informe, és perquè apareixen sobre un fons general de malnutrició que torna els nens vulnerables a tota mena d'infeccions. L'índex de mortalitat s'eleva en alguns països a un 22%, mentre que als països desenvolupats oscil·la en un 1%.

Aquesta mortalitat infantil té lloc especialment a l'Àfrica i a l'Amèrica Llatina. Els països pobres han d'utilitzar una massa de capitals molt important per retornar els seus deutes. "El flux net de capitals en el món està actualment dirigit des dels països pobres als països rics, afirma la Unicef. El 1980, els països rics van prestar al voltant de 40.000 milions de dòlars als països pobres. En canvi, l'any passat els països del Tercer Món van transferir més

de 30.000 milions de dòlars vers els països del nord.

Cal afavorir els programes de salut i d'educació

Davant d'aquesta situació la Unicef aboga per uns programes de reajustament econòmic "amb cara humana". Per una trentena de països del Tercer Món, les mesures d'ajustament, destinades a reduir els déficits exteriors i a pagar el seu deute, perjudiquen els programes de salut i d'educació. La situació dels nens s'ha deteriorat: agreujament de la malnutrició, degradació dels equipaments socials, de les infraestructures sanitàries, disminució de l'escolarització, etc.

En contrapartida a aquesta situació tan alarmant, l'informe de la Unicef anuncia fets esperançadors. La penetració de la vacuna arriba avui a un 50% d'infants i permet de preveure una cobertura vacunal del 80% dels nens del Tercer Món el 1990. El cost anual de la vacunació de tots els infants que neixeran serà aproximadament de 500 milions de dòlars, el preu de 10 avions de caça, ha calculat la Unicef.

Un altre fet positiu fa referència al mètode de rehidratació per via oral. S'administra una petita solució de sals minerals i de sucre diluïts en aigua neta. Gràcies a nombroses accions d'informació, els pares han après a fabricar-la ells mateixos. Prop d'un 20% dels pares utilitzen aquest mètode que salva més de 600.000 infants per any, però podria ser més encara.

C.C.

Molts nens moren de malalties infantils benignes

CALENDARI

Diumenge, 31 de gener. IV del Temps ordinari. Sant Joan Bosco, fundador i sant Tarsici, màrtir.
El sol surt a les 7,04 i es pon a les 17,06 (Hora solar).
Dilluns, 1 de febrer. Sant Cecili, bisbe màrtir i santa Brígida, verge.
Dimarts, 2 de febrer. La Presentació del Senyor. La Purificació de la Mare de Déu (Candelera). Sant Corneli, centurió.
Festa major a l'Ametlla de Mar, Bot, Cabassers, Calafell, Enviny, Espone-llà, la Fatarella, la Garriga, Sant Julià de Vilatorrada i Valls.
Dimecres, 3 de febrer. Sant Blai, bisbe màrtir; sant Anscari (Oscar), bisbe i santa Celerina, màrtir.
Festa major a l'Aleixar, Algerri, Botarell, Castellnou de Seana, la Floresta, el Palau d'Anglesola i Tivissa.
Dijous, 4 de febrer. Sant Andreu Corsini, bisbe carmelita i santa Joana de Valois, reina.
Divendres, 5 de febrer. Santes Àgata i Calamanda, verges i màrtirs.
Festa major a Calaf i Campmany.
Dissabte, 6 de febrer. Sant Pau Miki i companys, màrtirs. Santa Dorotea, verge i màrtir.
Festa major a Cervera.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

31 de gener. Diumenge IV de durant l'any. Lectures: Primera, Dt 18, 15-20, S 94, segona 1 C 7,32-35, tercera Mc 1,21-28.
1 de febrer. Dilluns de la IV setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 2 S 15,13-14.30; 16,5-13a, S 3, segona Mc 5,1-20.
2 de febrer. Dimarts. La Presentació del Senyor. Lectures: Primera, Mi 3,1-4, o bé He 2,14-18, S 23, segona Lc 2,22-40.
(2 S 18,9-10.14b.24-25a.30-19,3, S 85, Mc 5,21-43).
3 de febrer. Dimecres de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera, 2 S 24,2.9-17, S 31, segona Mc 6,1-6.
4 de febrer. Dijous de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera, 1 R 2,1-4.10-12, 1 Cr 29,10-12, segona Mc 6,7-13.
5 de febrer. Divendres de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera, Sir 47,2-13, S 17, segona Mc 6,14-29.
6 de febrer. Dissabte de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera, 1 R 3,4-13, S 118, segona Mc 6,30-34.

Litúrgia de les Hores

Diumenge, 31 de gener. Diumenge IV setmana.
Dilluns, 1 de febrer. Tot del dilluns IV setmana.
Dimarts, 2. Presentació del Senyor. Festa.
Dimecres, 3. Tot del dimecres IV setmana.
Dijous, 4. Tot del dijous IV setmana.
Divendres, 5. Santa Àgata. Memòria obligatòria.
Dissabte, 6. Sant Pau Miki i companys. Memòria obligatòria.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'eclipsi de Déu

Quan a classe de religió m'esforçava a fer entendre als alumnes de tercer de BUP aquella sentència de Nietzsche segons la qual Déu és mort i els humans n'hem fet l'enterrament definitiu, un alumne dels creients de debò em proposà que, en lloc de dir que Déu és mort, diguéssim, en tot cas, que Déu s'ha eclipsat davant els núvols negres d'orgull de la humanitat. Certament ha de ser un boig qui proclama que s'ha de cantar un "requiem aeternam Deo".

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estant

HOMES I INSTITUCIONS

Jaume Bofill i Mates

(Guerau de Liost) (1878-1933)

Jaume Bofill i Mates (Guerau de Liost), va ser un poeta extrovertit. Posseïa una visió molt personal del món i dels homes, i un gran amic de Josep Carner. Intentà sempre captar la fugacitat de l'instant. Volia empresonar-ho tot en un poema, i sabia descobrir el secret de la bellesa de les coses. Els grans poetes del seu temps posseïen un afany per fer esclatar la llum. Cal saber que la poesia pot venir per dos camins diferents: per la via del miracle, de la sorpresa, o bé per la dreçera de la resplendor de comprendre.

Algú ha dit que tota la personalitat del nostre poeta era menada per la mà de Déu. Va ser, també, un poeta de la intel·ligència. La bellesa estimulava en el nostre líric la facultat intel·lectual.

Guerau de Liost s'encaminava sempre cap a l'estilització. I molts crítics han parlat del seu medievalisme, sorgit tal volta d'allò que quedava de la societat rural vigatana. No hi ha dubte que Mallorca i la regió de Vic havien conservat les essències del català medieval. El llenguatge de Guerau de Liost ens suggereix sempre el singular ritme sec, precís i matemàtic de la poesia medieval. Ell sabia cantar els boscos mil·lenaris. I prou sabem que els homes han estimat sempre els boscos.

No es troben gairebé mai en el nostre poeta referències al mar. Ell va ser un muntanyenc. Sembla que el mar li produïa tristesa. I deia que la muntanya ens dona una sensació de límit, car limitar és posar ordre. També posseïa la

virtut i la passió de convertir-ho tot en llegenda, elevar totes les coses a un estat de bellesa.

Salvador Espriu va fer un retrat molt sagaç de Guerau de Liost: Era fred, civilitzat, caut, polemista més que temible, viu com una mustela, bona persona, però amb un lleuger punt, dominat, de sorna i de menyspreu".

Tota la poesia de Guerau de Liost és dominada, bàsicament, per dos temes: la Natura —concretada en el Montseny— i la psicologia humana. En la *Muntanya d'ametistes* es tanca, doncs, tot el cicle poètic del poeta. I sempre la seva obra ens ofereix una pug-

na entre el sentiment i la intel·ligència. I més que cap altre poeta ell és el líric genuïnament noucentista. Per a mi, les seves obres més reeixides són: *La muntanya d'ametistes*, *Somni*, *Sàtires* i *Ofrena rural*. Ell va cantar tot l'encís de Viladrau en versos meravellosos. I el seu cordial amic Josep Carner va escriure en un poema de recança:

"Ja no et veuré aquest any,
[oh casa bruna
del vell Montseny, d'antigues
[gràcies.
No faré cap, de sobte, al clar
[de lluna
entre el camí de les acàcies".

LEANDRE AMIGÓ

ADULTS EN LA FE

Els sagraments, actes de Crist

JOAN GUITERAS i VILANOVA

administratiu. I li plau deixar ben clar que no són actes del sacerdot. No, diu, aquest no celebra la "seva Missa", ni dona la "seva absolució". Fa textualment: "El sacerdot celebra el sacrifici del Crist i de l'Església, administra el perdó del Crist i de l'Església". Això fa pensar en el dibuix que, a la catequesi de primera comunió va fer la Rosa. A propòsit del sagrament de la Penitència em pintà a mi molt petit i, damunt del confessional, hi dibuixà un Crist enorme. En demanar-li que m'ho expliqués, va fer: "Es Jesús qui perdona els pecats". La Rosa havia fet diana. La intuïció infantil havia funcionat.

Crist actua personalment a cada sagrament

A cada sagrament que se celebra Crist obra en persona. Perquè —segueixo literalment el teòleg— no és simplement el fundador d'una religió, és a dir, un home creador d'un grup religiós que funciona sense ell després de la seva mort. Com si ell hagués donat una normativa i ja està. És que el Senyor no és només present en l'origen o fundació de l'Església. És molt més. El Cap "vivent i actuant en el present". Aquí l'escriptor recorda que el Papa no és el successor de Crist, sinó el seu vicari. I afegeix: "El sacerdot de Crist no s'ha extingit per la mort. Continua

exercint-se; l'única diferència és que després de l'Ascensió s'exerceix pel ministeri de l'Església, pel ministeri dels sacerdots. Aquests són anomenats sacerdots perquè posseeixen el sacerdoti, perquè exerceixen el sacerdoti del pontífex únic, invisible, però actuant".

Aquí funciona, doncs, la llei de l'encarnació. Crist actua realment. La seva gràcia és donada a través de l'Església i dels sacerdots. Realitat també de l'acomodació divina a la nostra manera de ser. Grandesa de la tasca de l'Església i dels seus ministres. Amb tot, com ha estat dit, des de Pau a la teologia actual, és Crist qui bateja, qui perdona, qui ofereix l'eucaristia i, en aquest cas, qui s'ofereix. Esplèndida manifestació de l'Església! Visibilització del Crist vivent —és verament el seu Cos— i la qui fa realitat el sacerdoti de Crist intercessor constant davant el Pare.

L'acollida

Aquestes observacions menen a considerar que no n'hi ha prou —amb tot i que és molt important— d'una celebració correcta del sagrament. Insisteixo: cal que sigui correcta. Però aquesta correcció ha de ser funció provocadora en el qui presideix i en els fidels. Sempre, ultra l'objectivitat real del sagrament, s'ha afirmat la necessitat de les disposicions interiors.

Per això, hem de dir que és molt important preparar-se per a acollir el do que duen els sagraments. Els sagraments fructifiquen en terra ben adobada. Són signes pràctics, eficaços. Per això succeeix en la llibertat de la persona. Aquí cal subratllar el valor de la catequesi sacramental, el pregar de debò en la celebració, l'atenció a les conseqüències morals cap a les quals duen els sagraments... Tot això garanteix la seva fructuositat. És clar, es tracta d'obrir el cor a la gràcia de Crist.

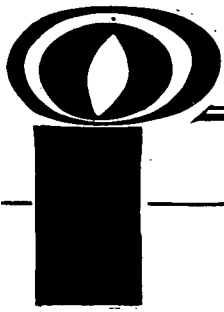
Per mantenir el sentit de les accions cristianes un ha de retornar, moltes vegades, sobre el que les fonamenta. Així, recorrent als múltiples aspectes de les realitats celebrades, va fent possible que hi hagi una actitud amb suficient motivació per defugir la rutina. Val la pena, doncs, adonar-se del que succeeix en els sagraments.

Per això, la relectura d'una obra teològica de fa uns anys m'ha fet prendre noves notes per fer avinent tota la profunditat de l'organisme sacramental. Els set signes eficaços de la gràcia —els sagraments— posen en contacte amb Jesucrist. Si, són una trobada amb ell. Són, fonamentalment, un acte de Crist vers nosaltres. Aquesta afirmació els atorga una càlida dimensió i fa possible que la nostra llibertat es deleixi per a una participació diligent en els signes pels quals el Senyor es vol fer present en la nostra vida.

Actes de Crist

Afirmar que els sagraments són actes és negar que siguin coses inertes o prefabricades, com li agrada dir al P. Roguet. D'aquí que també s'ha d'afirmar que el ministre "celebra" els sagraments. Dir que els distribueix és emprar un llenguatge inadequat. Aquest autor posa un exemple que almenys té l'avantatge de ser gràfic. Que hom no pot imaginar l'afer sacramental del sacerdot com una distribució o tasca similar "al dependent de farmàcia que pren dels prestatges de la seva botiga el flascó i la capseta de píndoles que demana el client". Un exemple deficient, com tots els exemples, però indicador d'un cert parany pel ministre i pels fidels. Donaria com un sentit enormement utilitari.

Afirma el nostre teòleg que els sagraments tampoc no poden ser qualificats de formalitats d'ordre jurídic o

L'autoritat de Jesús

"La gent s'estranyava de la manera de parlar de Jesús, perquè ho feia amb autoritat".

Aquesta afirmació de l'evangelista planteja espontàniament una pregunta: la predicació cristiana, ¿es fa i es percep sota l'autoritat de Jesucrist? Quan ens reunim en assemblea, el diumenge, ¿som conscients, tan els que prediquem com els que escoltem, que el qui veritablement té "la última paraula" és Jesucrist? És un desafiament que no pas perquè sigui permanent deixa d'ésser important, i àdhuc decisiu per a la vida cristiana.

"FARÉ QUE S'AIXEQUI UN PROFETA I LI POSARÉ ALS LLAVIS LES MEVES PARAULES"

Com diumenge passat, la introducció al text evangèlic es fa a través de la tipologia dels profetes de l'Antic Testament. Si en el cas de Jonàs s'anunciava un "que és més que Jonàs", en el text d'avui es recorda la promesa feta per Déu al poble d'enviar-li un "profeta com Moisès". De Moisès, en efecte, n'era sobretot proverbial l'autoritat per al poble d'Israel. Una autoritat que Déu mateix li havia donat, i que prometia donar a l'altre profeta. Però Jesús també és "més que Moisès" (Vegeu Hebreus 3,3).

Lectura del llibre del Deuteronomi (18:15-20)

Moisès digué al poble:

El Senyor, el teu Déu farà que s'aixequi d'enmig teu, d'entre els teus germans, un profeta com jo. Escolteu-lo. El dia que el poble s'havia reunit a la muntanya de l'Horeb, vas demanar al Senyor, el teu Déu, de no tornar a sentir la veu del Senyor, el teu Déu, i de no veure més aquelles flames, per por de morir.

Llavors el Senyor em digué:

"Han fet bé de demanar-ho. Jo faré que s'aixequi d'enmig dels seus germans un profeta com tu, li posaré als llavis les meves paraules, i ell els dirà tot el que jo li ordenaré. I jo demanaré comptes als qui no escoltin les paraules que ell els dirà en nom meu. Però, si un profeta s'atreveix a dir en nom meu alguna paraula que jo no li hauré ordenat o bé parla en nom d'altres déus, morirà".

"TANT DE BO QUE AVUI SENTÍSSIU LA VEU DE DÉU: NO ENDURIU ELS VOSTRES CORS"

Aquest salm, que recitem tan sovint, esdevé avui un record històric connex amb la primera lectura. En efecte, Moisès, l'home que tenia autoritat de part de Déu, sofí a causa de la desobediència del poble: "El provocaren a les fonts de Meribà, li havien amargat l'esperit, i va parlar desconsideradament" (Salm 105, 32-33). És un testimoni de la connexió entre el profeta i el poble, i de com la sort del profeta està lligada íntimament, també per part seva, a la fidelitat al que l'envia (vegeu final de la 1ª lectura).

Salm 94:1-2,6-7,8-9 (R.:8)

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, aclamem la Roca que ens salva; presentem-nos davant seu a lloar-lo, aclamem-lo amb els nostres cants. R.

R. Tant de bo que avui sentíssi la veu de Déu: "No enduriu els vostres cors".

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha creat; ell és el nostre Déu, i nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia. R.

Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: "No enduriu els cors com a Meribà, com el dia de Massà, en el desert, quan van posar-me a prova els vostres pares, i em temptaren, tot i haver vist les meves obres." R.

• Els predicadors

Tots hi estem compromesos, començant pels predicadors.

En efecte, els ministres de l'Església no ens podem evadir de la predicació. Diumenge vinent escoltarem l'apassionat testimoni de sant Pau: "Jo no puc gloriarme d'anunciar l'Evangeli: hi estic obligat, i pobre de mi que no ho fes!" (1 Cor 9,16). I el mateix val per a tots els qui, succeint els apòstols —els bisbes— o col·laborant amb els successors —preveres i diaques— continuen estant al servei de la Paraula de Déu.

Un d'aquests successors, sant Hilari, ho diu d'una manera ben exacta i precisa: "Jo certament tinc consciència, oh Déu Pare omnipotent, que el deure principal de la meua vida és que tota paraula meua i tot sentiment meu s'adrexi a vós. I aquesta mateixa manera de parlar que m'heu concedit no pot reportar un premi més gran que el servir-vos amb la predicació..."

Tot seguit, encara, sant Hilari ens posa sobre la pista de l'autoritat de la predicació: "Nosaltres som pobres i demanarem el que necessitem, estudiarem tenaçment el que han dit els vostres profetes i escrutarem els Apòstols... Així aprenem el que diguerem els profetes i els Apòstols en el sentit per ells volgut i no en un altre, i interpretem les paraules en el seu sentit més propi".

• La temptació i el perill

La temptació constant pot ésser aquella tan ben expressada en la primera lectura d'avui: dir com si fos evangèlica una paraula que no és, o parlar en nom d'altres "autoritats". Aquest és un examen de consciència que els ministres de la Paraula no farem mai prou intensament.

Ben cert, és inevitable que cadascú posi, en la seva predicació, tot allò que ve de la seva formació, de la seva cultura, àdhuc de les seves preocupacions immediates. No som pas uns robots. Però en el moment en què, en comptes de predicar l'evangeli, començo a emetre opinions discutibles amb el mateix ardor i convicció amb què predico l'evangeli, o urgeixo coses

que l'evangeli no és segur que urgeixi, o interpreto l'evangeli d'acord amb les meves preferències i no segons la tradició de l'Església, aleshores estic fent un tort a "l'autoritat" de Crist.

No és pas per altra cosa que, en la legislació de l'Església, es determina que aquells que tenen encarregada la missió de la predicació cristiana al servei dels homes, i la cura de la comunitat, s'han d'abstenir d'ocupar càrrecs polítics o sindicals. Quan hom esdevé una persona significada públicament per una opció política militant, el perill de mal entendre la seva predicació és ben obvi. Hom pot preguntar-se espontàniament: ¿qui parla: el militant, o el ministre de l'Església?

"Això és una limitació humana per als ministres de l'Església", hom dirà. És ben cert. Però no hi ha cap opció humana que no comporti una limitació; una decisió comporta l'exclusió d'una altra, començant pel matrimoni.

• Les reaccions

Però, la gent "s'estranya" de l'autoritat de Jesús?

Hom es pot estranyar per admiració, i també per contrast. L'Evangeli pot ésser acollit de les dues maneres: és admirable, en la seva elevació i contingut, i també és absolutament contrastant amb els criteris immediats que governen la mentalitat terrenal de l'home. Pensem en les benaurances!

Caldria tornar a les preguntes del començament. Quan acabem la missa dominical, ¿què podem dir sobre el contingut de la paraula de Jesús? ¿Ens ha resultat admirable, ens ha resultat contrastant amb el que espontàniament diríem i potser fem? ¿Ens ha "estranyat" de veritat? Potser l'hem esvaït, potser l'hem minimitzat, potser l'hem contradit en el nostre interior —"no n'hi ha per tant", potser ha estat la nostra reacció—, potser hem fet una "selecció" —"això m'agrada bé, això va bé per Tal i Tal, això no m'interessa..."— Però també potser, gràcies a Déu, el nostre cor està ple de joia, de consol i de fortaleza per emprendre renovadament la vida sota l'autoritat de Jesús, amb la força del seu Esperit.

"LA DONA NO CASADA POT OCUPAR-SE DE LES COSES DEL SENYOR I DE SER SANTA"

El fragment apostòlic que llegim avui no es pot entendre separatament del context de la carta, especialment del fragment llegit el diumenge passat. Si la vida cristiana s'ha de viure sense menyspreu de les realitats humanes, però tenint present que "passa la figura d'aquest món", aleshores, és perfectament comprensible valorar una dedicació a les coses que no passen, i precisament una dedicació exclusiva, en llibertat. Aquesta dedicació és, en si mateixa, un testimoni de fe.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (7:32-35)

Germans: Jo voldria que visquéssiu sense neguit. El qui no és casat pot ocupar-se de les coses del Senyor i mirar de fer el que és agradable al Senyor; mentre que els casats s'han d'ocupar de coses del món i mirar d'agradar a la muller, i tenen el cor dividit. Igualment, la noia o la dona no casada pot ocupar-se de les coses del Senyor i de ser santa de cos i d'esperit; mentre que les dones casades s'han d'ocupar de coses del món i mirar d'agradar al marit. Tot això ho dic pensant què és més avantatjós. No vull pas lligar-vos. Penso només que és cosa més digna, i que facilita de viure dedicat al Senyor sense tràfecs que en distreguin.

"JESÚS ENSENYAVA AMB AUTORITAT"

L'evangelista Marc, després de presentar-nos Jesús com el "profeta" definitiu, perquè és Ell mateix la definitiva ("Ha arribat l'hora!") Bona Notícia de Déu als homes, ens ofereix amb una descripció dramàtica dues vessants del ministeri messiànic de Jesús: la relació amb l'Antic Testament, i la relació amb tot home en la història. Pel que fa al primer, es presenta amb autoritat específica (això fa pensar en el sermó de la muntanya: "Heu sentit que es va dir..., doncs, jo us dic!"); pel que fa al segon, es presenta com victoriós sobre els esperits malignes que destrueixen l'home, obra de Déu. És una penyora de la victòria pasqual: "No tingueu por, jo he vençut el món!... el príncep d'aquest món ja és condemnat" (Joan 16, 11.33).

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (1:21-28)

A Cafar-Naüm, Jesús anà en dissabte a la sinagoga, i ensenyava. La gent s'estranyava de la seva manera d'ensenyar, perquè no ho feia com els mestres de la llei, sinó amb autoritat.

En aquella sinagoga hi havia un home posseït d'un esperit maligne, que es posà a cridar.

—¿Per què et fiques amb nosaltres, Jesús de Natzeret? ¿Has vingut a destruir-nos? Ja sé prou qui ets: ets el Sant de Déu.

Però Jesús el reprengué i li digué:

—Calla, i surt d'aquest home.

Llavors l'esperit maligne sacsejà violentament el posseït, llançà un gran xiscle i en va sortir. Tots quedaren intrigats i es preguntaven entre ells:

—¿Què vol dir tot això? Ensenya amb autoritat una doctrina nova; fins i tot mana als esperits malignes, i l'obeeixen.

I aviat la seva anomenada s'estengué per tota la regió de Galilea.

LA BÍBLIA A L'ABAST

El Profeta

Al llarg i ample de la tradició de l'antic Orient es dona el fenomen dels endevinaires, als quals a més els són atribuïdes unes certes qualitats que els fan aptes per rebre comunicacions de la divinitat. A Israel, aquestes persones reben el nom de "nabi" —traduït per "profetes" en grec— que originàriament significa el que parla en nom d'un altre, especialment el que diu allò que la divinitat li ha inspirat. Així, tal com hem vist en la primera lectura, Moisès és considerat profeta: parla al poble allò que Jahvè li comunica. De fet, Moisès, més que un profeta, i encara que un gran profeta, és considerat com una mena de font profètica. L'aigua de la paraula de Déu arriba al poble pel ministre profètic del servent de Déu, Moisès. Jahvè és el mar immens i Moisès és el raig d'aigua fresca que salta enmig del poble i li apaga la set de Déu. Malgrat aquesta dimensió amplíssima que depassa en molt totes les altres manifestacions profètiques d'Israel, la paraula de Déu anuncia l'aparició d'"el Profeta". Jo faré que s'aixequi d'enmig dels seus germans un profeta com tu, li posaré als llavis les meves paraules i ell els dirà tot el que jo li ordenaré (Dt 18:18). No costa gaire veure com aquestes paraules troben el seu compliment perfecte en Jesucrist. Ell és "el Profeta" cabal. No sols el que es limita a repetir les paraules que Déu li inspira, sinó que Jesucrist és la mateixa Paraula de Déu encarnada en el nostre món. Ell és la revelació perfecta i acabada del Pare. Interpretant en aquest sentit cristològic la lectura del Deuteronomi, l'assemblea eucarística canta el salm responsorial també en clau cristològica i eclesial al mateix temps. Podem fer la prova de llegir el salm responsorial des d'aquesta perspecti-

Escoltar els profetes

(Salm 94 -H. 95-: 1-2.6-7.8-9 R.: 8)

JOSEP M. ARAGONÈS

va, començant per fer-ho amb l'antífona que ens serveix de responsori: **Tant de bo que avui sentissiu la veu de Déu**, que diu la Paraula de Déu, Jesucrist, Senyor nostre: **"No enduriu es vostres cors"**.

Cors que hi senten

Si el profeta diu les coses de Déu, no és perquè aquestes paraules es perdin en el buit, com si anessin dirigides a sords. Déu ens parla pels profetes, i sobretot pel Profeta, perquè sap que podem sentir-lo, ja que ell és el Senyor que ens ha creat (v. 6b). Es tracta, doncs, que nosaltres sapiguem ser sensibles a la veu de Déu. Que l'escoltem. I com que no sempre estem disposats a fer-ho; més encara, moltes vegades som, o ens mostrem durs d'oïda, la recomanació del Senyor és clara: **No enduriu els vostres cors**. I se'ns ofereixen uns exemples concrets d'aquest enduriment davant del Senyor que ens parla (vv. 8-9). La duresa del cor —o de "oïda de la fe"— no és una malaltia històrica, que ara recordem un cop ja ha passat l'epidèmia. La sordesa de l'esperit és una realitat plenament vigent. I, encara

cal afegir: ara més que mai. La recomanació del salm, per altra part, avui no es dirigeix als allunyats, als no creients, sinó a la comunitat creient, que s'ha aplegat entorn de l'altar per celebrar el memorial de la mort i de la resurrecció de la Paraula de Déu —el Crist Senyor—. Cal que la comunitat aplegada —l'Església— tingui les oïdes interiors ben obertes. Dit amb unes altres paraules: els creients hem de ser sensibles a tot el que Déu ens comunica en la nostra celebració. Perquè Déu no ens parla solament a través de la proclamació de la Paraula, ell ens parla també a través dels símbols i dels gestos de la celebració. Fins i tot ens parla a través de l'actitud de l'assemblea. Anar a missa vol dir disposar-se a captar tota aquesta rica gamma d'expressió de la paraula de Déu. Disposar-s'hi i després fer-ho. Per què? Per esdevenir tot comunitat i cadascun dels seus membres, profetes amb el Profeta, fills amb el Fill. Captar la veu de Déu per a després proclamar-la a tot arreu. Hem de ser capaços de saber contar a tothom allò que hem vist i sentit en la celebració. Per això un dels fruits que n'hem de treure és el d'adquirir una sensibilitat del cor cada dia més acurada i capacitada per a captar el misteri de la

salvació que se'ns revela en Jesucrist, acceptat, cregut i celebrat.

Veni, celebrem

Vet aquí una invitació a fer ben fet allò que estem realitzant ara: a celebrar Déu, per Jesucrist, en l'acció eucarística de l'Església. **Veni, celebrem el Senyor amb crits de festa**. No som pas una comunitat de sordsmuts, tot i que moltes vegades ho semblen. Ni un grup de gent trista. Som convocats a celebrar, a cantar la festa de la salvació. **Aclamem la Roca que ens salva**. I la Roca que ens salva, tal com diu la carta als cristians de Corint, és el Crist (1C 10:4). **Presentem-nos davant d'ell a lloar-lo, aclamem-lo amb els nostres cants** (vv. 1-2). Ens hem reunit per aclamar i celebrar el nostre Bon Pastor —nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia (v. 7)—. Conscients d'aquesta realitat teològica de la nostra assemblea, mirem d'escarmentar amb les lliçons de la història. També l'Església ha tingut —i té— el seu Meribà i el seu Massà en el desert. I la història es pot repetir i es repeteix dissortadament moltes vegades. Procurem que els qui participem en la celebració de l'eucaristia de cada diumenge siguem molt sensibles a la veu del Senyor que ens parla en la celebració. Ens parla, revelant-nos el que ell és per a nosaltres i el que nosaltres hem de ser per a ell i per als germans, que és el que també hem de ser de cara a nosaltres mateixos. Una vegada més el salm responsorial ens adverteix: no feu com els que em posaren a prova i em temptaren, tot i haver vist les meves obres (v. 8de). ¿O és que no hem estat capaços de veure les obres de Déu en la celebració eucarística?

CULTURA CIENTIFICA

El Dr. Jaume Almera i la seva escola de geologia

El lloc de treball del Dr. Almera en l'aspecte científic, fora de les excursions sobre el terreny, va ser sempre el museu del Seminari Conciliar. Allí analitzava els fòssils, allí componia el Mapa; allí estudiava en els llibres de la biblioteca que ell mateix havia format; allí feien la seva feina tots els seus col·laboradors... El museu geològic del Seminari era el centre de l'escola catalana de geologia. Què va passar a la mort del Dr. Almera?

La crisi del museu del Seminari i les seves causes

No es pot negar que quan es traslladaren els materials que havien servit per a la confecció del Mapa cap al Museu Martorell —és a dir, cap al "Museu Geològic de Catalunya", com cal anomenar-lo ara—, el museu geològic del Seminari va experimentar una considerable pèrdua. Però això sol no explicaria prou la crisi que li vingué després, ja que no va pas quedar buit, ni molt menys: de tots els exemplars que es traspassaven, sempre se'n deixava un duplicat al Seminari. Va ser una llàstima que a la diòcesi molts pensessin que es liquidava l'obra del canonge Almera fins al punt que fos aquesta l'opinió general en ambients eclesiàstics, ja que aquest corrent d'opinió contribuï certament a accelerar la crisi. El trasllat s'inicià el 1918, en vida encara del Dr. Almera i no es va acabar del tot fins el 27 de març de 1923. I per una altra banda el "Museu Geològic de Catalunya" s'enriquí també amb el llegat de l'altre pare de la geologia catalana que fou Lluís M. Vidal, mort el 10 de gener de 1922, que consistia en més de 9.000 exemplars, entre fòssils, minerals, roques i objectes pre-

històrics. Això feia que el centre de gravetat de la geologia catalana es traslladés cap a aquell museu del Seminari Conciliar.

Però hi hagueren altres factors que encara contribuïren més a aquella crisi. El nexa entre l'obra del Mapa i el museu del Seminari era la persona física del Dr. Almera, i, mort ell, ja es trencava tota mena de connexió. El Dr. Palou, que durant trenta-sis anys ininterromputs havia ocupat la càtedra de Ciències Naturals al Seminari i havia ocupat nominalment el càrrec de director del museu, va morir pocs dies abans del Dr. Almera, el 15 de gener de 1919. Això deixà també un buit molt gran, ja que la seva dilatada docència li havia proporcionat un prestigi ben notable. Qui podia, doncs, ocupar-se de la direcció del museu i donar-li vida? Mn. Norbert Font i Sagué, el predestinat a fer-lo havia mort també, feia nou anys; només quedava el Dr. Faura i Sans. Però no en fou nomenat director ni se li confià la càtedra de Ciències del Seminari. Ja vam dir que fou ocupada per inexperts en ciències geològiques. És cert que, per mantenir un xic la vida del museu el Dr. Faura seguí ocupant-se'n a estones. Però aquestes estones es feren més escasses i com que la seva feina la tenia sobretot al "Museu de Geologia de Catalunya", acabà no acudint ja al Se-

FRANCESC NICOLAU
Professor de Teologia de la
Facultat de Ciències de Catalunya

minari, on no tenia cap missió concreta encarregada. El principal motiu, doncs de la crisi del museu del Seminari podem resumir-lo dient que fou: l'absència de qui en pogués tenir cura.

La cosa s'agreujà el 1925 amb la mort del Dr. Marcer, professor de ciències físico-químiques al Seminari i físic de renom universal, que havia estat president de la Real Acadèmia de Barcelona del 1914 al 1916, i que mantenia el prestigi de les ciències al Seminari Conciliar, però que morí sense que hom hagués pensat en un successor. Afegim-hi a tot això la precària salut del bisbe de Barcelona en aquells moments, el Dr. Ramon Guillaumet, que ocasionà també certa apatia en els assumptes de la diòcesi, com ara el del Seminari. Això era tan palès que la Santa Seu va nomenar un bisbe coadjutor amb dret a successió, el Dr. Josep Miralles Sbert, el 3 de juliol de 1925.

Renovació acadèmica al Seminari

El bisbe de la diòcesi, Dr. Ramon Guillaumet, va morir el 14 d'abril de 1926, i el seu bisbe

coadjutor quedà automàticament constituït bisbe de Barcelona. El Dr. Josep Miralles i Sbert era un home de temperament dinàmic i ben sensible a tota manifestació cultural. No és estrany, doncs, que posés tot seguit mans a l'obra de reestructurar el pla d'estudis del Seminari i la composició del claustre de professors. Per a aquell mateix curs 1926-27 va nomenar tres nous professors especialitzats en les assignatures que havien d'ensenyar: el Dr. Joan Tusquets, per les càtedres de Lògica i Pedagogia catequística, el Dr. Enric Bayón pel Grec Bíblic i Hebreu, i el Dr. Josep Ramon Bataller per la càtedra de Ciències Naturals i Astronomia, amb el càrrec annex de director del museu geològic. Aquest tercer nomenament feia que la continuïtat de l'escola geològica del Seminari quedés assegurada del debò, ja que el Dr. Bataller era encara deixeble personal del Dr. Almera, no de la classe però sí del treball d'investigació del museu. El nou professor té trenta-sis anys i posseeix una preparació científica prou sòlida per a portar endavant la doble tasca docent i investigadora que hom li confiava.

Josep Ramon Bataller i Calatayud havia nascut a la Poble del Duc, a la Vall d'albaida, València, el 10 d'agost de 1890. La plaga de la fil·loxera de 1895 va ser la

causa de l'emigració de la família cap a Barcelona, ja que els pares tenien una vinya i aquell flagell els ocasionà una pèrdua irreparable. El pare va morir en accident de treball quan en Josep Ramon només tenia set anys. Als setze ingressava al Seminari de Barcelona, com alumne intern. Ben aviat fou dels alumnes més assidus al museu geològic i el Dr. Almera veient les seves qualitats i la inclinació que demostrava per les ciències naturals obtingué del bisbe el permís de deixar-lo matricular a la universitat alhora que seguia els cursos de la carrera eclesiàstica. Això era prohibit pel reglament del Seminari però el Dr. Reig concedí la dispensa, amb tot i que el Rector del Seminari no n'era partidari.

J.R. Bataller acabà els estudis eclesiàstics el 1917 i fou ordenat sacerdot. Els de Ciències Naturals els acabà a Madrid: va obtenir-ne la llicenciatura el 1919, pocs mesos després de la mort del canonge Almera, i el doctorat a l'any següent amb la tesi sobre "El juràssic de la província de Tarragona". Va ser publicada el 1922 a càrrec de la Junta de Ampliació de Estudios e Investigaciones científicas de Madrid.

El Dr. Bataller havia de portar el museu del Seminari a un esplendor superior al que tenia a la mort del Dr. Almera.

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

“Que tots nosaltres, posant els ulls en Maria, ens esforcem a imitar-la i a CREIXER, com ella, en tota mena de virtuts...”

(De “Guia de l'Any Marià” del P. Bernabé Dalmau, o.s. b.)

L'Espiritualitat dels laics, una font de renovació

Parlar d'espiritualitat avui, en una època en la qual sembla prevaldre tot allò que resulta més sensacionalista i visible als ulls superficials del món, potser a algú li semblarà una actitud retrògrada, nostàlgica, o un refugi per lliurar-se de l'allau de confusió i a què se'n sotmet a través de notícies i d'imatges que a totes hores s'introdueixen en la intimitat de les nostres llars. La majoria d'aquestes imatges semblen fer-nos una apologia del materialisme més exaltat.

Nosaltres pretenem, resituar-ho tot dins d'unes perspectives més humanitzadores, reals i esperançades.

• Penetrar en el fons de cada realitat

Perquè la materialitat no conté pas tota la realitat que hi ha en el fons de cada persona, cosa o circumstància, hem de cercar la manera com viure en “l'acord íntim del pensament i de l'ésser, en el qual els grecs veien la marca de la certesa” (1) Hem d'anar “purificant religiositats no prou d'acord amb la fe” (2) i superant formes d'espiritualitat i pietat “massa psicologistes i sentimentals, que no diuen res ja a l'home crític dels nostres dies” (3) i anar a parar en la Bíblia i la Litúrgia el veritable contingut de la nostra espiritualitat, avui.

Ens cal fer el pas decisiu cap a una espiritualitat i una pietat que ens ajudin a ser fidels als compromisos que hem acceptat amb la fe, i escoltar la veu de l'Esperit, que “ens porta a descobrir més clarament que avui la santedat no és possible sense un compromís amb la justícia, sense una solidaritat amb els pobres i oprimits” (4).

• Una tasca que ens toca fer

Si de debò, com cantem en el nostre himne, “estimem el món en què vam néixer com una gràcia que Déu ens donà”, hem de cultivar i animar aquesta vida de gràcia recolzant-

nos en els mitjans que l'Església posa avui al nostre abast. En el “Missatge al poble de Déu” del darrer Sínode, se'n diu que “tots els cristians, laics, clergues i religiosos tenen una mateixa dignitat” (5) i ja en el pròleg al “Decret sobre l'apostolat dels laics” (Ed. Estela) s'hi fa notar que “l'unió de presentar-nos, els laics, com a simples encarregats d'aplicar principis ensenyats per la jerarquia, se'n considera tenint un lloc en la vida mística de l'Església”.

Una mística que per a nosaltres, els laics, haurà de ser la del “contemplatiu errant” de què ens parla Guitton en el llibre citat, més que no pas la pròpia dels eremites; una mística que a partir de les realitats humanes que ens condicionen, i en les quals hem de ser-hi presents i sentir-nos-en responsables, ha de conduir-nos a Crist, ja que ell és “la font i l'origen de tot apostolat de l'Església, i la fecunditat del qual depèn de la nostra unió vital amb Crist” (6).

• Punt... i seguit...

Tot el que hem exposat fins ací, no ha estat més que tractar d'apuntar el tema que treballarem en la Trobada de Delegats de “Vida Creixent” de les vuit diòcesis catalanes, el proper mes de març.

Després del “Projecte de Pastoral de la Gent gran”, sorgit d'aquesta col·laboració interdiocesana, ens sentim il·lusionats per l'estudi i l'elaboració d'aquest tema, amb el qual voldríem oferir als nostres contemporanis l'oportunitat de viure una espiritualitat capaç d'elevat el to general de la vida quotidiana, i ens ajudi, si més no, a “saber fer de la necessitat virtut” (sobretot ara que sembla abundar més la necessitat que la virtut).

En definitiva, intentarem de fer això el millor possible, perquè, amb l'ajuda del Senyor, voldríem poder ser comp-

Els laics han de tenir un lloc en la vida mística de l'Església.

tats entre el “nombre de creients destinats a salvar la vida” (Hebr. 10,39).

(1) Jean Guitton, a “La missió profètica dels laics”. Editorial Estela.

(2) N° 38 de la “Última llista de proposicions” al Sínode sobre els laics.

(3) Josep Mª Bardés, pvre. a “Qüestions de vida cristiana” N° 33-34.

(4) “Missatge al poble de Déu” en el darrer Sínode sobre els laics. N° 4.

(5) Id. N° 3.

(6) N° 4 del “Decret sobre l'apostolat dels laics”. Conc. Vaticà II.

Sí, créixer malgrat tot...

Créixer enmig de les proves?... Créixer amb el cos nafrat?... Créixer en un entorn que s'enruna, segons el nostre punt de vista, quan en realitat som nosaltres que ens anem esllavissant?... Les forces disminueixen, els sentits s'afebleixen i tot ens recorda que la fi és més a prop. Les forces que fins ara ens empenyen, ara semblen arrossegar-nos en la daval·lada imparabla. Podem frenar-les?...

L'Eclesiastès, en una pàgina magistral, mostra als joves (12,1-8) que el cos humà no és ni d'acer ni de granit. Malgrat això som cridats a l'esperança i res no pot aturar una veritable creixença interior.

El Crist de la passió ofereix una imatge decreixent en les humiliacions, vexacions i turments creixents..., però exaltat en creu tot ho atrau vers Ell. En la més gran degradació d'un condemnat, el Centurió sap descobrir-hi el Fill de Déu. La creu es converteix en tron majestuós on la humanitat s'acribrarà amb la resurrecció del seu capdavanter.

Per a un creient, la mort mai no pot ser una decreixença... Pel cristià, la mort és pas obligat per a assolir, en un darrer esforç, un creixement d'altra manera inabastable.

La vida neix del cor mateix de la llavor corrupta. Del tronc sec, aparentment sense vida, brosta de bell nou el fullatge, mentre les branques creixen. La natura és imatge del creixement continuat, del trànsit de mort a vida.

Quan el creixement humà ha acabat, és possible d'assolir la talla de l'Home veritable, d'Aquell pel qual fou fet tot i ho féu tot, d'Aquell del qual tot depèn i al qual s'encamina el creixement absolut.

LLUÍS ANTONI

Fonamentació Bíblica del Moviment

• HEM REBUT UNA VIDA QUE SEMPRE POT CREIXER... UNA VIDA EN CONSTANT CREIXEMENT

“Jo he vingut perquè tinguin vida, i en tinguin a dojo” (Jn 10,10).

SOM ESPERIT I L'ESPERIT MAI NO ENVELLEIX, SEMPRE ES RENOVA...

“El que neix de l'home és home, el que neix de l'Esperit és Esperit” (Jn 3,6).

“Per això no ens descoratgem. Al contrari, si és veritat que ens anem desfent per fora, per dins, en canvi, ens renovellem de dia en dia” (2C 4,16).

• CAPAÇOS DE FER I DE COMPARTIR L'AMISTAT PERQUÈ TENIM UN AMIC, UN GERMÀ COMÚ, JESÚS...

“Vosaltres sou els amics meus si feu allò que us mando. Ja no us dic criats, perquè el criat no coneix les intencions del seu Senyor. A vosaltres us he dit amics, perquè us he fet saber tot allò que he sentit del meu Pare” (Jn 15, 14-15).

“El meu manament és aquest: estimeu-vos mútuament tal com jo us he estimat” (Jn 15,12).

“Perquè on es troben reunits dos o tres en nom meu, allí, enmig d'ells m'hi trobo jo” (Mt 18,20).

• PODEM I HEM D'ENCORATJAR EL NOSTRE CREIXEMENT ESPIRITUAL...

“No sou pas vosaltres qui m'heu escollit a mi, no! Jo sí que us he escollit a vosaltres, i us he constituït perquè aneu a donar fruit, el fruit que queda, de manera que tot el que demaneu al Pare units a mi, us ho doni” (Jn 15,16).

“Fins ara no heu demanat res units a mi. Demaneu, i obtindreu, a fi que el vostre goig sigui ple del tot” (Jn 16,24).

“I, en els vostres cors, canteu el vostre agraïment a Déu amb salms, himnes i cànctics inspirats per l'Esperit. I tot allò que pugueu dir o fer, feu-ho ben units a les intencions del Senyor Jesús, donant per Ell gràcies al Pare” (Col 3,16-17).

• ENS CAL, TAMBÉ, FORMACIÓ; REFLEXIONAR I ESTUDIAR, AJUDANT-NOS ELS UNS ALS ALTRES...

“Hi ha dons diversos: però l'Esperit és el mateix. Hi ha tasques diferents, però el Senyor és el mateix. Les activitats són diverses

però Déu, que les promou totes, és el mateix. En qualsevol cas, l'Esperit es manifesta present, atorgant a cadascú el seu do, de cara al bé de la comunitat” (1C 12,4-7).

“Que la Paraula —que és Crist— habiti enmig vostre amb tota la seva riquesa. Amb gran discreció ensenyeu-vos i amonesteu-vos mútuament” (Col 3,16).

“A cadascun de nosaltres Déu li ha donat el carisma segons la mesura que Crist s'ha dignat fer-li. És Ell qui ha donat a uns de ser apòstols, predicadors i missioners, i a d'altres, pastors i mestres. La seva missió és organitzar els membres del poble de Déu, acomplir la tasca confiada i construir el cos de Crist. Amb un objectiu final: que tots plegats arribem a la unitat que comporten la fe i el ple coneixement del Fill de Déu. Així, no siguem ja més uns nens petits. Creixem en l'amor i desenrotllem-nos en tots sentits vers Aquell que és el Cap, Crist” (Ef 4,7.11-15).

• CAL QUE COMPARTIM LES TASQUES APOSTOLÍQUES, SEGONS ELS CARISMES REBUTS I LES PRÒPIES VOCACIONS PERSONALS...

“M'ha estat donat tot poder al cel i a la terra. Aneu, doncs, i feu deixebles de tots els pobles... i, ensenyeu-los a observar tot allò que us he manat. I mireu! Jo m'estic amb vosaltres, dia rera dia, fins que el món arribi a la seva culminació” (Mt 28,18-20).

• CREIXENT I AJUDANT A CREIXER...

“És com va creixent i construint-se en l'amor” (Ef 4,16).

“Que s'animi interiorment. Que, caminant ben units en un mateix amor, arribin, en tota la seva riquesa, a la plena intel·ligència, al profund coneixement del secret disseny de Déu que és Crist, on trobem amagats tots els tresors de la saviesa i del coneixement” (Col 2,2-3).

“En una paraula, que arribeu a conèixer l'amor de Crist, un amor infinitament superior a tot el que podem imaginar, a fi que sigueu plens, fins a vessar, de tota plenitud de Déu” (Ef 3,19).

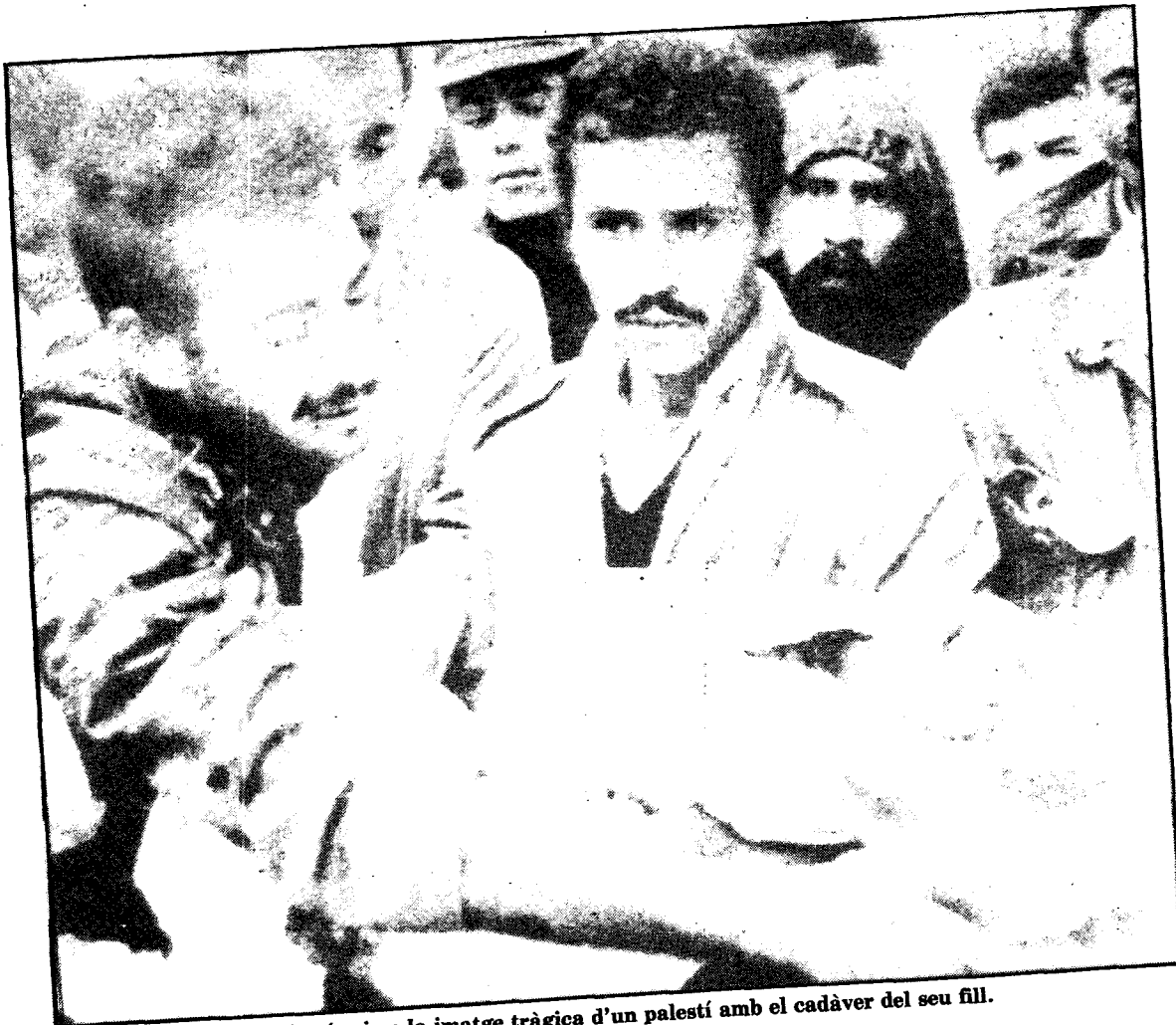
I, si com Ell hem passat fent el bé... serem sortosos quan el Senyor arribi i ens trobi ben desperts, tot vetllant... “Veniu, estimats del meu Pare, preneu part en el regne preparat per a vosaltres d'ençà que el món és món” (Mt 25,34), (Lc 12,35-40).

FRANCESC LLOBERA, de Sabadell

“Vida Creixent” s'uneix al goig de tota l'Església, en particular de casa nostra, amb motiu de l'ordenació episcopal del Dr. LLUÍS MARTÍNEZ I SISTACH, Bisbe Auxiliar de Barcelona.

Tot pregant Déu perquè l'ajudi i li doni encert en el seu ministeri, ens complau d'oferir-li la nostra incondicional adhesió, ensems que la reiterem al nostre Cardenal Arquebisbe, Dr. Narcís Jubany.

Benvingut, i per molts anys!

La guerra fa estralls. Aquí veiem la imatge tràgica d'un palestí amb el cadàver del seu fill.

Els cristians palestins de Jerusalem i dels territoris ocupats davant el seu futur

L'amença demogràfica

Els cristians que hi ha a Jerusalem es creu que són unes 14.200 persones, segons l'Anuari de Jerusalem del 1985, és a dir, el 10,9 per cent de la població àrab de la Ciutat Santa. En els territoris ocupats de Cisjordània, la població cristiana és al voltant de 30.600 persones, o sigui, el 4 per cent de la població global. Però el futur de la comunitat cristiana palestina de Jerusalem i dels territoris ocupats per Israel és fosc, manifesta el professor Bernard Sabella, del Departament de Ciències Socials de la Universitat de Betlem, una Universitat fundada després del Sant Setge.

Un estudi (no publicat) redactat fa poc pel professor Sabella, de la Universitat de Betlem, a l'atenció de l'Orde del Sant Sepulcre, tractant-se de les perspectives d'ocupació en aquests cinc anys per a la comunitat cristiana a Jerusalem i a Cisjordània, descriu un panorama més aviat fosc del seu futur. Evidentment, els palestins cristians de Terra Santa tenen un nivell més alt de formació, comparat amb el conjunt de la població. El 12,2 per cent dels cristians de Jerusalem (la part oriental de la Ciutat ha estat annexada per Israel) i el 7,6 per cent dels territoris ocupats tenen un nivell acadèmic, mentre que el 45,1 per cent de Jerusalem i el 40,5 per cent de Cisjordània tenen com a mínim una formació secundària. Aquesta bona situació és perquè la majoria del poble cristià viu (un 75 per cent) a les ciutats, la qual cosa ha afavorit la seva escolarització. Aquesta situació també està reforçada pel paper que l'Església catòlica ha fet amb l'obertura de nombroses escoles.

L'economia palestina, una economia "captiva" dels israelians

Segons aquest estudi, l'economia palestina no pot expandir-se normalment, ja que és una economia "captiva", sotmesa als interessos israelians, que controlen el seu desenvolupament. Aquesta dependència és visible a nivell dels canvis comercials (el 88 per cent de les importacions totals de Cisjordània venien d'Israel l'any 1985; la Cisjordània ha exportat aquest any 96,1 milions de dòlars cap a Israel, mentre que importa d'Israel uns 339,5 milions de dòlars). Això mateix passa amb la mà d'obra.

L'any 1985, més d'un terç de la mà d'obra de Cisjordània ha tingut una ocupació a Israel. Però aquests llocs de treball són mal re-

tribuits i se situen per sota de la categoria socio-professional. Y encara, més de la meitat dels obrers a Israel treballen en el sector de la construcció. La indústria i la construcció ocupen en conjunt més del 80 per cent de la mà d'obra de Cisjordània que treballa a Israel.

Aquesta situació és particularment desfavorable pel sector més ben preparat de la població palestina. Aquest és especialment el cas dels cristians, que no accepten de treballar a Israel en aquestes condicions, ja que són molt nombrosos els qui han anat a l'escola durant més de tretze anys. D'altra banda els israelians no volen donar ocupació als palestins amb un alt nivell de formació perquè els interessin la mà d'obra semi-qualificada o no-qualificada per fer els treballs que els jueus no volen fer. Fins i tot, en la indústria turística, és molt estrany que un palestí arribi a una posició de direcció, malgrat la seva formació.

L'atur augmenta amb el nivell de formació

Als territoris ocupats, la situació és una mica millor, ja que el percentatge d'atur augmenta amb el nivell de formació. Els més afectats són els universitaris, sobretot els cristians, ja que es beneficien d'un millor nivell d'educació. Aquesta situació provoca una greu amenaça demogràfica sobre la comunitat cristiana de Terra Santa, temptada llavors per l'emigració. Això esdevé vital per crear llocs de treball perquè a aquesta població ben formada no li calgui emigrar malgrat els obstacles que ha posat l'ocupant israelià. La comunitat cristiana palestina sofreix un desequilibri entre els sexes: a Jerusalem, el 1985 hi havia 670 homes per a 1.000 dones, mentre que a Cisjordània, hi ha 730 homes per 1.000 dones. Això és a causa dels nombrosos joves palestins cristians de sexe masculí que estudien (i sovint s'estableixen) a l'estranger. Això fa que hi hagi una gran proporció de persones grans i de dones, com és el cas particularment de Jerusalem. Una altra amenaça sobre la presència de la comunitat cristiana àrab a Terra Santa, és el seu percentatge de natalitat, que és la tercera part del de la comunitat musulmana. L'estudi del professor Sabella ha conclòs tot dient, que és necessari crear llocs de treball en certs sectors encara oberts, car és urgent que la comunitat internacional faci alguna cosa pel manteniment de la població cristiana més culta a Terra Santa.

demaneu-lo

Col·lecció Cultura i Pensament, 3

Joan E. Jarque i Jutglar

AFINANT

Heus ací un recull, fet pel mateix autor, dels més significatius dels seus "AFINANT", publicats setmanalment a CATALUNYA CRISTIANA.

Dins de la diversitat dels temes tractats, sobresurt un denominador comú: la profunditat del pensament i la subtilesa d'exposició en el tractament de qüestions d'alt valor pastoral, amb un llenguatge saturat de dignitat i, alhora, a l'abast de tothom.

L'ordre dels capítols no obeeix a cap atzar; el lector va entrant gradualment en l'aprofundiment del tema religiós a través d'argumentacions teològiques referides sempre a la pràctica quotidiana de qualsevol cristià.

AFINANT

Per Mn. Joan E. Jarque i Jutglar
N.º 3 DE LA COL·LECCIÓ "CULTURA I PENSAMENT"
PROP DE 300 "AFINANTS" APLEGATS EN
UN SOL VOLUM Preu: 800 pessetes

1r. "L'Home" - 2n. "El País" - 3r. "La fe" - 4r. "Jesuscríst" - 5è "Maria" - 6è "L'Església" - 7è "El successor de Pere" - 8è "Evangelització" - 9è "L'Any cristià" - 10è "L'Ésser cristià" - 11è "Vida cristiana".

Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Venda en totes les llibreries.

Distribueix: Distribuidora Balmes, c/. Duran i Bas, 11.
Tel. 317 94 43. 08002 Barcelona.

La solitud t'angoixa?

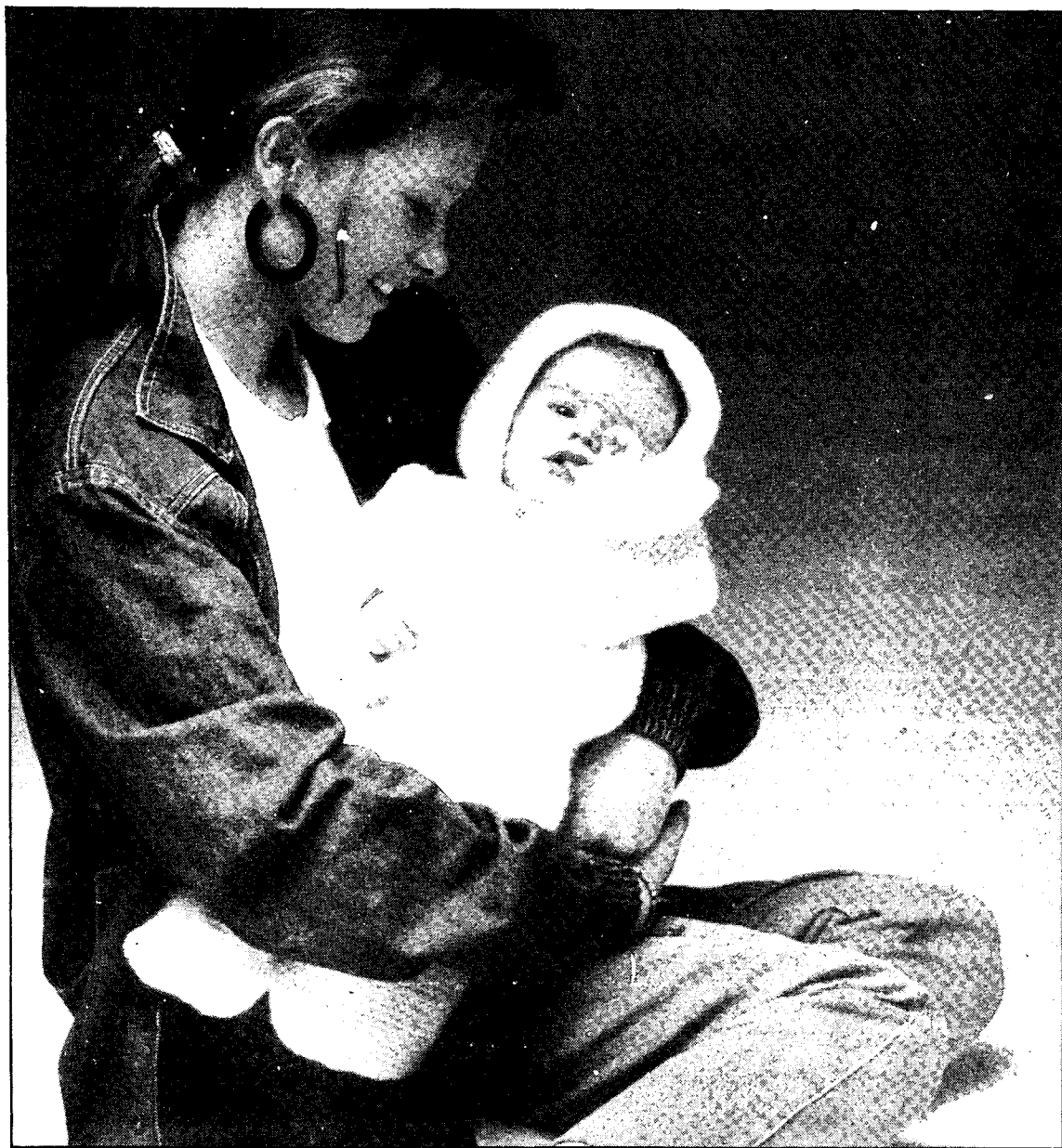
418 48 48

ANÒNIM

Telefon de l'Esperança

GRATUÏT

Una veu amiga al teu abast

"Pro-Vida" té entre els seus objectius fomentar una cultura de la vida.

Segons la presidenta de "Pro-Vida" de Barcelona

La dona mai no vol l'avortament

La presidenta del Comitè Mèdic de l'Associació Pro-Vida de Barcelona i presidenta de la fundació del mateix nom, Montserrat Rutllant i Bañeras, ha manifestat que "la dona, en principi, mai no vol l'avortament, perquè sap que sofrirà i que el seu fill morirà".

Montserrat Rutllant explica que l'Associació "Pro-Vida" pretén "acollir i ajudar dones gestants amb problemes a causa del seu embaràs, assenyalant que, "l'acollida és igual a totes les dones, siguin casades amb fills, solteres, abandonades o qualsevol circumstàncies, i l'ajuda específica per a cada cas i situació".

Es una associació basada en l'humanisme cristià

"Pro-Vida" té entre els seus objectius fomentar una cultura de la vida, que segons Montserrat Rutllant inclou des "d'una educació per a l'ús responsable de la sexualitat fins a l'educació en cada un dels aspectes —psicolò-

gics, sociològics, biològics, jurídics, etc.— que estan relacionats amb el respecte a la vida, preferentment en les etapes que avui són amenacades: Etapa pre-natal, vellesa i minusvàlua".

"Pro-Vida" declarà Montserrat Rutllant "és una associació basada en l'humanisme cristià, però no confessional", assenyalant, a més a més, que no hi ha dependència de cap partit polític. "Pro-Vida" és, segons digué, "Una associació civil i entre els nostres associats hi ha catòlics i no catòlics, i atenem tant una gestant catòlica com una testimoni de Jehovà o atea.

Sobre les ajudes que aquesta associació rep, Montserrat Rutllant digué que "comptem amb el treball de moltes persones voluntàries que dediquen una gran part del seu temps a les tasques de 'Pro-Vida', així com de les quotes periòdiques dels socis i de les aportacions extraordinàries de persones sensibles a la nostra tasca".

Afegí que "Pro-Vida" no rep cap subvenció oficial com a associació.

L'enriquidora diversitat dels cristians

"Perquè tots siguin u, perquè ells també siguin u en nosaltres igual com tu, Pare, ets en mi i jo en tu, perquè el món cregui que tu m'has enviat..."

(Sant Joan, cap. 17)

És evident que Jesucrist volgué la unitat dels cristians i pregà per això amb fervor. Tanmateix, així estem: evangèlics, anglicans, catòlics, ortodoxos... ¿Què passa? ¿Fallà Jesucrist en la seva oració al Pare? ¿Està fallant l'Esperit Sant?

Segur que no! L'Esperit Sant és més viu que mai i vessa abundantment sobre tots els cristians.

La divisió ve pel pecat de l'home. Tots sabem que en les nostres esglésies molts s'anomenen "cristians" quan en realitat no ho són, alguns ni tan sols coneixen Jesús personalment.

La vertadera Església de Jesucrist és el seu "Cos Místic" i és formada per tots els cristians, els cristians "nascuts de nou" (Sant Joan, cap. 3). També se'ls anomena "convertits", "compromesos". Són els cristians que han tingut una trobada amb Jesús, han cregut en Ell, l'han acceptat com a Salvador i han establert una relació personal amb Ell convertint-se en temples de l'Esperit Sant. En conèixer Jesús i acceptar-lo, els arriba la "llum", i homes que abans es consideraven "bons" o "religiosos", ara es veuen "pecadors", i sota la gràcia de Déu canvien de vida. Si no hi ha

canvi de vida, no hi ha "nou naixement".

Cal que en totes les esglésies hi hagi molts cristians així. Si no n'hi ha molts, cauen en el mateix error en el qual caigueren els de l'església de Corint. Quan l'home no coneix bé Jesús, dirigeix la seva religiositat natural a alguna cosa que li sembla bona, i, d'una manera inconscient, pot anteposar-ho a Jesús. Per exemple, en el cas de Corint, anteposaven al seu predicador "Jo sóc de Pau", "Jo de Queses"... en comptes de dir "Jo sóc de Jesús". Qui coneix el Senyor, res no li satisfà, només Ell, i el posa en el centre de la seva vida.

El mateix Pare

Tots els cristians d'aquesta mena estan en la "mateixa onda", utilitzen el mateix "llenguatge" i s'entenen a la perfecció, siguin de l'església que siguin, perquè han viscut les mateixes experiències, i l'experiència és superior a la raó. Estan realment units.

En acceptar Jesús, esdevenim fills de Déu (Joan 1,12), per tant som veritables germans ja que tenim el mateix Pare. Som d'una mateixa ciutat perquè la nostra ciutadania és al cel. (Fil 3,20). El nostre

viatge té com a fi el cel on tots estarem junts i no importa el "mitjà de transport" que haurem usat.

Som "sal de la terra", un "Regne de sacerdots" (Ap. 4) i la nostra fe ens porta a fer les obres bones que per endavant Déu ha preparat per a nosaltres. Som una "nova creació" (2 Cor 5,17) perquè "L'home vell" ha mort i l'Esperit ens fa lliures dels nostres esquemes mentals i ens porta a tota veritat (Joan 17).

Mentre romanem en Crist, tenim assegurada la salvació perquè estem "marcats per l'Esperit Sant" (Efes 1,13) i tenim "Vida eterna" (Joan 10,28). Aquesta tranquil·litat, aquesta pau, la tenim tots els cristians de totes les esglésies i només ho saben els qui la coneixen.

L'Esperit Sant, guia del cristià

Hi ha tantes afinitats, tantes coses que ens uneixen que no acabariem mai d'enumerar-les. Les podem trobar en la Sagrada Escriptura, en la qual tots creiem.

El cristià "nascut de nou" ha de créixer car si ha conegut Jesús, té set de conèixer-lo encara més. L'Esperit Sant és el que guia el cristià en el seu camí de santificació per arribar a la maduresa. Hi ha diverses maneres de créixer espiritualment, però en totes les esglésies els cristians han de passar per l'oració i la Paraula de

Déu.

El cristià que assoleix la maduresa espiritual té experiències més o menys duradores de la glòria de Déu. Així apareixen les experiències de la "vida contemplativa", les "crides de Déu", les "mocions de l'Esperit"... També aquestes experiències són comunes a tots els cristians i, gràcies a Déu ja s'ha arribat al punt que tots podem llegir els diversos llibres que les esglésies han produït.

El cristià madur té poder per testificar, evangelitzar (Fets 1,8) perquè és un "deixeble" de Jesús que està tan enamorat del seu Mestre que no resisteix l'alegria de proclamar-lo a temps i a destemps. A totes les esglésies hi ha cristians així.

Si a totes les esglésies hi ha cristians que han conegut Jesús i estan en camí de santedat, ¿té alguna importància que els mitjans o instruments de què s'han valgut per arribar a aquest coneixement, a aquesta santedat, siguin una mica diferents? "Els camins de Déu són infinits" ens diu la Bíblia.

Crec que en vista de tot l'anterior, podem plantejar-nos el següent:

- 1) Hem d'evangelitzar la nostra pròpia església perquè el màxim nombre de persones conegui realment el Senyor.
- 2) Hem de respectar els diferents cultes i ritus dels diferents cristians.
- 3) Fins i tot crec que hau-

riem de respectar les diferents interpretacions de la Bíblia. Si pensem que un germà està equivocat, no volgüem "convertir-lo", preguem per Ell i deixem que sigui l'Esperit Sant el qui ho faci ja que nosaltres fallàriem

4) Hem de romandre en l'església on Déu ens ha cridat puix que a cada u el porta Déu per un camí distint i qui no segueix la voluntat de Déu no pot ser feliç ni assolir la maduresa.

És possible que sigui el pla de Déu que hi hagi un pluralisme, una enriquidora diversitat entre els cristians. La unitat dels cristians ja existeix, l'únic que manca és que els cristians d'una església vegin que en la que no és la seva també hi ha cristians madurs, germans a qui hem d'estimar. Preguem per aquest respecte, aquesta bona entesa perquè tothom vegi que Jesús és Senyor de totes les esglésies i en totes elles fa la seva obra. Així sigui.

JULIA POUS

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA "Los Cerezos"

A 14 km. de Barcelona en plena natura. Només per a 10 persones, ambient familiar, atenció mèdica permanent, rehabilitació, ideal per a curta i llarga permanència. 3.000 m2 de jardí. Habitacions i instal·lacions màxim confort. Sant Climent de Llobregat Tel. 658 63 65

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

La llegenda de Bernat Tallaferro va néixer a Sant Martí Vell

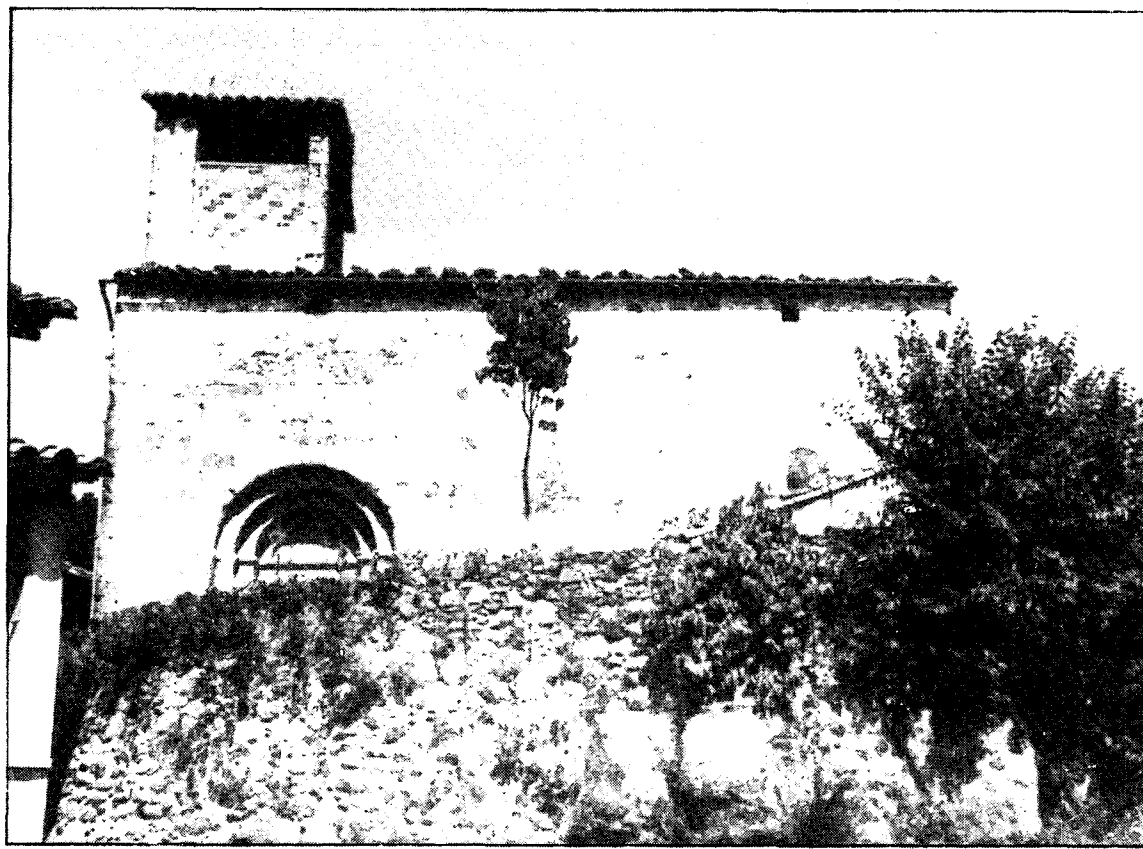
A Santa Pau, església de Sant Martí Vell. Modificada. D'una nau. Àbsis. Campanar de torre descansant sobre la façana oest (V. Burón).

L'església vella com l'han anomenada des de sempre els habitants d'aquestes contrades, se situa en el centre d'una petita vall. No és estrany que l'anomenin "Vella", perquè la seva història i les primeres referències vénen de molt lluny. En l'estat actual però, amb tantes reformes, no s'endevina l'antigor.

La consagració del temple es va produir el 989 i fou presidida pel bisbe de Girona, acompanyat pels prohoms de la terra.

Els autors que han explicat els fets en llibres i publicacions són, entre d'altres, en Ramon Bolos, en Rafael Torrent i en Josep Grabolosa. Entre tots han escrit la història. L'expliquem tot seguit.

Els habitants d'Empúries patiren com totes les terres del Principat, l'agressió sarraïna del segle VIII. Els qui pogueren escapar, endinsant-se terra enllà, van cercar un lloc més tranquil i lluny de les guerres. Aquest lloc el van trobar a la Gàl·lia, protegida pel Pirineu. Instal·lats i força ben acollits pels nadius, van iniciar una nova vida. Es van entendre, molt bé amb els Gascons. Però la terra tira molt, i quan els arribà la notícia que la ciutat d'Empúries havia estat alliberada, decidiren tornar. En el viatge de retorn, anaven acompanyats de molts dels seus

L'església és a Santa Pau, a la comarca de la Garrotxa. (Foto: Arxiu Gavín).

amics trobats a l'exili. Un nou fet dramàtic s'esdevingué però, als pocs anys per aquelles terres costaneres. Els pirates normands en atacs sorpresius, queien sobre les poblacions, destruïnt, matant i emportant-se tot el que trobaven de valor. Així poblacions com Arles de Tec, Elena i també Empúries, van ser quasi destruïdes.

Aquest nou atac féu decidir els emporitans sobre la necessitat de buscar definitivament una terra més segura i protegida. Deixant la seva estimada població i totes les seves terres de bon conreu, anaren terra

endins seguint el curs del riu Fluvià. Passaren per Besalú i caminant sense desmai, arribaren a la vall de Santa Pau. Una vall que els deuria semblar escaient, fèrtil i tranquil·la, i decidiren de fer la seva estada en aquest lloc, resguardats per la muntanya de Sant Julià del Mont.

Les relacions amb els habitants d'aquella terra, anomenats "Gotios", sembla que van ser cordials. Pogueren viure sense cap dificultat, i prosperar en terra tan bona. També hi van morir. Els seus cementiris, com era costum entre els

pobles emigrants, els van situar al peu del camí. Un camí que d'alguna manera, els unia amb el lloc d'origen, amb la seva estimada Empúries.

Tres històries fantàstiques de Bernat Tallaferro

Aquest noble personatge, comte de Besalú, ha estat dins la nostra història, embolcallat de moltes llegendes. Les seves històries entre fantàstiques i reals, han fet volar la imaginació d'escriptors de totes les èpoques. De totes, la que més

ha interessat és la de l'origen del seu cognom, en "Tallaferro". Fou precisament aquest lloc, Sant Martí Vell, on la tradició situa l'acció, que va donar-li el nom esmentat.

Expliquen que en aquest lloc, els sarraïns i els cristians, van tenir una forta topada. La batussa d'ambdós bàndols era extraordinàriament violenta i les baixes eren molt nombroses. Sembla que els infidels, anaven guanyant a poc a poc la contessa. Tant és així, que el propi Bernat de Besalú, va perdre l'escut i l'espasa. La retirada es feia necessària sense remei. Sense pensar-ho es va donar l'ordre a les forces cristianes de refugiar-se als voltants o dins l'església de Sant Martí Vell. Temerosos i espantats, els soldats imploraren la protecció de la Mare de Déu i l'ajut del patró de la paròquia. Als pocs moments, una espasa miraculosa, es va posar a les mans del comte. Davant d'aquest prodigi, els homes de Bernat, encoratjats pel fort repicar de les campanes, sortiren del temple, embestint l'enemic. El comte amb la seva espasa miraculosa, trencava d'un cop les armes dels sarraïns i esbotzava les seves armadures. La victòria fou total, quedant aquell pla, encatit d'infidels morts.

Des d'aquell moment, el sobrenom de "Tallaferro", sempre anà unit al de Bernat, el comte de Besalú, i la vall on es va desenvolupar la batalla, rebé el nom de Vall de Santa Pau.

JOSEP Me BROTO I TWOSE

La gran descoberta de la pregària

Donant una mirada enrera, ja des de Reus, veig que hi ha hagut tot un procés llarg, fosc en molts moments, tot un camí recorregut, un itinerari fet per la mà de Déu, que m'ha portat finalment fins aquí, fins a la descoberta del lloc on Ell em vol i desitja veure'm.

Jo sempre havia pensat que veuria de manera clara i evident, i en pocs dies, el que Déu desitjava de mi i, naturalment, no ha estat així. Veient ara el trajecte recorregut puc dir que Déu s'encarrega de traçar un camí personal pel qual m'ha fet avançar amb passos lents però segurs; a poc a poc, es va manifestant i va parlant a través de diferents situacions.

Era l'abril del 83 quan vaig tenir el meu primer contacte amb el Centre d'Espiritualitat Verge de la Pau, precisament a través de la Núria. Això, en aquells moments, va representar molt per a mi, va ser la resposta a molts interrogants i un omplir molts buits que hi havia en el meu interior, va representar la gran descoberta de la pregària, d'un camí de compromís, de relació íntima i profunda amb Déu.

Llavors vaig comprendre que només podia ser estant-me hores amb Ell, aprenent a escoltar, a obrir-me, a esperar, que podria arribar a veure el que Déu volia de mi. Sense tots

els passos recorreguts en aquest sentit amb l'ajuda i el testimoni de tots els membres del Centre mai no hagués trobat el que ara tinc. Per mitjà de tots ells m'he sentit molt acompanyat en aquest caminar, avançant amb l'empenta i el coratge que dona saber que s'està fent ruta amb un grup que busca Déu seriósament. Amb tots ells he pogut anar aprofundint en aquest camí meravellós de relació entre Déu i l'home, entendre com l'Única Vocació és el Baptisme i que a partir d'això em cal veure on haig de viure'l plenament, descobrir que sóc filla de Déu, que m'estima infinitament, que haig d'estar-li oberta i disponible per fer realment la Seva Voluntat.

De mica en mica, em vaig anar adonant del fet que en aquesta recerca hi havia de manera molt clara la Seva Presència, amb quina grandesa ho anava portant tot, com m'anava conduint cap a on Ell volia, tot ajudant-me a respondre-li amb confiança i sense por.

Ara, aquest procés continua, és reprendre una aventura amb la certesa que Ell no em fallarà mai malgrat les meves mancances i les meves limitacions, és un camí que estem fent entre dos —Ell i jo— i on el més important és que sigui capaç de posar-me amb docilitat i sense resistències a les seves mans per tal que Ell acabi l'obra que en mi ha començat.

TERESA PUJAL

A TERRA SANTA

Amb els franciscans Custodis dels Sants Llocs.
Del 6 al 13 de març
8 dies de reflexió i preparació per Setmana Santa i Pasqua.

Inscripció i informes
Comissaria de Terra Santa. P. Manuel Prades
Santaló, 80. Tel. 209 23 38
08021 - Barcelona

ULTRAMAR EXPRES
Ramblas 109 - Calvet 36-38
08002 Barcelona.

LLIBRES

"Dios es sencillo" (1)

Aquest és el títol d'una obreta que no passa de 110 pàgines i que ha merescut la tercera edició en poc temps. D'antuvi això ja és una certa garantia del seu interès i del seu possible profit en les ànimes tractant-se de temes espirituals. El seu autor, el pare Esteve Sala, ha obtingut una carta-felicitació del pare General de l'orde franciscà, al qual Esteve Sala pertany.

Els curts capítols de "Dios es sencillo" estan bastits en forma d'un rera fons de diàleg original, i diem original perquè només parla l'autor, si bé hi ha una actitud receptiva del lector suggerint silenciosament els seus problemes, dubtes, escrúpols i angories interiors. Per tant, encara que virtualment, és un diàleg entre dues persones: l'autor i el lector. Un text així, incisiu, pot semblar ultra personal en una lectura continuada, però resta salvat pels símbols, comparances, anècdotes i gènere literari, poètic, que alena tot el discurs de l'obra.

Què direm del seu contingut? Les idees centrals, que es desenvolupen des de distintes perspectives, són les de l'ascètica i mística clàssica tradicional: amor a Déu i als homes, pregària, solitud, pau interior, fracàs aparent, humilitat, aridesa, perdó, benvolença, la creu, les malalties i el somriure, pobresa d'esperit, saber escoltar, etc. Una temàtica tan àmplia en un llibre reduït presentaria dificultats si no fos en una obreta divulgativa i popular que no pretén fer teologia sistemàtica sinó moure el cor i orientar les ànimes senzilles.

Felicitem el pare Esteve Sala que en la seva joventut ha tingut el coratge d'endin-

sar-se en el misteri de Déu —"senzill" però insondable— intentant fer-lo assequible i abastable als humils. Esperem que el temps i els anys amarín el pare Esteve d'aquella maduresa, experiència i discerniment dels grans mestres de la vida espiritual.

FRANCESC GAMISSANS

(1) DIOS ES SENCILLO. Esteban Sala Martorell, o.f.m. Dilagro-Ediciones. Lleida. 1987.

Les noves cartes d'un bisbe catequista (1)

A l'Escola d'estiu de catequistes, que el Secretariat Interdiocesà de Catequesi organitza des de fa set anys, cap any no hi manca la presència episcopal i la paraula senzilla i lluminosa del bisbe Antoni Deig de Menorca. Aquest any el discurs d'inauguració l'ha fet ell per raó del càrrec que ha rebut recentment de la Conferència Episcopal Tarraconense. Efectivament, des del mes de maig passat monsenyor Deig presideix l'esmentat Secretariat, que presta un servei catequètic a onze diòcesis de parla catalana: les vuit de Catalunya i les tres de les Illes Balears.

La tardor passada el bisbe de Menorca, aprofitant el curs de catequesi que es fa cada any a Ciutadella, ha repartit a tots els catequistes del seu bisbat un petit llibre de cinquanta pàgines que recull, pulcrament editades, les cartes setmanals que escriu durant el curs als seus catequistes. És ja la tercera vegada que ho fa. La primera sèrie de cartes i la segona tractaren respectivament: diversos temes pràctics de la catequesi, i els Documents del Concili Vaticà II. La sèrie que avui presentem als lectors de CATALUNYA CRISTIANA i a tots els catequistes catalans, tal com ho vàrem fer amb els dos llibres anteriors, se centra en el tema actual de l'Evangelització. Temes com "Què és evangelitzar", "Fer catequesi és evangelitzar", "Com s'evangelitza", "L'esperit de l'evangelització", es troben tractats de manera clara i entenedora en aquestes cartes, on es fan sovint referències als dos docu-

ments fruit de dos Sinodes de Bisbes: "Evangelizaci6n" i "Catequesi tradendae".

Tres esdeveniments extraordinaris han tingut lloc a la diòcesi menorquina aquest any passat: el Setè centenari de la restauració del cristianisme a Menorca, el Congrés d'Evangelització i la visita "Ad limina" del Prelat al Sant Pare. En la carta que la Santa Seu ha enviat al Bisbe en contestació de l'informe quinquenal que el bisbe Deig va presentar sobre l'estat de la seva diòcesi, s'hi llegeix: "Es un motiu de goig especial la labor de catequesi desenvolupada a les parròquies... i, d'una manera especial, la preocupació de formar catequistes competents, a la qual tan sensible es mostra sa Excel·lència, com ho posa de manifest la carta que setmanalment els dirigeix". Qualsevol que llegeixi aquest llibre, estarà d'acord a manifestar el mateix goig que la Santa Seu.

DR. IGNASI SEGARRA, pure.

Antoni Deig i Clotet, bisbe de Menorca, Cartes als meus catequistes (III), Ciutadella (Menorca), 1987.

El Tarot des d'una perspectiva cristiana (1)

En aquestes meditacions, un pensador cristià i piadós d'innegable probitat ens dona a conèixer els símbols de l'hermetisme cristià en els seus diferents plans —mística, gnosis i màgia— recorrent a les ciències cabalístiques i a certs aspectes de l'alquímia i de l'astrologia. Els esmentats símbols apareixen en els anomenats misteris majors de l'antic joc de cartes conegut pel nom de taroco o més comunament avui, tarot. L'autor tracta de situar-los en el pla de la saviesa més profunda, per l'universal del misteri catòlic. En primer lloc, recordem, que semblant temptativa no és única en la història del pensament catòlic, teològic i filosòfic per estrany que els resulti a molts lectors creients actuals. L'antiga saviesa bíblica y cristiana lluità des del principi contra tots els fatalismes en nom de la sobirania i llibertat de Déu, davant totes les potències còsmiques, sense negar per això l'existència de causes segones d'ordre terrenal utilitzades per la Providència per dirigir el curs de les coses.

Dins justament d'aquesta tradició ininterrompuda que s'esforça amb veritable escrupulositat per assolir el cor de la saviesa cristiana cal col·locar el nostre autor. Cert que en ocasions s'aparta una mica d'aquesta via central donant un pas més cap a l'esquerra (per exemple quan diu que la doctrina de la reencarnació és almenys digna d'examen des de la perspectiva cristiana) o cap a la dreta (en apropar massa al dogma, de manera una mica fonamentalista, simples opinions o pràctiques religioses, o quan de sobte es posa a parlar dels consells evangèlics, la recitació del rosari i coses sem-

blants). Malgrat tot, l'abundància gairebé aclaparadora d'autèntiques i fecundes llums que projecta sobre nosaltres, justifica que un públic més nombros de lectors no es vegi privat d'aquesta riquesa espiritual. De fet, sense gairebé propaganda, aquestes cartes d'ultratomba han començat a arribar als seus destinataris, aquests amics desconeguts als quals van adreçades.

Amb la publicació d'aquesta obra, l'Editorial Herder espera fer un servei positiu a la reflexió teològica dels lectors de parla castellana, que hi trobaran un cert contrapès als estudis teològics excessivament abstractes o positivistes, per una part, i sobretot als malabarismes superficials de la literatura esotèrica (màgia, gnosi, astrologia, horòscops) actualment molt de moda, per l'altra part. El cristià adult, com ja recomanava sant Pau als seus deixebles, "ha d'examinar-ho tot i quedar-se amb allò que és bo" (1 Tes 5,21).

R.C.C.

ANÓNIM. Los arcanos mayores del tarot. Introducción de Hans Urs von Balthasar, versió castellana de J. López de Castro, 1987 - Editorial Herder - Barcelona.

Un devocionari popular (1)

El Devocionari del rector d'Aiguafreda (bisbat de Vic), Mn. Josep Puig i Colléll, ha tingut ja quatre edicions en pocs anys. S'ha fet tan popular perquè és certament un devocionari pràctic, pulcre, ben presentat, a dues tintes i amb una portada a tot color. Les il·lustracions són fotografies dels retaules gòtics més coneguts de Catalunya.

El Sr. Bisbe de Vic, Dr. Josep M.ª Guix, en presentar aquesta nova edició, en destaca no solament l'útil recull d'oracions populars per a fomentar la pietat personal i familiar, sinó també el fet que sigui un ajut per a la participació a les celebracions públiques de la litúrgia.

Més d'un sacerdot se servirà de la secció titulada "Petit

Ritual Familiar" ja que, a part de portar alguns textos dels fidels als sacraments del baptis-

me i Matrimoni, duu tot el ritus de la Comunió als malalts, la Unció i el Viàtic, a més d'un Respons per als difunts. En aquest aspecte és ideal per a portar-lo dins la maleteta per a l'atenció dels malalts.

A aquest devocionari de Mn. Puig s'hi troben també les oracions comunitàries més freqüents: les respostes de la Missa, el Via Crucis, el Rosari, els Set diumenges de St. Josep, etc. Un llibre de 10 per 14 cms. que val la pena de tenir i regalar.

I.S.

(1) Josep Puig i Colléll, Devocionari, Rectoria d'Aiguafreda, 08591 Aiguafreda. Telèfon: (93) 844 01 04, 170 pàgs., 583 ptes.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t. Tels. 239 12 92 - 322 31 82. Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat

Tel. 201 96 30

MÚSICA

ÒPERA

Estrena al Liceu sobre "El llibre Vermell" de Montserrat

El gran teatre del Liceu de Barcelona, tindrà lloc, la darrera setmana de setembre de 1988, l'estrena de l'òpera "El llibre vermell", amb música de Xavier Benguerel. La direcció musical anirà a càrrec de Ros Marbà; la direcció artística i escènica seran de J.M. Espasa i hi intervindran l'Escolania de Montserrat, el Cor del Liceu, l'Esbart Dansaire de Rubí i el Ballet Contemporani, dirigit per G. Coll. L'obra durarà uns cent cinc minuts.

L'obra portarà un subtítol de "Glossa operística del «Llibre vermell» de Montserrat". El text és fet de lloances marianes. "El llibre vermell" es descobrí al principi del segle XIX, i els musicòlegs no s'han posat d'acord sobre molts punts. Tot i així, és un document importantíssim dintre de la música medieval no sols catalana, sinó universal. És diferent de tot el que s'ha trobat sobre música del segle XIV, data del document.

El còdex de "El llibre vermell" (per unes tapes d'aquest color posades el segle passat) es conserva a Montserrat i es va salvar de la crema del monestir per les tropes napoleòniques. Conté una enorme quantitat de documentació de l'època, musical o no. Hi ha folis de música, cants i danses dels pelegrins a Montserrat al segle XIV.

Concessió de subvencions a orquestres simfòniques i de cambra

La Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha convocat un concurs públic per a la concessió de subvencions a orquestres simfòniques i de cambra a Catalunya per l'any 1988. L'objecte de les subvencions es que aquestes formacions musicals puguin dur a terme les seves activitats, abaratir-ne el cost per concert i possibilitar la participació d'instrumentistes joves. La convocatòria està oberta a totes les orquestres simfòniques o de cambra domiciliades a Catalunya tant si són professionals com d'aficionats.

El termini de presentació de sol·licituds és el dia 9 de febrer proper i es pot aconseguir informació i detalls a la Conselleria, Rambla de Santa Mònica, 8 de Barcelona o a qualsevol dels Serveis Territorials del Departament de Cultura. En la hipòtesi que l'orquestra sigui municipal es tindran en compte els criteris següents:

- La població.
- El territori.
- La riquesa de l'ajuntament (pessetes/habitant).
- El percentatge dels pressupostos destinats a cultura.
- La valoració del projecte:
  - Suport social.
  - Projecció del projecte al país.
  - Relació del projecte en un projecte global de ciutat.
  - Projecte concertat o mancomunat.
- Que ajudin a la creativitat i a la innovació.

Es fa l'inventari dels manuscrits de l'església del Pi

En la recent adjudicació d'ajuts i projectes d'investigadors joves, la CIRIT Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, s'han concedit 100.000 pessetes a Josep M. Vilar i Torrens per fer l'inventari dels manuscrits musicals d'una parroquia barcelonina: l'església del Pi o de Santa Maria dels Reis, una de les més antigues de la capital catalana i que és parròquia d'ençà del segle XIII.

Subvencions per a l'adquisició de pianos de cua

Fins al 13 de febrer es poden presentar sol·licituds en el concurs públic per a la concessió de subvencions a Corporacions locals i altres ens públics a fi de d'adquirir pianos de cua per a la celebració de concerts.

Les sol·licituds s'hauran de formalitzar mitjançant instància al Director General de Música, Dansa i Teatre de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Rambla de Santa Mònica, 8 de Barcelona, o a qualsevol dels Serveis Territorials de l'esmentada conselleria.

La subvenció serà, com a màxim, d'un terç del valor de l'adquisició.

Rialles

Programació pel cap de setmana

DIVENDRES

5

• CALAF
Al Casal, 18 hores
Palassos: **TEATRE MÒBIL**
Espectacle: **SING-SING, LA BALADA DELS GERMANS NICOLAU.**

DISSABTE

6

• FIGUERES
Al Teatre Jardí, 18 hores
El Centre de Teatre per a Nens «**LA PICCIONAIA**» de Vicença (Itàlia) representarà l'espectacle, basat en la vida de Salvador Dalí, **AUTORRITRATO MOLLE CON DANCETTA FRITA.**
• GIRONA
Al Teatre Municipal, 12 hores
Teatre: **TEATRE GENT**
Obra: **EL TITELLA PRÒDIC,** de Santiago Rusiñol

Comèdia en un acte i «quatre quadros» de Santiago Rusiñol, amb il·lustracions musicals de l'època. Una peça, de les poques, que l'autor va escriure per a infants.

Actors: Òscar Mas, Enric Casamitjana, Roser Contreras, Jaume Castells, Josep Melendres, Nadala Batiste i Rosa Mª Espinet.
Direcció: Pere Daussà.

• MANRESA
A la Sala Ciutat, 17'30 h.
Cinema: **EL LLEÓ, LA BRUIXA I L'ARMARI.**

DIUMENGE

7

• BADALONA
Al Centre Parroquial Sant Josep, 18 hores
Cinema: **LA VENTAFocs**

• BERGA
Al Patronat Parroquial, 17 h.
Música: **TOC DE RETRUC**
Espectacle: **RODA, RODA, MOLINET.**

• CERVERA
Al Casal, 12 hores
Teatre: **RODAMÓN** (Grup Infantil)

Obra: **ON ÉS LA SABATA DE LA VENTAFocs?**

• L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Al Centre de la Torrassa, 12 hores

Pallassos: **PEP I BOCOI**
Espectacle: **SÒL DE FUSTA.**

• MOLLERUSSA
A l'Amistat, 16'30 hores
Pallassos: **TEATRE MÒBIL**
Espectacle: **MUTIS I A LA GÀBIA!.**

• SANT CUGAT DEL VALLÈS

A l'Esbart Sant Cugat, 12 hores
Cinema: **EL LLOP SOLITARI**

Pel·lícula iugoslava dirigida per Obrad Gluscevic. L'amistat entre un nen i un gos que ha estat ensinistrat per a matar per tal de ser útil en temps de guerra, farà que l'animal s'integri en la comunitat d'un poble i torni a ser l'amic dels homes. El film ens mostra els costums de la gent d'un poblet de l'alta muntanya iugoslava.

• SOLSONA
Al Cinema Espanya, 17'30 h.
Cinema: **EL LLEÓ, LA BRUIXA I L'ARMARI**

• TÀRREGA
A La Sala d'Actes de l'Institut, 17 hores
Titelles: **L'ESTENEDOR**
Espectacle: **QUÈ S'HA FET D'AQUELLES FLORS?**

A cada llar cristiana Catalunya Cristiana A cada llar cristiana

La formació i la informació religioses, serioses i autèntiques, són imprescindibles per viure el cristianisme dins de la societat moderna.

Aquesta és la missió de la **Prensa Catòlica**. Aquesta és la missió de **Catalunya Cristiana**

¡COL·LABOREU VÓS TAMBÉ EN LA GRAN TASCA D'APOSTOLAT DE LA PREMSA!

Ben segur que coneixeu persones que els seria interessant i beneficiosa la lectura del setmanari. Ompliu les butlletes amb els seus noms i adreces i envieu-nos-les. Nosaltres els donarem a conèixer **Catalunya Cristiana** i vós haureu fet un veritable servei d'apostolat.

Nom.....	Nom.....	Nom.....	Nom.....	Nom.....
adreça.....	adreça.....	adreça.....	adreça.....	adreça.....
.....tel.....	.....tel.....	.....tel.....	.....tel.....	.....tel.....
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....
català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐	català ☐ castellà ☐

Encara podeu fer més:

A aquell amic vostre que té interès per **Catalunya Cristiana**, doneu-li a omplir la següent butlleta de subscripció.
Envieu-nos-la.

Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom.....nº.....Població.....D.P.....

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc.....Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa.....Agència.....
Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte/llibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció al setmanari **CATALUNYA CRISTIANA**.

Signatura

Lloc.....Data.....

EL RACÓ DEL LLENGUATGE

L'Avui i les perles ortogràfiques (I)

Amb dos dies de diferència he rebut dues cartes de lectors de Catalunya Cristiana blasmant-me per haver trobat perles ortogràfiques precisament al diari Avui, quan a Catalunya Cristiana diuen que n'hi ha moltes més, fins i tot als entreteniments de l'Eixerit.

En primer lloc, declaro que la sola insinuació que jo em pugui complaure a retreure defectes del diari Avui em treu de polleguera i m'indigna d'allò més. M'he entretingut a repassar totes les perles publicades fins ara i puc demostrar que n'hi ha tantes trobades a l'Avui com a Catalunya Cristiana, i en conjunt, un tant per cent molt esquitit dintre la totalitat.

Voldria que els meus comunicants es traguessin del cap la idea d'una possible malvolença envers el nostre diari. Ben a revés. L'estimo i el defenso contra els atacs de llegidors d'altres diaris que el troben insuficient o partidista. En sóc compteparticip i subscriptor, i a més col·leccionista. El guardo enquadrernat per mesos. Consideraria una desfeta nacional irrecuperable la seva desaparició. M'hi vaig subscriure l'onze de setembre del 1975 perquè vaig pensar que calia fer quelcom per Catalunya en la diada, encara clandestina.

Jo que havia estat un llegidor contumaç, no llegia mai el diari, fins que va sortir l'Avui. Ara, que no tinc temps de llegir tant com voldria, ni de bon tros, en trobo per al diari Avui i me l'empasso amb tota la passió d'un vici adquirit i irrenunciable.

A les classes de català que dono, en lloc de proposar un llibre de lectura als alumnes, fem lectura i comentaris del diari Avui, amb la qual cosa obligo els alumnes a comprar-lo, llegir-lo i qui sap si els inocularé el vici per sempre.

A la meua botiga de llibres, revistes i diaris és exhibit sempre l'Avui en lloc preferent, desplegat perquè cridi l'atenció, cosa que no faig amb cap altre diari. I ho faig perquè, en moments crítics per al diari, l'Espinàs ho va recomanar a tots els venedors des del seu escrit diari "A la vora de..."

Ja veieu, doncs, senyora Maria B. P. de Manlleu, i senyor lector de la comarca d'Osona, que no solament no tinc res contra l'Avui, sinó que l'ajudo i el promocio tant com puc, convençut que treballa per al país i la seva recuperació nacional.

Perles ortogràfiques

"...en Tomà i en Patrick es veuen immersos en un fosc assumpte de contraban, en el qual hi desempenyan un decisiu paper, ajudant a la resolució d'un cas extrany...". De la ressenya d'un llibre juvenil rebuda per correu d'una llibreria. Immersos ha de ser immergits, contraban no ha de dur accent, hi hi és sobrer, **desempenyan** és un barbarisme que cal substituir per **exerciran**, i **extrany** s'ha d'escriure amb **s**, **estrany**. Si que n'aprendran els joves que llegeixin aquest llibre!

ALBERT PERA

COSTUMS I TRADICIONS

Font de la Salut

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Segons l'historiador Antoni Pladevall, l'advocació mariana de la Salut, sol trobar-se lligada a una font o pou d'aigua considerada miraculosa. S'estengué per tota la cristiandat i als Països Catalans, especialment del segle XV al XVII.

"Existeixen —diu a la GEC— més d'una vintena de santuaris i capelles dedicades a la Salut o a la Font de la Salut als Països Catalans, com la Font de la Salut de Traiguera (Baix Maestrat), la Salut de Sabadell (Vallès Occidental), la Salut de Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa), la Salut de Vallfogona de Ripollès, la Salut del Papiol, la de Collbató, la de Castelldefels i la de Sant Feliu de Llobregat (totes al Baix Llobregat), la de Barcelona que dona nom a un barri, la de Sant Cristòfol les Fonts (Garrotxa), la de Terrades (Alt Empordà), la de Sant Iscle de Vallalta (Maresme), la de Viladordis (Bages), la de Tona (Osona), la d'Algemés (Ribera Alta) i altres".

A causa de tan estesa devoció, hem trobat dificultós parlar d'alguna en concret, lligada amb la tradició o la llegenda. Així, doncs, posats a escollir triarem la de Traiguera, la troballa de la qual se situa l'any 1434. Un pastor, anomenat N. Sorti, tenia cura d'un ramat de cabres en el terme de Cervera i Càlig, del baix Maestrat, ajudat d'un germà, de nom Jaume, sord i mut.

El lloc s'anomenava Serra de Menor i era àrid en bona part. Jaume tenia set però sabia que no hi havia cap font en aquell indret. Tanmateix, interiorment, i a la seva manera pre-

gava a la Verge perquè l'ajudés. Vet-ací que inesperadament vegé com una cabra sortia d'uns matolls amb la barba i els morros mullats. S'hi atancà i trobà un estany d'aigua viva i cristal·lina. S'agenollà per beure i pogué descobrir en el fons, una imatge de la Mare de Déu. La prengué amb gran reverència i de seguida se li destaparen les oïdes, se li destrabà la llengua i de totes les coses endevinava el nom.

Meravellat cridà el seu germà i ambdós, corpesos pel miracle portaren la imatge a Traiguera on amb gran devoció tota la clerecia i els fidels la col·locaren a l'altar major del temple parroquial fent-hi una gran festa. A la nit tancaren l'església i anà tothom a jòc:

Amb gran sorpresa, l'endemà trobaren que la imatge havia desaparegut. Tothom estava trist, però resolgueren anar al lloc on havia estat trobada i, efectivament, hi tornava a ser. Aleshores cantaren: "Grans misteris declarau, Mare de Déu exaltada. Digau-nos perquè us n'anau, o Font de Salut Sagrada".

Així conegueren que volia ser venerada allí i li edificaren una ermita. La devoció, però, no es centrà a Traiguera i s'estengué fins a la ciutat de València on també li erigiren altar i església.

Al costat de la imatge de Traiguera, hi figurà un gresol petit, de bronze, que havien trobat junt amb ella. I, segons alguns testimonis d'aquells temps, encès i tot, a dins de l'aigua.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

ma", "L'Aigüeta" i "Brots de l'Aigüeta", en grans, juvenils i infantils, respectivament. Per la seva part, les colles "Nova llum", gran; "Brots de Roure", juvenil i "Petits Amunt i Crits", infantil, han estat les primeres del Campionat Bàsic Centre. I en el Campionat Bàsic Sud, les millors puntuacions han estat les de les colles "Dansaires vilanovins", "Llebeig" i "Petits Catalunya dansa", respectivament.

En la classificació del Campionat de Colla Completa apareix en primer lloc la colla "Xaloc", seguida de la colla "Roure", en grans; en juvenils, es classifiquen com a colles completes "Brots de Roure" i "Brots de Catalunya Dansa" i en infantils comparteixen el primer lloc les colles "Petits Amunt i Crits" i "Branca de l'Aigüeta".

Finalment, cal ressenyar que els campions individuals del Campionat de Catalunya de Revesses són Víctor Sallés, en grans; i Jordi i Cristina Julià, en juvenils i infantils, respectivament.

APLECS DE LA CATALUNYA NORD.— Un total de 14 aplecs, diferents festes sardanistes i actes musicals integren el calendari elab-

borat per la Federació Sardanista del Rosselló i que publica "Anella" (la Circular trimestral informativa del sardanisme vallesà) en el seu número 65. Els aplecs s'iniciaran el dia 7 de febrer a Cabestany i finalitzaran el 23 d'octubre a Illa de Tet; entre aquestes dues manifestacions hi ha previstes l'aplec d'Elna, el 10 de febrer; el de Canoes, el 28 de febrer; el de Sant Esteve, el 20 de març; la diada sardanista de Sant Cebrià, el 17 d'abril; l'aplec de Banyuls de la Marenda, el 1r de maig; l'aplec de Tuir, el 8 de maig; la festa del desè aniversari de les "Alberes Sardanistes", el 12 de maig, a Montesquiú d'Albera; l'aplec de Tesà, el 29 de maig; el de Toluges, el 12 de juny; la festa de la sardana de Prats de Molló, el dia 7 d'agost, amb sardanes, contrapàs i concert de música per a cobla; l'aplec de Sant Llorenç de Cerdans, el 14 d'agost; l'aplec d'Argelers de Mar, el 28 d'agost; el Concurs de l'Amistat, a Col·liure, el 4 de setembre; i un gran concert de música per a cobla a Perpinyà, amb la Principal de la Bisbal, el dia 18 de novembre. A aquest conjunt d'activitats sardanistes de la Catalunya Nord, cal afegir-hi també la celebració del trenta-setè Aplec de Tolosa de Llenguadoc, que se celebrarà el 19 de juny.

CUINA

Charlotta de taronges platí

5 taronges petites   6 fulles cola de peix
3 cullerades de sucre   250 gr. melindros
3 copetes de conyac   400 gr. nata

Peleu molt bé tres taronges i tal·leu-les a rodanxes molt fines, les altres dues expremeu-les i coleu el suc. Poseu al foc en un cassó el suc de les dues taronges (1/4 de litre escàs) i les fulles de cola de peix, remullades prèviament. Remeneu-ho bé i després deixeu-ho refredar una mica.

Poseu una capa de gelatina en el fons d'un motlle rodó, posat sobre gel, quan la gelatina estigui presa, col·loqueu a sobre les rodanxes de taronja, en el centre de les rodanxes poseu mitja guinda confitada, a sobre una mica més de gelatina, poseu també rodanxes a les parets del motlle i deixeu-lo refredar.

Poseu 100 gr. de sucre en pols a la nata i barregeu-la amb la gelatina líquida temperada. Barregeu-ho bé.

Poseu una capa de nata sobre les taronges que hi ha en el fons del motlle, cobriu-la després amb melindros, mullats amb una mica de conyac, sucre i aigua, alterneu nata i melindros, fins que aquests s'acabin. Poseu-ho a la nevera.

Per treure-ho del motlle, introduiu-lo un moment en aigua calenta i tombeu-lo sobre la plata de servir. Poseu-lo al treu cop a la nevera.

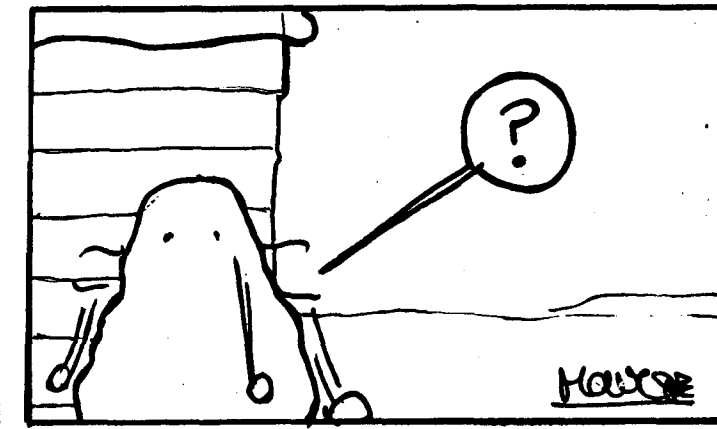
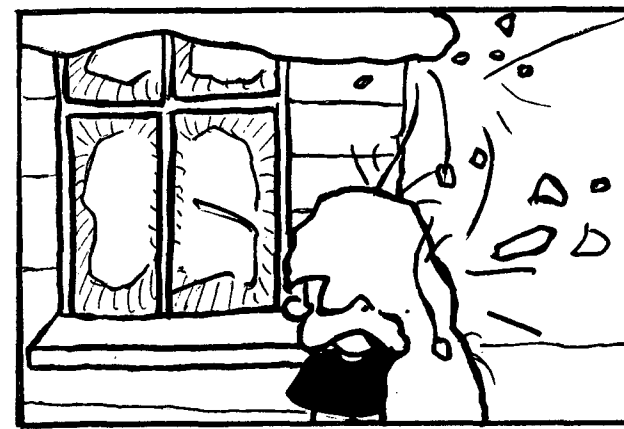
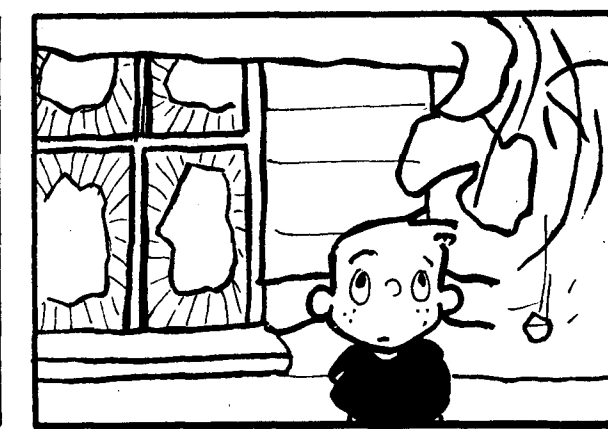
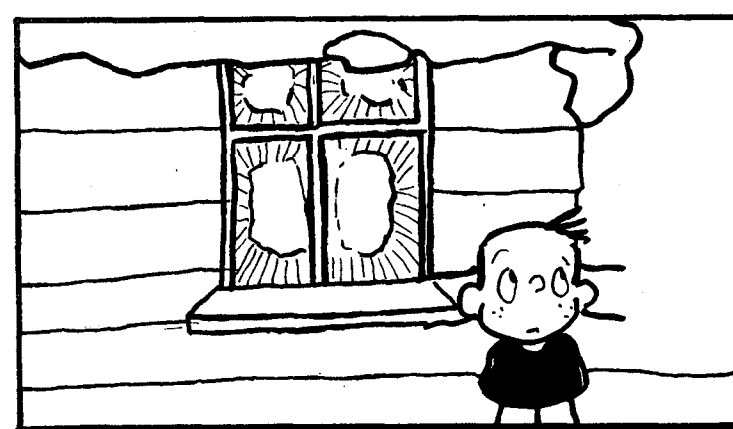
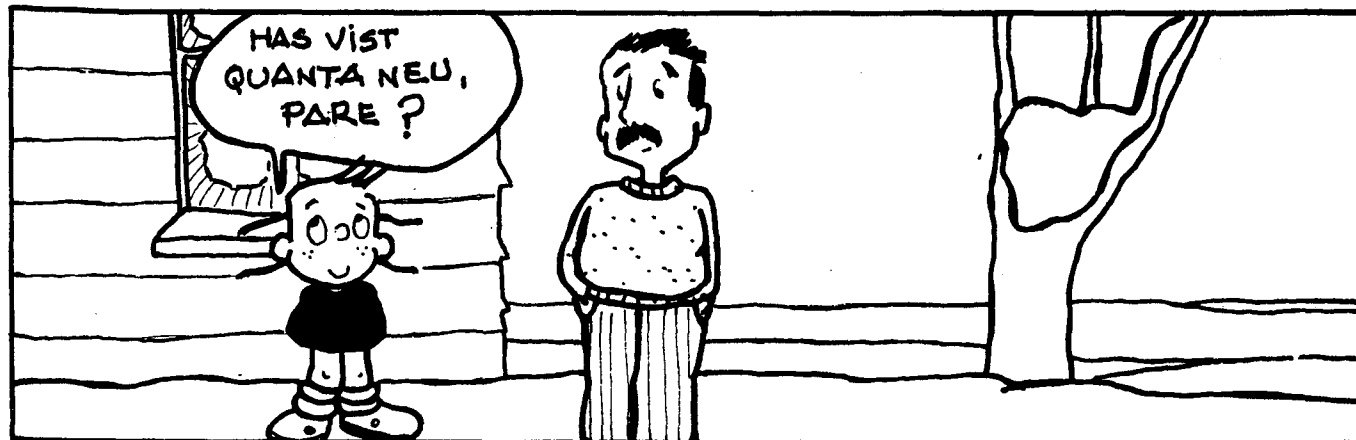
MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

ESTEVE SERRA PICOLA

Assessor d'Inversions
COLEGIADO N° 416

Pagarés lletra tresor 12% net anyal (Mínim 1 milió)
Comissió 0.10 sobre operació
Borsa: 18% net anyal (Mínim 1 milió)
Comissió 10% sobre operació de beneficis
Operacions comercials fins a 1 milió 11% anyal
Fins a 5 milions 13% net anyal
Fins a 10 milions 15% net anyal
Direcció: Princesa 20 pral. 1.ª 08003 Barcelona
Tel. (93) 315 11 74 / 310 71 13 Telex 93.377 TXSEE

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

390

Històries d'Eixerits

Nena..., no sé el teu nom

L'altre dia, escoltant i mirant les notícies de la "Tele", em vaig posar molt trist i de mal humor.

Resulta que un vehicle de la cursa París-Dakar, va atropellar una nena de 10 anys. La nena ha mort. He mirat si els diaris deien el seu nom, però no en diuen res. Quan saps el nom d'una persona sembla que la coneguis més i te la sentis més a prop i més amiga.

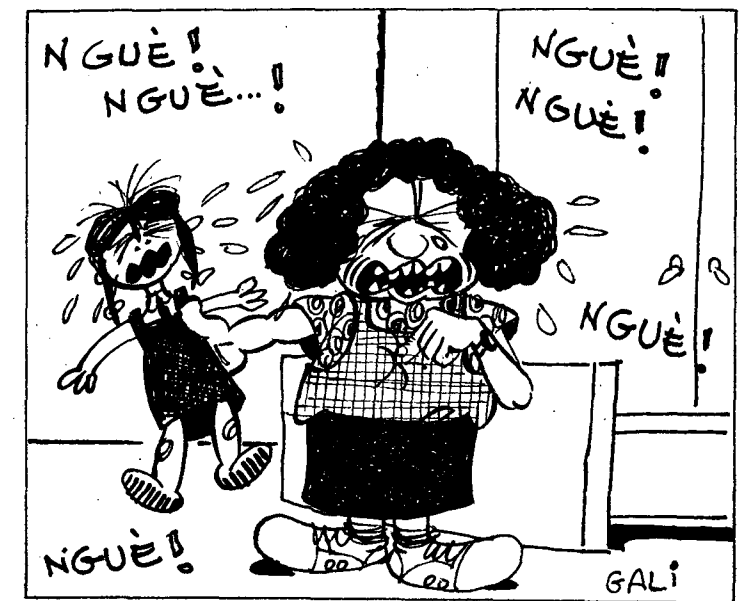
Déu, però, sap el nom d'ella i el de tots. Jo, des del moment que vaig saber la notícia, me n'he fet una imatge amb cara, ulls i un dolç somriure. Si fos gran i pintor, m'agradaria pintar-la.

Jo ja ho comprenc, passen tan poques coses al cor del desert que ella, la nena, tenia la il·lusió de veure aquelles màquines que aixecaven tanta pols, feien tant soroll i passaven tan rabents.

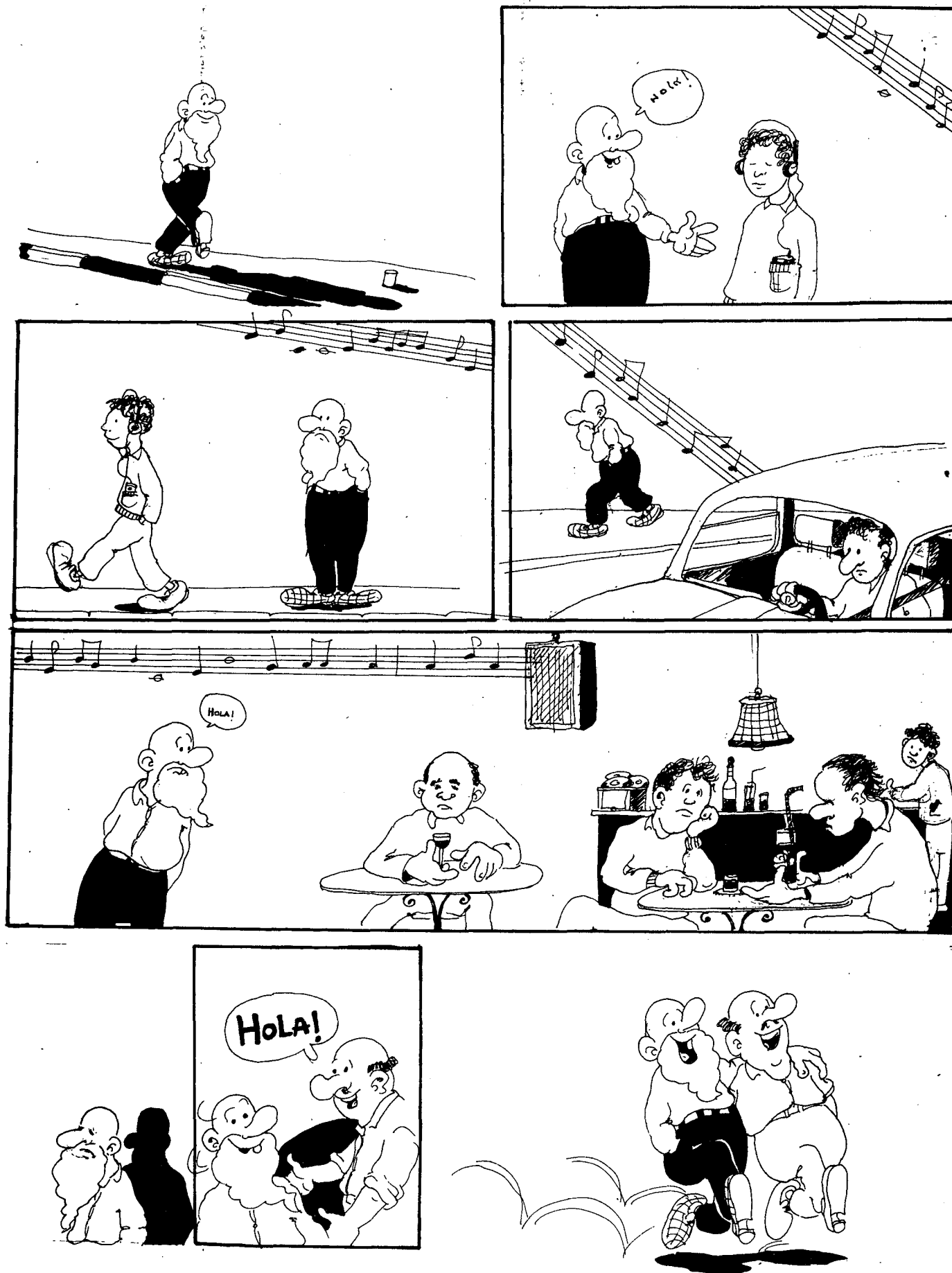
Nena, que no ho sabies que aquelles màquines són com feres salvatges? Jo no entenc per què les fan aquestes curses tan esbojarrades. Quan s'acabi la cursa ¿serem més bons? ¿serem més feliços? És ben trist que, una aventura que no treu cap a res, s'emporti una nena de 10 anys.

Jo no sé el seu nom, però me l'estimo. Porto la seva imatge dintre meu. Té una cara bruna i tristoia, i la mirada a l'infinit dels seus ulls, omple de llàgrimes els meus.

L'Eixerit

EN BADOSA i EN BASORA

Jesús ens parla

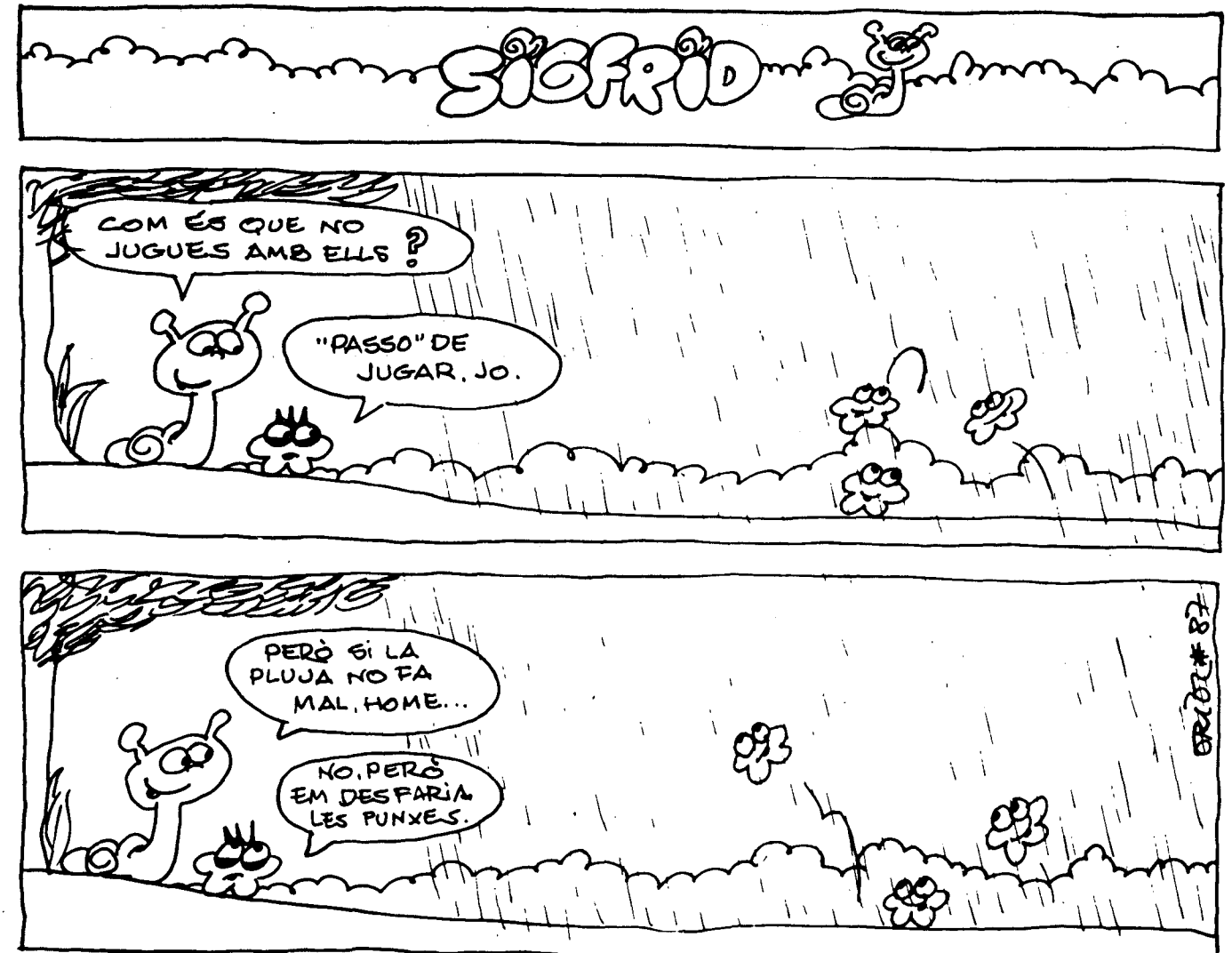
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Marc, capítol 1, versets del 21 al 28 (Mc 1:21-28).

Reflexionem: 1. Jesús "ensenyava" i ensenyava "amb autoritat", quan parlava als qui l'escoltaven de qui és Déu per als homes. Jesús ensenyava amb autoritat perquè no repetia simplement allò que altres havien dit i ensenyat. Ell com a Fill de Déu fet home, parla d'allò que "ell ha vist i sentit". Jesús és el gran mestre i el gran revelador de les coses de Déu.

2. La gent queda admirada dels signes extraordinaris que Jesús fa. Ell vol que totes les persones que veuen allò que ell fa i escolten allò que ell diu, preparin el seu cor per rebre el do de la fe, i seguir-lo. El fet que ens narra l'evangeli, vol dir-nos clarament que la salvació de Jesús allibera l'home de les forces del pecat i del mal. Ni les victòries ni les derrotes no ens poden fer perdre de vista que la nostra força és Jesucrist.

3. Molts quedaven admirats d'allò que Jesús feia, d'allò que Jesús deia. Però quan els deia que es convertissin, això és, que no fessin allò que és injust, dolent, i que gressin amb amor el seu cor cap a Déu, no n'hi feien gaire cas.

El mossèn

TV3	
DIUMENGE - 31	
11.00 Signes dels temps.	
11.30 Matinal a TV3: "Schubert".	
13.00 Esports.	
14.30 Gol a gol.	
15.20 Telenotícies.	
15.30 Batman: "Més sort una altra vegada".	
16.00 Simon i Simon: "La desaparició de Harry".	
16.50 Tarda de... "Abril a París".	
18.30 Bàsquet: Ifa Espanyol-Cacaolat.	
20.00 Gol a gol.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 30 minuts.	
21.30 A cor obert: "Embruixats".	
DILLUNS - 1	
12.30 Universitat oberta: "L'equilibri".	
13.00 TV3 segona vegada: "Gol a gol".	
14.00 Mag-Magazine.	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 L'espantacells i la senyora King: "La 'routette' màgica".	
16.25 Heimat - 16.	
17.15 Universitat oberta: "L'energia i els coets".	
17.40 L'hora dels contes: "El porquet Plantagenet".	
18.00 Buck Rogers: "Caminada fins a oasi (I)".	
18.45 Donkey Kong.	
19.05 Dominic.	
19.45 Filiprim.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Filiprim.	
21.15 Bona cuina.	
21.20 L'equalitzador: "Neteja".	
22.10 Teatre "Pepe Rubianes".	
23.30 Telenotícies.	
00.05 Arsenal-Atlas.	
DIMARTS - 2	
12.10 Servei d'informació agrària.	
12.30 Universitat oberta: "Els polinomis de Taylor".	
13.00 TV3, segona vegada: "30 minuts" "Informatiu cine- ma".	
14.00 Mag-Magazine.	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 L'espantacells i la senyora King: "Servei complert".	
16.25 Tendra és la nit - 1.	
17.15 Universitat oberta: "Per què e".	
17.40 L'hora dels contes: "N'Huc Espí".	
18.00 Treure parüt del micro: "Introducció al Bàsic" II.	
18.30 Oh! bongònia.	
19.05 Dominic: "El germandat".	
19.45 Filiprim.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Filiprim.	
21.15 Bona cuina.	
21.20 Àngel Casas Show.	
22.50 Perry Mason: "El cas del pintallavis de color d'espigol".	
23.30 Telenotícies.	
DIMECRES - 3	
12.10 Servei d'informació agrària.	
12.30 Universitat oberta: "Introducció a la fotoquímica".	
13.00 TV3, segona vegada: "Crònica 3".	
14.00 Mag-Magazine.	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 L'espantacells i la senyora King: "Mira sempre el dentat d'un cavall regalar".	
16.25 Tendra és la nit - 2.	
17.15 Universitat oberta: "Espectroscòpia amb Flash".	
17.40 L'hora dels contes: "Rialleta".	
18.00 Els premis Diamond.	
18.30 Cinc i acció.	
19.45 Filiprim.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Lotto 6/49.	
21.15 Bona cuina.	
21.20 Informatiu cinema.	
21.50 Cinema 3: "Zardoz".	
23.50 Telenotícies.	
DIJOUS - 4	
12.10 Servei d'informació agrària.	
12.30 Universitat oberta: "Les hormones dels insectes: El control dels canvis de muda".	
13.00 TV3, segona vegada:	

"Angel Casas Show".	
14.00 Mag-Magazine.	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 L'espantacells i la senyora King: "Les campanes".	
16.30 Universitat oberta: "La Diabetis: restablir l'equili- bri".	
17.00 Bàsquet: "Hongria-Espanya".	
18.45 Donkey Kong.	
19.15 Dominic: "Lucy i Harriet".	
19.45 Filiprim.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Filiprim.	
21.15 Bona cuina.	
21.20 Blanc o negre.	
23.00 Temps de neu.	
23.15 A tot esport.	
00.15 Telenotícies.	
DIVENDRES - 5	
12.30 Universitat oberta: "L'Acropoli d'Atenes".	
13.00 TV3, segona vegada: "A tot esport".	
14.00 Mag-Magazine.	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 L'espantacells i la senyora King: "Mort sobtada".	
16.25 Tendra és la nit - 3.	
17.15 Universitat oberta: "La vida social: l'Oikos".	
17.40 L'hora dels contes: "Què va passar a Hamelin".	
18.00 Buck Rogers: "Caminada a Oasi" II.	
18.45 Donkey Kong.	
19.05 Dominic: "Fa vint anys".	
19.45 Filiprim.	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Filiprim.	
21.15 Bona cuina.	
21.20 De professió A.P.I.: "L'apartament".	
21.50 Ràdio Cincinnati: "El xou de l'avió".	
22.20 Crònica 3.	
23.00 13 X 13.	
00.20 Telenotícies.	
DISSABTE - 6	
10.30 Sardanes.	
11.00 Universitat oberta: "Repetició".	
13.00 Cinc i acció (Rep.).	
14.15 Oh! Bongonia (Rep.).	
15.00 Telenotícies.	
15.30 Bona cuina.	
15.35 Els barrufets.	
16.00 Esports.	
17.00 La ruta de la seda: "La caravana va a l'oest".	
18.30 Dit i fet.	
20.00 Vida salvatge: "El retorn del bisó".	
20.30 Telenotícies.	
21.00 Lotto 6/49.	
21.03 Bona cuina.	
21.20 Magnum: "Sra. Jones".	
22.20 Pel·lícula: "Cría cuervos".	
00.15 El món del cinema.	

DIUMENGE - 31	
3.00 Música golfa.	
4.05 El fugitiu.	
5.05 Llarg-metratge:	
6.30 Documental.	
7.30 Llarg-metratge:	
9.00 Informe setmanal.	
10.00 Santa Missa - El dia del Senyor.	
11.00 Concert.	
12.00 Poble de Déu.	
12.30 El riu vermell.	
13.30 Estiu blau.	
14.30 48 hores.	
15.35 La crida dels gnoms.	
16.00 Estrenes TV:	
17.40 Si ho sé no vinc.	
18.35 Dibuixos animats.	
18.55 Magia potagia.	
19.25 L'hora del T.P.T.	
19.55 A portada.	
20.30 48 hores.	
21.05 Silenci trencat.	
21.35 La vida segueix.	
22.35 Diumenge cinema:	
DILLUNS - 1	
8.00 Bon dia.	
8.58 El temps.	
9.00 Al matí.	
9.35 Gabriela - 98.	
11.35 L'Imperdonable - 46.	
13.00 Benet i Cecili.	
13.30 Tres per quatre.	
14.30 Connexió amb Sant Cugat.	
15.00 Telediar - 1.	
15.35 Falcon Crest:	
16.30 La tarda.	
17.55 Avanç Telediar.	

18.00 Barri Sésamo.	
18.30 Fraguel Rock.	
19.00 A mitja tarda.	
19.30 De pel·lícula.	
20.30 Telediar - 2.	
21.00 El temps.	
21.15 El preu just.	
22.35 Alfred Hitchcock:	
23.05 Documents TV.	
01.05 Telediar - 3.	
DIMARTS - 2	
8.00 Bon dia.	
8.58 El temps.	
9.00 Al matí.	
9.35 Gabriela - 99.	
11.35 L'imperdonable - 47.	
13.00 Les aventures de Gulliver.	
13.30 Tres per quatre.	
14.30 Connexió amb Sant Cugat.	
15.00 Telediar - 1.	
15.35 Falcon Crest:	
16.30 La tarda.	
17.55 Avanç telediar.	
18.00 Barri sesamo.	
18.30 Heidi.	
19.00 Escollir una professió.	
19.30 Sobre vent.	
20.00 L'hora del lector.	
20.30 Telediar - 2.	
21.00 El temps.	
21.15 Viatge amb nosaltres.	
22.20 Sessió de nit:	
01.10 Telediar - 3.	
01.30 Telesport.	
DIMECRES - 3	
8.00 Bon dia.	
8.58 El temps.	
9.00 Al matí.	
9.35 Gabriela - Ep. 100.	
11.35 L'imperdonable - Ep. 48.	
13.00 Erase una vez... l'espai.	
13.30 Tres per quatre.	
15.00 Telediar - 1.	
15.35 Falcon Crest:	
16.30 La tarda.	
17.55 Avanç telediar.	
18.00 Barri Sésamo.	
18.30 La pedra blanca - Ep. 6.	
19.00 A tope.	
20.00 De 9 a 5.	
20.30 Telediar - 2.	
21.00 El temps.	
21.15 Estimats pirulí.	
22.20 Cançó trista de Hill Street:	
23.10 Els marginats.	
00.05 Telediar - 3.	
DIJOUS - 4	
8.00 Bon dia.	
8.58 El temps.	
9.00 Al matí.	
9.35 Gabriela - 101.	
11.35 L'Imperdonable - 49.	
13.00 Micky i Donald.	
13.30 Tres per quatre.	
15.00 Telediar - 1.	
15.35 Falcon Crest.	
16.30 La tarda.	
17.55 Avanç telediar.	
18.00 Barri Sésamo.	
18.30 Musiquíssims.	
19.25 Amb les mans a la massa.	
19.55 Parlant clar.	
20.30 Telediar - 2.	
21.00 El temps.	
21.15 Llum de lluna.	
22.15 Dret a discrepar.	
23.45 A mitja veu.	
00.15 Telediar - 3.	
DIVENDRES - 5	
8.00 Bon dia.	
8.58 El temps.	
9.00 Al matí.	
9.35 Gabriela - 102.	
13.00 Sherlock Holmes.	
13.30 Tres per quatre.	

14.30 Connexió amb Sant Cugat.	
15.00 Telediar - 1.	
15.35 Falcon Crest.	
16.30 La tarda.	
17.55 Avanç telediar.	
18.00 La llanterna màgica.	
19.35 Diccionari de la salut.	
20.00 L'hora de Bill Cosby - 42.	
20.30 Telediar - 2.	
21.00 El temps.	
21.15 En família.	
22.30 Divendres cinema:	
00.25 Telediar - 3.	
DISSABTE - 6	
01.00 Jazz entre amics.	
2.00 McMillan i la seva esposa:	
3.15 Llarg-metratge:	
4.45 Documents TV.	
6.45 Documental.	
7.30 Llarg-metratge:	
9.00 El preu just.	
10.05 Escollir una professió.	
10.30 El Mag d'Oz.	
11.00 La bola de cristall.	
12.15 Nova gent.	
13.15 Loteria.	
13.30 L'altra mirada.	
14.30 48 hores.	
15.30 El temps.	
15.35 Els aurons.	
16.05 Primera Sessió:	
17.50 Dibuixos animats.	
18.00 Erase una vez... la vida.	
18.30 Documental.	
19.00 Número 1.	
19.30 MC. Gyver:	
20.30 48 hores.	
21.05 Informe setmanal.	
22.20 Dissabte nit.	
23.25 Pere el gran - 3.	
01.00 Filmoteca TV:	

DIUMENGE - 31	
9.30 Santa Missa.	
10.30 Objectiu-92.	
12.00 Estudi Estadi.	
14.50 L'informatiu cap de setmana.	
15.00 Estudi Estadi.	
18.00 Connexió amb Madrid.	
18.00 Sessió de tarda:	
19.45 Camí de Calgary.	
20.10 Spenser, detectiu privat:	
21.00 L'informatiu cap de setmana.	
21.30 Debat - 2	
22.30 Connexió amb Madrid.	
22.30 Estudi estadi.	
DILLUNS - 1	
13.00 Avanç de l'informatiu migdia.	
13.03 El príncep regent.	
13.30 Boigs per volar.	
14.00 L'informatiu migdia.	
15.00 El meu fill, el meu fill.	
15.30 El que menja l'home.	
16.30 A dos de cinc, té o cafè.	
18.30 Avanç de l'Informatiu vespre.	
18.33 Avec plaisir.	
19.00 Picapuça.	
20.00 L'informatiu vespre.	
20.30 Panorama.	
21.00 Connexió amb Madrid.	
21.00 El mirador.	
21.20 Cinema club: "La dama sin camelias".	
23.05 Últimes preguntes.	
23.35 Blacke el mag: "Prisioneros del paraíso".	
DIMARTS - 2	
13.00 Avanç de l'Informatiu migdia.	
13.03 El príncep Regent.	
13.30 Portes endins.	
14.00 L'informatiu migdia.	

15.00 El meu fill, el meu fill.	
15.30 Història de la moda.	
16.30 A dos de cinc, té o cafè.	
18.00 Fills i filles.	
18.30 Avanç de l'Informatiu vespre.	
19.00 Picapuça.	
19.30 Atletisme.	
21.00 L'informatiu vespre.	
21.30 Connexió amb Madrid.	
21.30 Suplements 4.	
21.55 Tendido cero.	
22.25 El temps és or.	
DIMECRES - 3	
13.00 Avanç de l'informatiu migdia.	
13.03 El príncep regent.	
13.30 La plaça de la lluna.	
14.00 L'informatiu migdia.	
15.00 La vall de Shallowford.	
15.30 Els africans.	
16.30 A dos de cinc, té o cafè.	
18.30 Avanç de l'informatiu vespre.	
18.33 Avec plaisir.	
19.00 Picapuça.	
19.30 Handbol: Elgorriaga-At. Madrid.	
21.00 L'informatiu vespre.	
21.30 Suplements 4.	
21.55 A través del mirall.	
23.10 Cas per a dos.	
00.05 Oficis per al record.	
00.35 Temps de creure.	
DIJOUS - 4	
13.00 Avanç de l'informatiu.	
13.03 El príncep regent.	
13.30 El diván d'Ivan.	
14.00 L'informatiu migdia.	
15.00 La vall de Shallowford - 2.	
16.30 A dos de cinc, té o cafè.	
18.00 Fills i filles.	
18.33 Avec plaisir.	
19.00 Picapuça.	
20.00 L'informatiu vespre.	
20.30 Recordar, perill de mort.	
21.00 Connexió amb Madrid.	
21.00 El mirador.	
21.25 Suplements 4.	
22.00 Sorteig loteria primitiva.	
22.10 Dijous cinema:	
00.05 Metròpolis.	
DIVENDRES - 5	
13.00 Avanç de l'informatiu migdia.	
13.03 El príncep regent.	
13.30 Què vol veure?	
14.00 L'informatiu migdia.	
15.00 La vall de Shallowford - 3.	
15.30 Les illes vivents.	
16.30 Cinema espanyol.	
18.00 Fills i filles.	
18.30 Avanç de l'Informatiu vespre.	
19.00 Narracions americanes.	
19.30 Escoltem els músics.	
20.00 L'informatiu vespre.	
20.30 Flamenc.	
21.00 El mirador.	
21.15 Ciclisme.	
21.25 Suplements 4.	
22.00 Concert.	
23.30 Prop de les estrelles.	
DISSABTE - 6	
9.30 Chopy i la princesa.	
10.15 Escoltem els músics.	
10.45 De cara al mar.	
11.15 Mirades.	
12.00 Una història particular.	
13.00 Sèrie dramàtica.	
14.00 L'informatiu cap de setmana.	
15.00 Connexió amb Madrid.	
15.00 Estadi 2.	
22.00 Connexió amb Sant Cugat.	
22.00 L'informatiu cap de setmana.	
22.30 Connexió amb Madrid.	
23.00 Escenes d'un matrimoni - 2.	
23.30 Ahir.	
00.40 Diàlegs amb la música.	

COMENTARIS TV

APAGAR LA TELEVISIÓ I ANAR AL CINEMA

Quan va aparèixer la televisió als Estats Units als anys quaranta, la indústria cinematogràfica es va espantar i va començar a treballar com si d'aquest nou invent depengués la seva desaparició. Han anat passant els anys i la realitat ha demostrat que existeix una certa coexistència certament estable. Malgrat tot, però, s'ha de dir que aquest equilibri es pot desfer o, almenys, pot canviar tot depenent d'aquest nou aparell omnipresent que és el vídeo. La competència ja no prové dels programes de televisió sinó de les mateixes pel·lícules que, si s'espera uns mesos, es poden veure tranquil·lament a casa. De fet doncs, el cinema troba un nou competidor i aquest cop al seu propi terreny. Si fa deu anys volies veure una pel·lícula d'un gènere concret, d'un actor concret o anaves al cinema o llogaves els films en super-8 amb totes les complicacions que això representava. Avui t'acostes al vídeo-club i tries, entre un amplíssim ventall de possibilitats, la pel·lícula que més t'agrada.

Quina ha estat la conseqüència més directa?: doncs que anar al cinema sigui realment complicat o incòmode: agafar el cotxe, aparcar, treure les entrades, fer cua per entrar i esperar, pacientment, que s'acabi la publicitat i els trailers, per començar a veure el desitjat film. I això si no esmentem la que pot ser una interminable discussió, entre els tres o quatre components de l'"expedició", per decidir el títol, la sala d'exhibició i la mateixa sessió. Realment tot un esforç llevat que no se sigui un cinèfil impenitent.

Aquí, doncs, radica la gràcia. En el fet que anar al cinema sigui tan complicat i suposi, en moltes ocasions, un esforç d'imaginació i, per què no, un pas per conèixer els altres en els seus gustos, les seves preferències, les seves opinions al voltant de moltes coses que poc tenen a veure sovint amb el cinema. Sortir per anar al cinema representa no ja veure un nou film, sinó que vol dir, certament, apagar la televisió. I apagar la televisió significa fer callar aquesta màquina perquè comencin a parlar aquells que fins ara no tenien res a dir-se. Quan una família va al cinema fa alguna cosa més que anar al cinema. Primer es reuneix per decidir el film, després ve el "viatge" i la cua on les converses i les brometes fan passar l'estona. La pel·lícula s'acaba de seguida i després sempre toca o anar a berenar o a sopar si els fills són grans. Un cop a casa els comentaris continuen: des del pèntinat de la senyora de davant que no li deixaba veure res al més petit, fins el blau dels ulls de l'actor principal que comenten, emocionades, les nenes. L'excursió ha estat tot un esdeveniment. Si la tria de la pel·lícula ha estat l'adient a l'edat dels fills penso que s'ha fet una cosa molt bona: aplegar la família durant una llarga tarda en la qual cadascú ha deixat de fer alguna cosa per estar amb els seus germans, pare, esposa o fills. És un esforç que val la pena.

IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 39.

CATALUNYA CRISTIANA

organitza:

Pelegrinatge pels camins de l'Antic Testament.
Seguint l'epopeia d'un poble en marxa - "L'Èxode".

Jordània, Jerusalem, el Sinaí, Egipte

del 16 al 26 de març

Monestir de Sta. Caterina al peu del Sinaí

Amb l'assessorament religiós del nostre director Joan E. Jarque

Per informació: Associació "Amics de Catalunya Cristiana"
Plaça Urquinaona, 11, 3r A. Tel. 301 37 18
08010 Barcelona
Places limitades.

GAT. 48

Pròxims viatges: Mes de maig - Polònia.
Juliol - Terra Santa "Especial Joves".